

การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบชั่วเดียวและแบบสองชั่วที่มีความยาวต่างกัน

ปริญญาณิพนธ์
ของ
สุภาภรณ์ ชาติตุติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

มกราคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบชั่วเดียวและแบบสองชั่วที่มีความยาวต่างกัน

บทคัดย่อ
ของ
สุภาภรณ์ ชาติดี

23 MAR 2015

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

มกราคม 2546

สุภาภรณ์ ธาตุดี. (2546). การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพ
 ห้าองค์ประกอบสำคัญแบบชั่วเดียวและแบบสองชั่วที่มีความยาวต่างกัน.
 ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์
 ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพ
 ห้าองค์ประกอบสำคัญแบบชั่วเดียวและแบบสองชั่วที่มีความยาวต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545
 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน จำนวน
 นักเรียน 1,728 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญมี
 2 รูปแบบ ได้แก่ 1.มาตรวัดแบบชั่วเดียว จำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ
 20 ข้อ 2.มาตรวัดแบบสองชั่ว จำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบชั่วเดียว ฉบับที่
 มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ เมื่อคำนวณด้วยสูตรของ Feldt มีค่าเท่ากับ 0.7482 ,
 0.6842 , 0.6801 , 0.6204 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ
 สำคัญแบบสองชั่ว ฉบับที่มีความยาว 30 , 50 , 20 และ 40 ข้อเมื่อคำนวณด้วยสูตรของ Feldt
 มีค่าเท่ากับ 0.8519 , 0.8471 , 0.8415 , 0.7161 ตามลำดับ

2. จากการทดสอบความแตกต่างของค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดแบบชั่วเดียวที่มี
 ความยาวแตกต่างกันโดยใช้สูตร UX_1 พบว่า ฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่า
 ฉบับที่มีความยาว 40 , 30 และ 20 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่น
 ของมาตรวัดแบบสองชั่วที่มีความยาวแตกต่างกัน โดยใช้สูตร UX_1 พบว่า ฉบับที่มีความยาว
 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว 40 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01
 และฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ กับฉบับที่มีความยาว 30 ข้อ และฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ กับ
 ฉบับที่มีความยาว 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน

3. จากการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
 แบบชั่วเดียวกับแบบสองชั่วที่มีความยาวเท่ากัน พบว่า ฉบับที่มีความยาว 50 , 30 และ 20 ข้อ
 มีค่าความเชื่อมั่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และฉบับที่มีความยาว
 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน

THE COMPARISON OF RELIABILITY OF THE UNIPOLAR AND BIPOLAR
BIG FIVE FACTOR PERSONALITY SCALES WITH DIFFERENT LENGTHS

AN ABSTRACT
BY
SUPHAPORN THADDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
January 2003

Suphaporn Thaddee. (2003). *The Comparison of Reliability of The Unipolar and Bipolar Big Five Factor Personality Scales with Different Lengths*. Master thesis, M.Ed.(Educational Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr.Boonchird Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Nipa Sripairot.

The purpose of this research was to compare the reliability of the Unipolar and Bipolar Big Five Factor Personality Scales with different lengths.

The subjects consisted of 1,728 Mathayom Suksa V students of secondary school under the Department of General Education, Changwat Nonthaburi, during the second semester of 2002 academic year, through two-stage random sampling. The instrument in this study was the Big Five Factor Personality Scales, namely, 4 Unipolar Scales with its length of 50, 40, 30, and 20 items, and 4 Bipolar Scales with its length of 50, 40, 30, and 20 items.

The results revealed that :

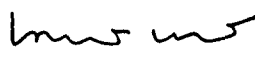
1. The reliability of the Unipolar Big Five Factor Personality Scales with its length of 50, 40, 30 and 20 items calculated by Feldt's formula, was 0.7482, 0.6842, 0.6801 and 0.6204 respectively, whereas the reliability of the Bipolar Big Five Factor Personality Scales with its length of 50, 40, 30 and 20 items calculated by Feldt's formula, was 0.8519, 0.8471, 0.8415 and 0.7161 respectively.
2. When compared the difference of those Unipolar Scales with different length calculated by UX1 formula, it was found that the scale's reliability with its length of 50 items was more than those with 40, 30 and 20 items, at .01 level. The Bipolar Scale's reliability with its length of 50 items calculated by UX1's formula, was more than that with 40 items at .01 level, whereas there was no significant difference among that with 50 items and 30 items, and that with 50 items and 20 items.
3. When compared the reliability of those Unipolar Scales and Bipolar Scales with the same length, it was found that there was a significant difference at 0.01 level among that with 50 items, 30 items and 20 items, whereas there was no significant difference among that with 40 items.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบชั่วเดียวและแบบสองชั่วที่มีความยาวต่างกัน

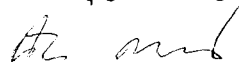
ของ
ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุภาภรณ์ ชาติดี

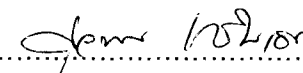
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

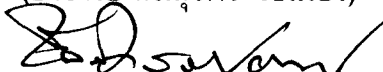

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 31 เดือนมกราคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ขวาลิต รวยอาจิณ)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

ทุน “ทบวงมหาวิทยาลัย”

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2545

ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนิตพงษ์ และรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ และแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งปริญญานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ คือ อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง และอาจารย์ ชวลิต รวยอาจิณ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม ดังคะพิภพ อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง อาจารย์ ชวลิต รวยอาจิณ อาจารย์ ชาลินี เกษรพิกุล ที่ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน คณาจารย์ทุกท่าน และนักเรียนทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้จนสำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณมิ่ง เทพครเมือง ที่ให้ข้อแนะนำและช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลงไปด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่านที่ช่วยให้ผู้วิจัยสำเร็จในการศึกษา

สุภาภรณ์ ชาติดี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	9
	ความหมายของบุคลิกภาพ	9
	ทฤษฎีบุคลิกภาพ	11
	ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ	21
	ประเภทของแบบทดสอบบุคลิกภาพ	25
	ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ	28
	การวัดบุคลิกภาพ	30
	คุณภาพของแบบทดสอบหรือมาตรวัด	32
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่น	33
	ความหมายของความเชื่อมั่น	33
	ทฤษฎีความเชื่อมั่น	34
	วิธีประมาณค่าความเชื่อมั่น	35
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรวัด	38
	ความหมายของมาตรวัด	38
	ประเภทของมาตรวัด	39
	ความยาวของมาตรวัด	48
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	49
	งานวิจัยภายในประเทศ	49
	งานวิจัยต่างประเทศ	53

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	56
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	58
	วิธีดำเนินการสร้างมาตรวัด.....	59
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	74
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	อภิปรายผล.....	77
	ข้อเสนอแนะ.....	79
	บรรณานุกรม.....	80
	ภาคผนวก.....	89
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	มิติของบุคลิกภาพ	16
2	จำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	57
3	ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar)ที่มีความยาวต่างกัน	69
4	ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar)ที่มีความยาวต่างกัน	70
5	การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกัน.....	71
6	การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน	72
7	การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบขั้วเดียว (Unipolar)กับแบบสองขั้ว (Bipolar)ที่มีความยาวเท่ากัน	73
8	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของมาตรวัด บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ	93
9	ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแต่ละข้อ กับคะแนนรวมของแต่ละองค์ประกอบ(r)	99
10	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 50 ข้อแบบขั้วเดียว(Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar).....	120
11	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 40 ข้อแบบขั้วเดียว(Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar).....	123
12	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 30 ข้อแบบขั้วเดียว(Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar).....	126
13	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 20 ข้อแบบขั้วเดียว(Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar).....	128

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบชั้นบุคลากรภาพ	17
2 ขั้นตอนการสร้างมาตรฐานวัดบุคลากรภาพห้องค์ประกอบสำคัญ	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์มีลักษณะพิเศษของตนเองที่ไม่เหมือนกันตั้งแต่รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง การพูด การเดิน ลักษณะกิริยามารยาท ตลอดจนพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในที่พร้อมจะแสดงออกมา เมื่อมีเหตุการณ์เฉพาะหน้าเกิดขึ้น (ลัวัน สายยศ. 2535 : 14) ลักษณะเฉพาะต่าง ๆ เหล่านี้รวมเรียกว่า “บุคลิกภาพ” ซึ่งเป็นผลรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ทั้งหมดของบุคคล และจากการที่บุคลิกภาพได้เข้ามามีบทบาทใน การดำเนินชีวิตในสังคม ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแต่ละบุคคลนั้นจะขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นสำคัญ (เดโซ สวานานนท์. 2508 : 22) ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพจะทำให้เข้าใจและทำนายพฤติกรรมของมนุษย์ได้ในอนาคตเพราะบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมในอนาคตจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากบุคลิกภาพในปัจจุบัน (จิตติรียา ไชยศรีพรหม. 2527 : 3 ; อ้างอิงจาก Hall and Lindzey. 1975 : 119)

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษาถึง ทฤษฎี องค์ประกอบ และการจัดกลุ่มบุคลิกภาพ ซึ่งฟิสค์ (Digman. 1989 : 195-214; citing Fiske.1949) เป็นคนแรกที่ทำการศึกษาวิเคราะห์เรื่องนี้อย่างละเอียดจนได้องค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ (The Big Five) ในระยะหลังต่อมา เซปลินและบัคเนอร์ (Chaplin and Buckner. 1988 : 528) ได้พยายามจัดระบบบุคลิกภาพจากลักษณะต่าง ๆ 50 ลักษณะ ออกเป็น 5 มิติ ได้แก่ ความสุภาพ อ่อนโยน วัฒนธรรม ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และการแสดงตัว และ (Digman. 1989 : 195-214) ได้ศึกษาจากผลงานด้านบุคลิกภาพของบุคคลที่มีชื่อเสียงจำนวนมากในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา แล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โครงสร้างพื้นฐานทางบุคลิกภาพของบุคคลไม่ว่าจะเป็น เด็กหรือ ผู้ใหญ่ ต่างชาติหรือต่างภาษาย่อมมี องค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบเสมอ คือ องค์ประกอบที่ 1 การแสดงตัว องค์ประกอบที่ 2 ความสุภาพอ่อนโยน องค์ประกอบที่ 3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่ องค์ประกอบที่ 4 ความมั่นคงทางอารมณ์ องค์ประกอบที่ 5 สติปัญญา ซึ่งโกลด์เบิร์ก (Goldberg. 1992 : 26 - 28) ได้ทำการศึกษาและทำการเปรียบเทียบมาตรฐานวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) และแบบสองขั้ว (Bipolar) โดยใช้คำคุณศัพท์ พบว่า แบบขั้วเดียว (Unipolar) ให้ค่าความเชื่อมั่นได้ดีกว่าแบบสองขั้ว (Bipolar)

จากผลการวิจัยองค์ประกอบของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดถ้าหากนำองค์ประกอบสำคัญทั้งห้าองค์ประกอบดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของบุคลิกภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมี เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพสูง เพราะถ้าได้เครื่องมือวัดที่ไม่ดี ย่อมส่งผลให้การวัดไม่ถูกต้องแน่นอน ทำให้ไม่สามารถนำผลการวัดไปใช้ประโยชน์ได้ (สวัสดี ประทุมราช. 2517 : 32) จึงจำเป็นต้องเลือกหรือสร้างให้เหมาะสมและตรงกับคุณลักษณะนั้น ๆ เป็นสำคัญ เครื่องมือวัดผลการศึกษามีหลายชนิด ดังนี้คือ มาตรฐานประเมินค่า การสังเกต การสัมภาษณ์ การจัดอันดับคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีเครื่องมืออื่น ๆ ที่ใช้แนวทางการสร้าง เครื่องมือดังกล่าว เช่น สังคมมิติ การสร้างจินตนาการ เป็นต้น (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2539 : 21-26) ซึ่งมาตรฐานเป็นเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากสะดวกในการนำไปใช้ (ชวาล แพรัตกุล. 2509 : 10) และนูนัลลี (Nunnally.1964 : 59) กล่าวว่าสิ่งที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต้องทราบอย่างหนึ่งของมาตรฐาน ก็คือความเชื่อมั่น ของมาตรฐานเพราะ ค่าความเชื่อมั่นของมาตรฐานเป็นตัวชี้ว่ามาตรฐานนั้นมีคุณภาพหรือไม่ และ คุณสมบัติที่มีความสำคัญที่สุดของ เครื่องมือในการวัดผลการศึกษาคือ ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2525 :128) นอกจากนั้นยังกล่าวอีกว่าในการสร้าง มาตรฐานจึงจำเป็นต้องทำการตรวจหาค่าความเชื่อมั่นของมาตรฐานทุกครั้ง (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2527 : 49)

คุณภาพของมาตรฐานในด้านความเชื่อมั่นนั้นนับว่าสำคัญมากถ้ามาตรฐานมีความเชื่อมั่นสูงแสดงว่า คะแนนที่ได้จากการสอบ มีความเชื่อถือได้มากใกล้จะเป็นคะแนนจริงของผู้สอบ แต่ถ้ามาตรฐานมีความเชื่อมั่นต่ำ ผลการสอบก็เชื่อถือไม่ได้เพราะมีความคลาดเคลื่อนของคะแนนอยู่มาก ส่วนความเชื่อมั่นของ มาตรฐานจะสูงหรือต่ำนั้น มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอยู่หลายประการเช่น ความยาวของมาตรฐาน รูปแบบของมาตรฐาน ความเป็นปรนัยของตัวข้อสอบ ลักษณะของกลุ่มที่สอบ การดำเนินการเกี่ยวกับการสอบ เป็นต้น

ความยาวของมาตรฐานนับเป็นองค์ประกอบประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของมาตรฐาน กรอนลันด์ (Gronlund.1976 : 117) กล่าวว่า มาตรฐานที่มีจำนวนข้อมากจะส่งผลให้ความเชื่อมั่นสูงขึ้น เพราะวัดพฤติกรรมได้มาก และอดัมส์ (Adams.1964 : 97) ได้กล่าวถึงการเพิ่มจำนวนข้อคำถามเพื่อให้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้นว่าจำนวนข้อที่เพิ่มขึ้นจะต้องมีคุณภาพเหมือนข้อคำถามเดิม โดยทางทฤษฎีแล้วควรสร้างมาตรฐานที่มีความยาวมาก ๆ เพื่อวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะวัดและมีค่าความเชื่อมั่นสูงแต่ในทางปฏิบัติมักเกิดปัญหากับเวลาที่ต้องใช้ในการทำมาตรฐานเนื่องจากนักเรียนจะเกิดความล้า และเบื่อหน่ายที่จะทำและจะเดาคำตอบเพื่อเพียงให้ทำเสร็จเท่านั้น ดังเช่นที่ ยศ สันตสมบัติและคนอื่นๆ (2527 :110 -111) กล่าวว่า แบบสำรวจ CPI (California Psychological Inventory) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับประเมินลักษณะทางบุคลิกภาพ (Personality Traits) ของบุคคลหรือของกลุ่มโดยเน้นที่ลักษณะของพฤติกรรมระหว่างบุคคล (Interpersonal Behavior) และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ประกอบด้วยข้อความสั้น ๆ 480 ข้อความ จาก 18 สเกล ซึ่งจุดอ่อนที่

สำคัญประการหนึ่งในการใช้ CPI ก็คือ เนื้อหาหรือข้อความในมาตรวัดมีมากเกินไปทำให้ผู้ทำใช้เวลานานเกิดความเบื่อหน่ายได้ง่าย ซึ่งจุดอ่อนข้อนี้อาจจะได้รับการแก้ไข โดยการตัดทอนสเกลบางสเกลออกไปหรือเลือกใช้สเกลบางสเกลไว้ในลักษณะบุคลิกภาพบางประการที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาเท่านั้น เป็นการตัดจำนวนข้อความในมาตรวัดลงให้น้อยลง

การศึกษาเกี่ยวกับการลดความยาวของมาตรวัดแต่ละฉบับลง วิเชียร เกตุสิงห์ (2523 : 240-241) ได้ใช้วิธี “การวิเคราะห์องค์ประกอบ” โดยใช้คะแนนรายข้อมาวิเคราะห์ด้วยเหตุผลที่ว่า ในมาตรวัดแต่ละฉบับนั้น มีข้อคำถามหลาย ๆ ข้อหรือเป็นกลุ่มที่วัดพฤติกรรม หรือความสามารถบางอย่างร่วมกันควรตัดข้อคำถามที่วัดในสิ่งเดียวกันออกไปบ้างจากผลการทดลองปรากฏว่าสามารถลดข้อคำถามลงเหลือ 65% ของจำนวนข้อคำถามที่มีคุณภาพที่มีอยู่ทั้งหมด ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดลดลงเพียงเล็กน้อยและประโยชน์ที่เห็นได้ชัดคือประหยัดทั้งเวลาและแรงงานในการสร้าง

✓ รูปแบบของมาตรวัดนั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ มาตรวัดประเมินค่าเป็นรูปแบบลักษณะหนึ่งของเครื่องมือวัดที่นิยมใช้กันมาก ลักษณะสำคัญของมาตรวัดประเมินค่าอยู่ตรงที่คำตอบซึ่งมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบปริมาณมากน้อย ผู้ตอบต้องตอบด้วยการประเมินสถานการณ์อันเป็นสิ่งเร้า ที่กำหนดให้และเลือกเพียงคำตอบเดียว (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 113) ดังนั้นมาตรวัดประเมินค่าจึงมีส่วนประกอบสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นข้อความแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน และส่วนที่เป็นคำตอบที่แสดงความเข้มของระดับพฤติกรรม หรือลักษณะนั้น ๆ และในส่วนของคำตอบสามารถสร้างได้หลายรูปแบบซึ่งรูปแบบของคำตอบจะส่งผลต่อการตอบของผู้ตอบต่างกัน กล่าวคือ รูปแบบของมาตรวัดที่ใช้วัดคุณลักษณะเดียวกัน แต่ใช้รูปแบบคำตอบที่ต่างกันจะให้ผลต่างกัน (Guilford.1954 : 264-268) แต่อย่างไรก็ตาม กิลฟอร์ด ยังกล่าวอีกว่า มาตรวัดประเมินค่าแต่ละแบบก็ยังคงมีส่วนที่เหมือนกันตรงที่ให้ผู้ประเมินสิ่งต่าง ๆ แล้วปรากฏผลออกมาเป็นตัวเลข มาตรวัดแบบขั้วเดียว(Unipolar) และมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) เป็นมาตรวัดที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าแบบใดที่ให้ค่าความเชื่อมั่นดีกว่ากัน และได้้นำคำคุณศัพท์มาใช้ในการสร้างมาตรวัดโดยให้มีรูปแบบคำตอบที่แตกต่างกันคือมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ให้ผู้ตอบเติมตัวเลขลงไว้ข้างหลังคำตอบเพียงตัวเลขเดียว และมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ให้ผู้ตอบตอบลงบนช่วงมาตรวัดทางใดทางหนึ่ง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ โดยนำคำคุณศัพท์มาใช้ในการสร้างและลดความยาวของมาตรวัดให้มีจำนวนข้อจาก 50 ข้อ เหลือ 40 , 30 , และ 20 ข้อ ว่าควรจะมีควมยาวเป็นเท่าใดและลดความยาวของมาตรวัดเท่าใด จึงจะทำให้ค่าความเชื่อมั่น

สูงสุดและความยาวของมาตรวัดที่ต่างกันและเท่ากันในรูปแบบของมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) และมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) จะส่งผลต่อค่าความเชื่อมั่นที่แตกต่างกันหรือไม่

ความมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้ว่า

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษารูปแบบการวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) และแบบสองขั้ว (Bipolar) ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่ลดจำนวนข้อลงจากเดิมจะมีผลต่อค่าความเชื่อมั่นอย่างไร โดยกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ กับความยาวเดิม 50 ข้อ
2. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ กับความยาวเดิม 50 ข้อ
3. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน คือ 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ ที่มีความยาวและรูปแบบของมาตรวัดต่างกัน โดยใช้คำคุณศัพท์ในการอธิบายถึงลักษณะพฤติกรรม ในรูปแบบของมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นหลักฐาน ที่ยืนยันตามแนวคิดของทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ และเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญว่าควรใช้มาตรวัดแบบขั้วเดียวหรือแบบสองขั้ว ให้มีความยาวที่พอเหมาะและมีค่าความเชื่อมั่นอย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวนนักเรียนทั้งหมด 4,793 คน จาก 19 โรงเรียน 122 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,728 คน จาก 12 โรงเรียน 43 ห้องเรียน ซึ่งสุ่มจากประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ความยาวของมาตรวัด จำแนกเป็นสี่ขนาด ดังนี้

1. ความยาว 50 ข้อ
2. ความยาว 40 ข้อ
3. ความยาว 30 ข้อ
4. ความยาว 20 ข้อ

1.2 รูปแบบของมาตรวัดมี 2 แบบ คือ

1. แบบขั้วเดียว (Unipolar)
2. แบบสองขั้ว (Bipolar)

2. ตัวแปรตาม คือ ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยเฉพาะของบุคคลที่ติดอยู่ภายในและแสดงออกมาเพื่อทำการโต้ตอบต่อสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งเราสามารถสังเกตได้จากลักษณะพฤติกรรมต่าง ๆ อาทิ ลักษณะพฤติกรรมท่าที การแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก เป็นต้น ที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

2. บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในแต่ละองค์ประกอบตามแนวคิดของดิกแมน (Digman, 1989 :195-214) คือ

2.1 การแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ อาทิ ชอบออกสังคมเป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา ช่างพูด ชอบการผจญภัย ชอบกิจกรรมโลดโผน กล้าพูดกับคนแปลกหน้า และสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี

2.2 ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ อาทิ การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย ปรียาท่าทางอ่อนโยน เป็นมิตรกับผู้อื่น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

2.3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะต่างๆ อาทิ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ เชื่อถือได้ และเป็นที่วางใจของคนอื่น

2.4 ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะต่างๆ อาทิ มีความมั่นคงไม่หวั่นไหวง่าย มีความหนักแน่น มีความคงเส้นคงวาทางอารมณ์ มีความสุขุมเยือกเย็น มีความสามารถในการปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

2.5 สติปัญญา (Intellect) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ อาทิ มีความเฉลียวฉลาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบดัดแปลง ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นผู้มองการณ์ไกล เป็นคนมีเหตุผลและยอมรับเหตุผลของผู้อื่น

3. มาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ หมายถึง มาตรฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้คำคุณศัพท์ ในการอธิบายลักษณะพฤติกรรมของบุคคล ที่แสดงออกในแต่ละองค์ประกอบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ การแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และสติปัญญา

4. ความยาวของมาตรวัด หมายถึง จำนวนข้อคำถามซึ่งเป็นคำคุณศัพท์ที่ใช้ในมาตรวัดวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ จำแนกเป็นสี่ขนาด ดังนี้

4.1 ความยาว 50 ข้อ

4.2 ความยาว 40 ข้อ

4.3 ความยาว 30 ข้อ

4.4 ความยาว 20 ข้อ

5. มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) หมายถึง มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ ที่ใช้คำคุณศัพท์บ่งชี้ลักษณะพฤติกรรมโดยใช้คำคุณศัพท์คำเดียวที่บ่งชี้ลักษณะพฤติกรรมทางบวกหรือทางลบ มีช่วงมาตรวัดให้ผู้ตอบเติมตัวเลขลงข้างหลังคำเพียงตัวเลขเดียวที่ตรงกับระดับลักษณะพฤติกรรมที่เป็นจริงแบ่งมาตรวัดวัดเป็น 9 ช่วง คือ ไม่ตรงมากที่สุด ไม่ตรงค่อนข้างมาก ไม่ตรงค่อนข้างน้อย ไม่ตรงน้อยที่สุด ไม่แน่ใจ ตรงน้อยที่สุด ตรงค่อนข้างน้อย ตรงค่อนข้างมาก ตรงมากที่สุด

6. มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) หมายถึง มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ ที่ใช้คำคุณศัพท์บ่งชี้ลักษณะพฤติกรรมโดยใช้คำคุณศัพท์สองคำที่บ่งชี้ลักษณะพฤติกรรมตรงข้ามกันเป็นคู่ ๆ ซึ่งมีน้ำหนักเท่ากันทั้งสองข้าง มีช่วงมาตรวัดให้ผู้ตอบเลือกตอบลงบนช่วงมาตรวัดทางใดทางหนึ่ง ที่ตรงกับระดับลักษณะพฤติกรรมที่เป็นจริงแบ่งมาตรวัดวัดเป็น 9 สเกลจากคำคุณศัพท์หนึ่งไปยังอีกคำคุณศัพท์หนึ่งที่ ตรงข้ามกันเป็นคู่ ๆ คือ

ไม่ตรงมากที่สุด ไม่ตรงค่อนข้างมาก ไม่ตรงค่อนข้างน้อย ไม่ตรงน้อยที่สุด ไม่แน่ใจ
ตรงน้อยที่สุด ตรงค่อนข้างน้อย ตรงค่อนข้างมาก ตรงมากที่สุด

7. ความเชื่อมั่นของมาตรวัด หมายถึง สัดส่วนของความแปรปรวนจริงที่บ่งบอกความ
สอดคล้องภายในมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญซึ่งหาได้จาก สูตรของเฟลด์ต์ (Feldt)

8. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป สาขาการวัดผลการศึกษา และ
สาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน

สมมติฐานของการค้นคว้า

1. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบขั้วเดียว
(Unipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นต่างจากที่มี
ความยาวเดิม 50 ข้อ
2. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบสองขั้ว
(Bipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นต่างจากที่มี
ความยาวเดิม 50 ข้อ
3. มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ
แบบสองขั้ว (Bipolar) มีค่าความเชื่อมั่นต่างกันที่ทุกขนาดความยาว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
 - 1.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
 - 1.4 ประเภทของแบบทดสอบบุคลิกภาพ
 - 1.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ
 - 1.6 การวัดบุคลิกภาพ
 - 1.7 คุณภาพของแบบทดสอบหรือมาตรวัด
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่น
 - 2.1 ความหมายของความเชื่อมั่น
 - 2.2 ทฤษฎีความเชื่อมั่น
 - 2.3 วิธีประมาณค่าความเชื่อมั่น
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรวัด
 - 3.1 ความหมายของมาตรวัด
 - 3.2 ประเภทของมาตรวัด
 - 3.3 ความยาวของมาตรวัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า “บุคลิกภาพ” (Personality) เป็นคำที่มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

แอลพอร์ต (Allport. 1961 : 28) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจบุคคล และเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 447) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวของแต่ละบุคคล

กอร์ดอน (Gordon. 1963 : 38) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมดที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล

อนาสตาซี (Anastasi. 1968:111) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับ สิ่งแวดล้อมพันธุกรรมเดียวกัน แต่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกัน หรือแม้แต่ในสภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกันก็อาจทำให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันได้

แคทเทล (Cattell. 1970 : 2-3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมดที่มีที่เปิดเผยและซ่อนเร้น

แมคแคนเนล (Mc Cannell. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นแบบแผนเพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะนิสัยที่กล่าวนี้หมายถึง ค่านิยม แรงจูงใจ เจตคติ อารมณ์ ความสามารถด้านต่าง ๆ มโนภาพแห่งตน รวมทั้งสติปัญญา

แซมมวล (Samuel. 1981 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะทางจิตวิทยาเฉพาะตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นทางด้านพฤติกรรมและความคิด

บารอน (Baron. 1992 : 482) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ที่สัมพันธ์กับ พฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก

มอริส (Morris. 1996 : 264) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ

เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมกันเป็นแบบเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

รชชรินทร์ ฉายแก้ว (2536 : 10) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

พรศิริ กองนวล (2539 : 9) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยเฉพาะที่ติดอยู่ภายในและแสดงออกมา เพื่อทำการโต้ตอบสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งสามารถสังเกตได้จาก ลักษณะท่าที การแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ ที่มีความแตกต่างกัน

พรทิพย์ เรียรไพสิฐ (2542 : 9) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ภาพรวมในพฤติกรรมและความคิดของแต่ละบุคคลที่แสดงออกทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น เพื่อเป็นแนวทางและวิธีการปรับตัวในการดำรงชีวิตในสังคม

จิรพร ปัทมสุคนธ์ (2543 : 7) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่มีความคงเส้นคงวา และสามารถสังเกตได้ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงถึง บุคลิกภาพอาจแสดงออกมาในรูปแบบต่างๆ เป็น ในรูปแบบการกระทำหรือไม่กระทำ อันได้แก่ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนถึงลักษณะและสติปัญญา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 216) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดดเด่นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกแบบนั้นอยู่เป็นประจำกับสถานการณ์เฉพาะอย่าง จนเกิดเป็นนิสัยถาวร

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของบุคลิกภาพสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะหรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลทั้งภายในและภายนอกที่บุคคลแสดงออกมาทั้งทางกิริยา ท่าทาง ตลอดจนสิ่งที่บ่งบอกถึงสภาพอารมณ์และจิตใจด้านความรู้สึก อันเป็นผลจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมโดยพฤติกรรมต่างๆที่แสดงออกนั้นจะต้องมีลักษณะเป็นแบบเฉพาะในแต่ละบุคคล จึงเป็นเหตุให้แต่ละบุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นทฤษฎีที่พยายามอธิบายถึงและ สรุปลักษณะโครงสร้าง และ การพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นระบบ มีแบบแผนรัดกุม เข้าใจได้ ซึ่งแต่ละทฤษฎีจะมี หลักการเหตุผล และความเชื่อที่มีความแตกต่างกันไป ทำให้การจัดประเภทของทฤษฎี บุคลิกภาพมีหลายแบบ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่จะใช้ในการจัดประเภท ซึ่ง โสกา ชูพิกุลชัย (2529.) ได้เสนอทฤษฎีบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีแบ่งประเภท (Type Theory)
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Thrait Theory)
3. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Dynamic Theory)
4. ทฤษฎีสวนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory)
5. ทฤษฎีที่เน้นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของสังคม (Social Determinant)

1. ทฤษฎีแบ่งประเภท (Type Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์สามารถแบ่งเป็นหมู่ หรือพวกได้ (Hilgard. 1962 : 468) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ที่สำคัญได้แก่ เครทส์ชเมอร์ (Kretschmer), เชลดัน (Cheldon), และจุง (Jung) เป็นต้น

1.1. เครทส์ชเมอร์ (Hilgard. 1962 : 468 – 469 ; citing Kretschmer. 1925. *Physique and character.*) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลตามลักษณะโครงสร้างทางกายเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1.1 ประเภทผอมสูง (Asthenic) มีลักษณะค่อนข้างเก็บตัว คิดมาก
เจ็บขี้ริ้ว

1.1.2 ประเภทอ้วนเตี้ย (Pyknic) มีลักษณะชอบแสดงตัว อารมณ์อ่อนไหว
เปลี่ยนแปลงง่าย

1.2. เชลดอน (Hilgard. 1962 : 469 ; citing Sheldon. 1954. *Atlas of men : a guide for somatotyping the adult male at all ages.*) ได้แบ่งโครงสร้างของร่างกายออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 ประเภทอ้วนเตี้ย (Endomorphic) มีลักษณะชอบการกิน ชอบสังคม
อารมณ์ดี รักความสะอาดสบาย

1.2.2 ประเภทสมส่วน (Mesomorphic) มีลักษณะชอบการต่อสู้พญักษ์ ชอบความตื่นเต้น เปิดเผย

1.2.3 ประเภทผอมสูง (Ectomorphic) มีลักษณะเคร่งเครียด วิตกกังวล ซ้ำคิด อารมณ์อ่อนไหว ตื่นเต้นง่าย ชอบสันโดษ

1.3. จุง (Monte. 1995 : 316 – 323 ; citing Jung. 1917. *Two essays on analytical psychology*.) ได้ศึกษาจิตวิทยาในชื่อว่า ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Analytical Psychology) โดยเน้นถึงความสำคัญของจิตใต้สำนึก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 โครงสร้างของบุคลิกภาพ โครงสร้างของบุคลิกภาพตามแนวคิดของจุง ได้แก่

1.3.1.1 อีโก้ (Ego) คือ จิตสำนึก ประกอบด้วยการรับรู้ ความจำ ความรู้สึกนึกคิด

1.3.1.2 จิตใต้สำนึกส่วนบุคคล (Personal Unconscious) คือ ประสบการณ์หรือความจำต่างๆ ที่ถูกเก็บกด หรือลืมไป แต่สามารถดึงขึ้นมาอยู่ในจิตสำนึกได้

1.3.1.3 จิตใต้สำนึกสะสม (Collective Unconscious) คือ จิตใต้สำนึกที่ถูกสะสม หรือได้รับการถ่ายทอดมาตั้งแต่อดีต

1.3.1.4 เซโดว์ (Shadow) คือ ความรู้สึกนึกคิดที่ติดตัว เป็นสิ่งที่ถูกเก็บภายในจิตใต้สำนึก เช่น ความก้าวร้าว

1.3.1.5 แอนนิมัส และแอนนิมา (Animus & Anima) คือ บุคคลมีลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายอยู่ในตัว

1.3.1.6 เปอร์โซนา (Persona) คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกตามความต้องการของสังคม

1.3.2 ประเภทของบุคลิกภาพ (Feist. 1990 : 172 – 173 ; citing Jung. 1961. *Memories, dream, reflections*.) จุงได้แบ่งบุคลิกภาพเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.3.2.1 บุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert Personality) มีลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนคือ ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับคนอื่น ยึดมั่นในความคิดของตนเองเป็นหลัก ชอบคิด ซ้ำฝัน

1.3.2.2 บุคลิกภาพชอบแสดงตัว (Extrovert personality) มีลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนคือ เปิดเผย สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว ร่าเริง ชอบสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory)

ทฤษฎีนี้อธิบายบุคลิกภาพโดยพิจารณาคุณลักษณะ และพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งแต่ละคนจะแสดงออกแตกต่างกัน (Hilgard. 1962 : 472.) นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญ ได้แก่ แอลพอร์ท (Allport), แคทเทล (Cattell), ไอเซนเบิร์ก (Eysenck) และดิกแมน (Digman) เป็นต้น

2.1. ทฤษฎีจิตวิทยาแต่ละบุคคล (Psychology of Individual) ของแอลพอร์ท (Hilgard. 1962 : 472 ; citing Allport. 1961. *Pattern and growth in personality.*) มีแนวคิดว่าบุคลิกภาพของบุคคลถูกกำหนดโดยลักษณะนิสัย (Traits) ซึ่งแอลพอร์ทได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1.1 ลักษณะร่วม (Common Traits) คือ ลักษณะรวมๆ กันของบุคคลในแต่ละวัฒนธรรม เช่น ลักษณะรวมๆ ของคนไทย ตามสายตาของชาวตะวันตกบางประการ ได้แก่ การพึ่งพิง (Dependency) ฯลฯ ลักษณะรวมๆ ของชาวอเมริกันบางประการ ได้แก่ ความรักอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) ฯลฯ แต่ลักษณะรวมๆ ดังกล่าวเป็นลักษณะอธิบายบุคลิกภาพได้อย่างยบยบๆ เท่านั้น ซึ่ง แอลพอร์ทเน้นความสำคัญของลักษณะเฉพาะบุคคล

2.1.2 ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Traits or Individual Traits) คือ ลักษณะที่แท้จริงของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกันมีความโดดเด่นเป็น เอกลักษณะ (Unique) เป็นตัวทำนายลักษณะพฤติกรรมและวิถีชีวิตที่แท้จริงของบุคคลนั้น สำหรับลักษณะเฉพาะบุคคล แอลพอร์ท อธิบายว่าคนส่วนมากจะมีลักษณะเฉพาะบุคคลประมาณ 5-10 ลักษณะที่สำคัญๆ ซึ่งเขาเรียกว่า “ศูนย์กลางลักษณะเฉพาะบุคคล” (Central personal disposition) ถ้าเราเพียงแต่รู้ลักษณะเหล่านี้ของเราหรือบุคคลอื่น เราก็พอจะทำนายลักษณะพฤติกรรมในการดำรงชีวิต ความเชื่อ ทศนคติ นิสัยเชิงสังคม แนวคิด ฯลฯ ของตัวเราหรือบุคคลผู้นั้นได้อย่างค่อนข้างแม่นยำ นอกจากนั้นมีความสำคัญอันดับรอง (Secondary personal dispositions)

2.2 ทฤษฎีพื้นผิวและแหล่งของลักษณะต่างๆ (Surface and Source Traits Theory) ของแคทเทล (Schultz & Schultz. 1998 : 253 - 255 ; citing Cattell. 1965. *The scientific analysis of personality.*) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของบุคลิกภาพโดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งเขาได้จำแนกประเภทของลักษณะ (Traits) ดังนี้

2.2.1 ลักษณะพื้นผิว (Surface Traits) กับ ลักษณะต้นตอ (Source Traits)

2.2.1.1 ลักษณะพื้นผิว (Surface Traits) หมายถึงลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมออกมาให้เราสังเกตได้ เช่น การไม่มีสมาธิในการทำงาน การตัดสินใจไม่ได้ ที่อาจสังเกตเห็นได้ง่ายโดยตรงในตัวบุคคลผู้นั้น ลักษณะบุคลิกภาพของ

บุคคลที่มีอาการทางประสาท เนื่องจากอาจสรุปจากลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏรวมกันและที่สังเกตเห็นได้โดยตรง แต่เนื่องจากลักษณะพื้นผิวเป็นลักษณะที่สรุปเอาเอง โดยไม่มีหลักฐานยืนยันที่แน่นอน และอาจแปรเปลี่ยนไปได้ไม่คงที่ ดังนั้นแคทเทิลจึงไม่ถือว่าลักษณะพื้นผิวมีคุณค่าพอที่จะนำมาใช้อธิบายบุคลิกภาพของบุคคลที่แท้จริง

2.2.1.2 ลักษณะต้นตอ (Source Traits) หมายถึง ลักษณะที่เป็นตัวแทนของตัวแปรต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่ภายใน และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของลักษณะพื้นผิว ซึ่งถือว่าลักษณะต้นตอนี้เป็นโครงสร้างทางจิต และเป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ ลักษณะประเภทนี้จะเป็นลักษณะที่มีความมั่นคงเป็น พื้นฐานของ บุคลิกภาพ ทั้งทางด้านบวกและลบ จากการศึกษาของแคทเทิลได้ข้อสรุปจากผลการวิเคราะห์แยกแยะองค์ประกอบจากตัวแปรมากมายว่าลักษณะพฤติกรรมของบุคคลมีองค์ประกอบลักษณะโครงสร้างจำนวน 16 ลักษณะหรือเรียกว่า 16 PF ได้แก่

องค์ประกอบ (Factor)

- A ขอบสังคม / เก็บตัว
- B สติปัญญาสูง / สติปัญญาดำ
- C อารมณ์มั่นคง / อารมณ์อ่อนไหว
- E รักษาสีห์ของตน / สุภาพ
- F ทำตามสบาย / สุขุมมีสติ
- G มีธรรม / เห็นแก่ได้
- H กล้าออกสังคม / ขี้อาย
- I จิตใจอ่อนไหว / จิตใจมั่นคง
- L หวาดระแวง / มีความเชื่อมั่น
- M เพ้อฝัน / ลงมือปฏิบัติ
- N ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม / มั่นคงเปิดเผย
- Q หวาดหวั่น / ประสามมั่นคง
- Q1 นักทดลอง / นักอนุรักษ์
- Q2 ฟุ้งตนเอง / ฟุ้งกลุ่ม
- Q3 ควบคุมตนเองได้ / ไม่มีกฎเกณฑ์
- Q4 เคร่งเครียด / อารมณ์ผ่อนคลาย

2.2.2 ลักษณะที่เป็นผลจากชีวภาพ (Constitutional Traits) กับ ลักษณะที่เป็นผลจาก สิ่งแวดล้อม (Environmental Traits)

2.2.2.1 ลักษณะที่เป็นผลจากชีวภาพ (Constitutional Traits) ได้แก่ พฤติกรรมที่มีต้นตอจากลักษณะทางชีวภาพของบุคคล เช่น คนที่เลิกโคเคนใหม่ๆ มีลักษณะ ซึมเศร้า หวาดหวั่น

2.2.2.2 ลักษณะที่เป็นผลจากสิ่งแวดล้อม (Environmental Traits) ได้แก่ พฤติกรรมที่มีต้นตอจากสิ่งเร้าทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางซึ่งประทับรอยลึกในส่วนของ บุคลิกภาพของคน เช่น บุคคลที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมแถบชายทะเล บนภูเขา ในเมืองใหญ่ จะมี ลักษณะที่ต่างกัน

2.2.3 ลักษณะความสามารถ (Ability), อารมณ์ (Temperament) กับ ลักษณะด้านแรงขับ (Dynamic Traits)

2.2.3.1 ความสามารถ (Ability) หมายถึง ความสามารถทักษะความ ชำนาญของบุคคลในการดำเนินชีวิตในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น ความถนัดทางภาษา ดนตรี คณิตศาสตร์ การกีฬา การใช้เครื่องมือ เป็นต้น

2.2.3.2 อารมณ์ (Temperament) หมายถึง อารมณ์ของคน เช่น ร้อน เย็น สงบ ตื่นเต้น รื่นเริง สร้อยเศร้า มีชีวิตชีวา หรือแบบของการใช้ชีวิต เช่น ทำอะไร ด้วยความเฉื่อยชา หรือฉับไว ชอบเงียบๆ หรือคึกคัก ฯลฯ ซึ่งมีลักษณะที่ผู้อื่นสามารถสังเกต เห็นได้ค่อนข้างชัดเจน

2.2.3.3 ลักษณะด้านแรงขับ (Dynamic Traits) เป็นส่วนแรงจูงใจของ บุคคล เพื่อให้สมตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ลักษณะแรงจูงใจกลุ่มนี้ เช่น มักใหญ่ใฝ่สูง ร้อนวิชา จนในที่สุดกลายเป็นลักษณะบุคลิกภาพต้นตอ (Source traits)

2.2.4 ลักษณะร่วม (Common Traits) กับ ลักษณะเฉพาะ (Unique Traits)

2.2.4.1 ลักษณะร่วม (Common Traits) คือ ลักษณะของบุคคลที่คนใน กลุ่มวัฒนธรรมเดียวกัน มีส่วนคล้ายๆ กัน เช่น ความภาคภูมิใจ การแสดงออก

2.2.4.2 ลักษณะเฉพาะ (Unique Traits) ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของ แต่ละบุคคล แต่อาจมีผู้ที่มีลักษณะคล้ายๆ กันก็ได้

2.3. ไอแซก (Eysenck, 1970) ได้จัดมิติบุคลิกภาพเป็น 2 มิติ ในระยะแรก ๆ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบคือ มิติแสดงตัว - เก็บตัว กับ มิติอารมณ์แปรปรวน อารมณ์ มั่นคง ซึ่งแบ่งเป็นคุณลักษณะ 4 ด้าน ดังนี้ (Hjelle & Ziegler, 1992 : 281 ; citing Eysenck, 1975. *The inequality of man.*)

2.3.1 อารมณ์มั่นคง - แสดงตัว ได้แก่ เป็นผู้นำ อิสระ ชอบสบาย รับผิดชอบ ชอบคุย ออกหน้าออกตา ชอบสังคม

2.3.2 อารมณ์มั่นคง - เก็บตัว ได้แก่ สุขุม เยือกเย็น ไวใจได้ ควบคุมตนเอง ได้ดี สงบ ไตร่ตรอง ระมัดระวัง ตามใจ

2.3.3 อารมณ์แปรปรวน - แสดงตัว ได้แก่ ใจน้อย หงุดหงิด ก้าวร้าว ตื่นเต้น ไม่แน่นอน หุนหัน มองโลกในแง่ดี คล่องแคล่ว

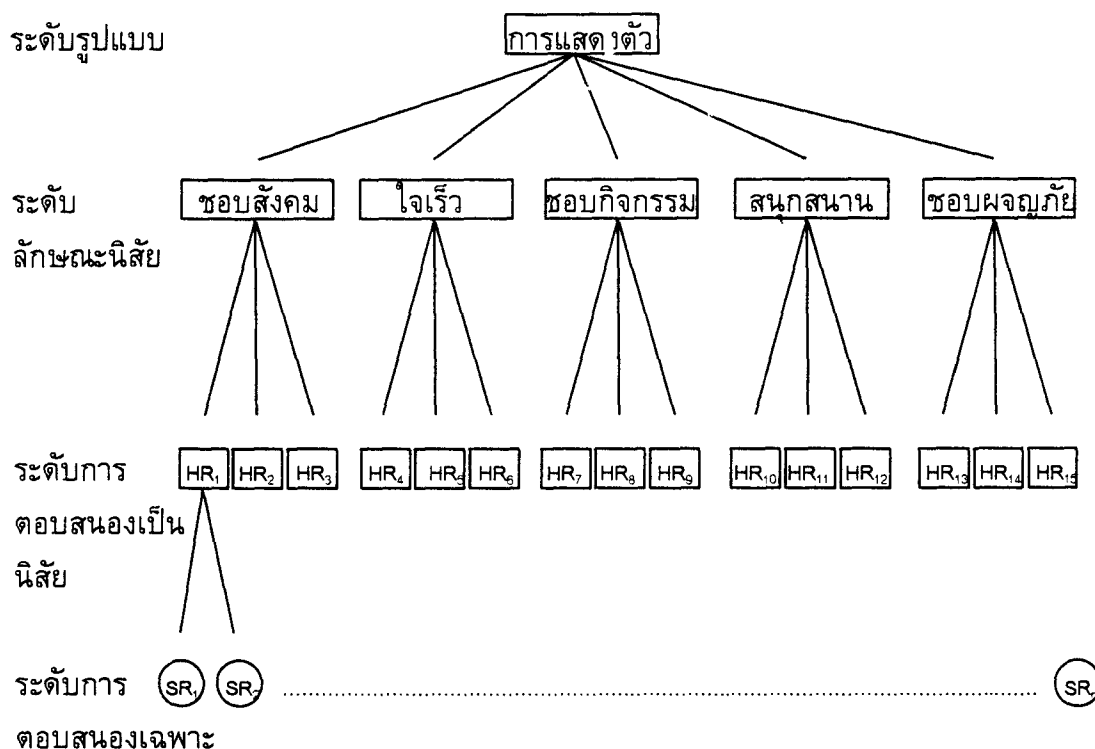
2.3.4 อารมณ์แปรปรวน - เก็บตัว ได้แก่ เจ้าอารมณ์ มีสติ วิตกกังวล ไม่ยืดหยุ่น มองโลกในแง่ร้าย สงบเสถียร ไม่ชอบสังคม เงียบ

ต่อมาไอแซกได้ปรับปรุงลักษณะบุคลิกภาพโดยจัดเป็น 3 มิติ (Schultz & Schultz. 1998 : 268 - 270 ; citing Eysenck. 1985. *Personality and individual differences : A natural science approach.*) ดังนี้

1. แสดงตัว/เก็บตัว (Extraversion / introversion : E) บุคคลที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะเป็นผู้ที่โน้มเอียงในการชอบเข้าสังคม มีความกระตือรือร้น กล้าแสดงออก ชอบผจญภัย ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกเก็บตัวเป็นผู้ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับการแสดงตัว
2. อารมณ์แปรปรวน/อารมณ์มั่นคง (Neuroticism/emotional stability : N) บุคคลที่มีอารมณ์แปรปรวนจะมีลักษณะวิตกกังวล ซึมเศร้า อารมณ์เปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเหตุผล รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ
3. พฤติกรรมทางจิต / บังคับตนเองได้ (Psychoticism/impulse control : P) บุคคลที่มีพฤติกรรมทางจิตเป็นผู้ที่มีความโน้มเอียงในทางก้าวร้าว ต่อต้านสังคม เอาแต่ใจตนเอง ซึ่งบุคลิกภาพเช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม โดยแต่ละมิติมีพฤติกรรมดังนี้

ตาราง 1 มิติของบุคลิกภาพ

Extraversion / introversion	Neuroticism / emotional stability	Psychoticism / impulse control
ชอบสังคม	วิตกกังวล	ก้าวร้าว
สนุกสนาน	ซึมเศร้า	เฉยเมย
ชอบกิจกรรม	รู้สึกผิด	ยึดตนเอง
กล้าแสดงออก	ความภูมิใจต่ำ	เอาแต่ใจ
ชอบคิด	มั่นคง	หุนหัน
อิสระ	ไม่มีเหตุผล	ต่อต้านสังคม
เป็นผู้นำ	ประหม่า	ความคิดสร้างสรรค์
ชอบผจญภัย	อารมณ์เสีย	ตามใจ

ภาพประกอบ 1 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบชั้นบุคลิกภาพ

2.4 การจัดระบบระดับชั้นบุคลิกภาพ ไอแซงค์ได้จัดระบบชั้นบุคลิกภาพ (Eysenck, 1970 : 40 - 41) ว่าบุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับ โดยจัดจากระดับต่ำถึงสูงที่สุด ดังภาพประกอบ

2.4.1 ระดับที่ต่ำที่สุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) ใช้สัญลักษณ์ SR_1 SR_2 SR_3 SR_N พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ เช่นการตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่าง ๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันพฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้อาจเป็นลักษณะ (Characteristics) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

2.4.2 ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ HR_1 HR_2 HR_3 HR_N พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

2.4.3 ระดับที่สาม คือ ระดับนิสัย (Traits) ใช้สัญลักษณ์ T_1 T_2 T_3 .. T_n พฤติกรรมในระดับนี้เป็นพฤติกรรมมาจาก HR เป็นองค์ประกอบของกลุ่มโครงสร้างลักษณะนิสัยที่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตได้ของ HR ตัวอย่างลักษณะนิสัย เช่น ชอบสังคม สนุกสนาน เป็นต้น

2.4.4 ระดับที่สี่ คือ ระดับบุคลิกภาพ (Types) ซึ่งจัดระบบมาจากลักษณะนิสัยหลาย ๆ ลักษณะที่รวมกันในตัวบุคคลทำให้บุคคลนั้นมีบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่ง

2.5. ดิกแมน (ลัวน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 70 ; อ้างอิงจาก Digman. 1989. *Five Robust Trait Dimension Development, Validity and utility.*) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพโดยได้สรุปบุคลิกภาพ ว่ามีอยู่ 5 อย่างดังนี้

2.5.1 การแสดงตัว (Extraversion) คือ ชอบการผจญภัย ชอบเข้าสังคม เปิดเผย ช่างพูด ตรงไปตรงมา

2.5.2 ด้านซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness) คือ มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ยุติธรรม ไว้วางใจได้ พึ่งพาได้

2.5.3 ด้านสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) คือ ความเป็นมิตร ให้ความร่วมมือ สุภาพเรียบร้อย ให้ความอบอุ่น อ่อนโยน

2.5.4 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) คือ มีลักษณะสุขุม เยือกเย็น หนักแน่น มั่นคง จิตใจสงบ

2.5.5 ด้านสติปัญญา (Intellect) คือ มีลักษณะฉลาด มองการณ์ไกล คิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับฟังเหตุผล

3. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Dynamic Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพมีความเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ สิ่งที่มีมาแต่กำเนิดนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพ (Hilgard. 1962 : 483) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้แก่ ฟรอยด์ (Freud)

3.1. ฟรอยด์ (Feist. 1990 : 31 – 41 ; citing Freud. 1933 / 1964. *New introductory lectures on psychoanalysis.*) มีแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ดังนี้

3.1.1 ระดับจิตของมนุษย์ ฟรอยด์กล่าวว่า จิตของมนุษย์ประกอบด้วย 2 ระดับ ได้แก่

3.1.1.1 ระดับจิตไร้สำนึก (Unconscious) คือ ระดับที่ความทรงจำของคนเราได้ถูกเก็บกดไว้ และจะไม่สามารถฟื้นขึ้นมาโดยง่าย

3.1.1.2 ระดับจิตสำนึก (Conscious) คือ ระดับที่เรารู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรา และสิ่งที่เราคิด

3.1.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ (Schultz & Schultz. 1998 : 48 – 50 ; citing Weiton. 1992. *Psychology : Themes & Variations.* p. 482) ฟรอยด์แบ่งโครงสร้างของจิตเป็น 3 ส่วน ได้แก่

3.1.2.1 อิด (Id) เป็นส่วนที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด จะแสดงออกตามธรรมชาติตามสัญชาตญาณ กล่าวคือ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ความต้องการทางเพศ

3.1.2.2 อีโก้ (Ego) เป็นส่วนของความมีเหตุผล อีโก้จะมีหน้าที่ยับยั้งและควบคุมความต้องการของอิด ให้แสดงออกในทางที่เหมาะสม อิดกับอีโก้มีความแตกต่างกัน คือ อิดจะตอบสนองความพึงพอใจของบุคคล แต่อีโก้จะควบคุมการแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสม

3.1.2.3 ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) เป็นส่วนที่ควบคุมให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม ซุปเปอร์อีโก้จะบังคับให้บุคคลรู้จักทำในสิ่งที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

พรอยด์ เน้นว่า การทำงานของระบบทั้งสามนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเสมอ โดยอีโก้จะพยายามทำให้สอดคล้องกับความต้องการของอิดภายใต้เหตุผล และสอดคล้องกับมาตรฐานที่ดีงามของซุปเปอร์อีโก้ แต่ถ้าบุคคลมีซุปเปอร์อีโก้มากเกินไป จะเป็นคนก้าวร้าว เห็นแก่ตัว ขาดความสุข บุคลิกภาพที่เหมาะสมในสังคมปัจจุบัน ควรเป็นลักษณะที่ผสมผสานระหว่างอีโก้กับซุปเปอร์อีโก้ (ฉวี วิชญเนตินัย. 2529 : 15)

4. ทฤษฎีสวนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า ในการศึกษาบุคลิกภาพจะต้องศึกษาบุคคลโดยส่วนรวมทั้งหมด และเชื่อว่ามนุษย์มีพื้นฐานของความดีควรได้รับการพัฒนาในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (วันดี ระเจริญ. 2531 : 120) นักจิตวิทยาในทฤษฎีนี้ได้แก่ มาสโลว์ (Maslow) และโรเจอร์ (Roger)

4.1. มาสโลว์ (Carison. 1990 : 656 ; citing Maslow. 1970b. *Motivation and personality*.) มีความคิดที่มนุษย์มีแนวโน้มที่จะแสวงหาสิ่งดีงามและต้องการพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่จุดที่สมบูรณ์ โดยแนวคิดที่สำคัญของเขา คือ ทฤษฎีลำดับขั้นของแรงจูงใจ (Maslow's hierarchical theory of motivation) (Carducci. 1998 : 184 – 186 ; citing Maslow. 1962. *Toward a Psychology of Being*.) ซึ่งกล่าวว่า แรงจูงใจมีลำดับขั้นตั้งแต่ขั้นต่ำจนถึงขั้นสูง ดังนี้

4.1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อที่จะใช้ในการดำรงชีวิต

4.1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะรักษาชีวิตของตนให้มีความมั่นคงปลอดภัย

4.1.3 ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ (Belongingness and love Needs) เป็นความต้องการที่ให้ผู้อื่นรัก และได้รับรักผู้อื่น

4.1.4 ความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับ และได้รับการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะมีชื่อเสียงเป็นที่ยกย่องนับถือ

4.1.5 ความต้องการที่จะตระหนักในความสามารถของตนเองหรือรู้จักตนเอง (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะรู้ถึงระดับความสามารถขั้นสูงสุดของตน

4.2. โรเจอร์ (Feist. 1990 : 614 – 616 ; citing Rogers. 1959. *A theory of therapy, personality, and interpersonal relationship, as developed in the client – centered framework.*) มีความเชื่อว่า การที่บุคคลมีบุคลิกภาพแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับ การรับรู้ตนเอง (Self Concept) โรเจอร์แบ่งตัวตนของบุคคลเป็น 3 แบบ ดังนี้

4.2.1 คนที่ตนมองเห็น (Self concept) คือ ภาพตามที่ตนมองเห็น

4.2.2 คนที่เป็นจริง (Real self) คือ ลักษณะที่เป็นจริงของบุคคล

4.2.3 คนตามอุดมคติ (Ideal Self) คือ สิ่งที่บุคคลอยากเป็น

5. ทฤษฎีที่เน้นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของสังคม (Social Determinants)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญและมีอิทธิพลโดยตรง ต่อบุคลิกภาพของบุคคล (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 169) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ ได้แก่ แอดเลอร์ (Adler) และฟรอมม์ (Fromm)

5.1. แอดเลอร์ (Hjelle & Ziegler. 1992 : 141 – 152 ; citing Adler. 1964.

Social interest A challenge to mankind.) มีแนวคิดที่ว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของมนุษย์ โดยเชื่อว่า อิทธิพลของสังคม และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีความสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ ดังนี้

5.1.1 ปมเด่น (Striving for Superiority) มนุษย์ทุกคนอยากมีความเด่นอย่างใดอย่างหนึ่งแตกต่างกันไป

5.1.2 ปมด้อย (Inferiority Feelings) หากคนเรามีปมด้อยก็จะแสวงหาแนวทางชดเชยปมด้อยด้วยการสร้างปมเด่น

5.1.3 วิถีชีวิต (Style of life) คือ แบบแผนในการดำเนินชีวิตของบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป

5.1.4 ความสนใจสังคม (Social Interest) มนุษย์มีความปรารถนาที่จะมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในสังคม

5.1.5 ประสบการณ์ในวัยเด็ก (Birth Order) ประสบการณ์ในวัยเด็กมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคล เมื่อเขาเติบโตขึ้น

5.2. ฟรอมม์ (Monte. 1995 : 589 – 593 ; citing Fromm. 1947. *Man for himself.*) มีความเชื่อว่า สังคมกำหนดแนวทางในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยฟรอมม์ได้แบ่งบุคลิกภาพของมนุษย์ออกเป็น 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

5.2.1 ประเภทเอาเปรียบผู้อื่น (Receptive Orientation) มีลักษณะต้องอาศัยผู้อื่น รู้สึกอ้างว้าง ช่วยตนเองไม่ได้

5.2.2 ประเภทสะสม (Hoarding Orientation) มีลักษณะต้องการเป็นเจ้าของ ทำตามกฎระเบียบ ประหยัด

5.2.3 ประเภทขูดรีด (Exploitative Orientation) มีลักษณะชอบเอาเปรียบผู้อื่น ก้าวร้าว

5.2.4 ประเภทตลาด (Marketing Orientation) มีลักษณะนับถือวัตถุนิยม มากกว่าบุคคล

5.2.5 ประเภทผลิตผล (Product Orientation) มีลักษณะรักตนเอง ถ้อยที่ยถ้อยอาศัย

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีบุคลิกภาพสรุปได้ว่า ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลทั้งส่วนรวมและรายบุคคลได้ และแยกพฤติกรรมของบุคคลที่มีคุณลักษณะ บุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสมตามทฤษฎีที่ได้พิสูจน์มาแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ

จากความพยายามของนักจิตวิทยา และนักการศึกษากลุ่มหนึ่งที่ได้พยายามศึกษาค้นคว้าการจัดระบบหรือโครงสร้างพื้นฐานทางบุคลิกภาพของบุคคลว่าควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ โดยเสนอผลงานลงในหนังสือ Journal of Personality ดังนี้คือ

1. เชปลิน และบัคเนอร์ (วิลลพร พันธมนตรี. 2534 : 13-16 อ้างอิงจาก Chaplin and Buckner. 1988 : 528) ได้เสนอผลการจัดระบบบุคลิกภาพจากลักษณะนิสัยต่าง ๆ 50 ลักษณะ ออกเป็น 5 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบจะมีลักษณะเชิงบวกและเชิงลบ ดังนี้

1.1 ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) แบ่งเป็น

ลักษณะเชิงบวก (Positive)

- มิตรภาพ (Friendly)
- ร่วมมือกับผู้อื่น (Cooperative)
- สุภาพเรียบร้อย (Gentle)
- อบอุ่น (Warm)
- อ่อนโยน (Agreeable)

ลักษณะเชิงลบ (Negative)

- ขัดแย้ง (Critical)
- ฉุนเฉียวง่าย (Irritable)
- ไม่สุภาพ (Disagreeable)
- เฉยเมย (Cold)
- เป็นศัตรู (Unfriendly)

1.2 ความซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness) แบ่งเป็น

ลักษณะเชิงบวก (Positive)	ลักษณะเชิงลบ (Negative)
-พึ่งพาได้ (Dependable)	-หลงลืม (Forgetful)
-ไว้วางใจได้ (Reliable)	-เลินเล่อ (Careless)
-ซื่อสัตย์ (Honest)	-เลวใหล (Negligent)
-รับผิดชอบ (Responsible)	-ไว้วางใจไม่ได้ (Undependable)
-ยุติธรรม (Conscientious)	-ไม่สุจริต (Dishonest)

1.3 วัฒนธรรม (Culture) แบ่งเป็น

ลักษณะเชิงบวก (Positive)	ลักษณะเชิงลบ (Negative)
-จินตนาการ (Imaginative)	-ทำตามคำสั่ง (Direct)
-ไม่ต่างพร้อย (Polished)	-ตรงไปตรงมา (Down - to -earth)
-หลักแหลม (Intellectual)	-ซื่อ ๆ (Simple)
-มีประสบการณ์ชีวิตมาก (Sophisticated)	-หยาบ (Coarse)
-หยิ่งจองหอง (Shobbish)	-หยาบกระด้าง (Crude)

1.4 ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) แบ่งเป็น

ลักษณะเชิงบวก (Positive)	ลักษณะเชิงลบ (Negative)
-พอเหมาะ (Relaxed)	-ตื่นเต้น (Excitable)
-สุขุมเยือกเย็น (Calm)	-หงุดหงิด (Restless)
-หนักแน่น (Secure)	-วิตกกังวล (Nervous)
-มั่นคง (Poised)	-เครียด (Tense)
-จิตใจสงบ (Composed)	-โลเล (Insecure)

1.5 การแสดงตัว (Extraversion) แบ่งเป็น

ลักษณะเชิงบวก (Positive)	ลักษณะเชิงลบ (Negative)
-ผจญภัย (Adventurous)	-ระมัดระวังตัว (Cautious)
-ชอบออกสังคม (Outgoing)	-สงวนตัว (Reserved)
-เปิดเผย (Open)	-เงียบ, ไม่พูดจา (Silent)
-ช่างพูด (Talkative)	-ห่างเหิน (Distant)
-พูดตรงไปตรงมา (Outspoken)	-ถอยหนี (Withdrawn)

2. ดิกแมน (Digman. 1989 : 195 - 214) ได้ทำการศึกษาจากผลงานด้านบุคลิกภาพของบุคคลที่มี ชื่อเสียงจำนวนมากในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา แล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าโครงสร้างพื้นฐานทาง บุคลิกภาพของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ต่างชาติหรือต่างภาษาย่อมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการคือ

องค์ประกอบที่ 1 การแสดงตัว/การเก็บตัว (Extraversion/Introversion)

องค์ประกอบที่ 2 ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness)

องค์ประกอบที่ 3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness)

องค์ประกอบที่ 4 ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)

องค์ประกอบที่ 5 สติปัญญา (Intellect)

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา และวิเคราะห์ด้วยตัวเองอย่างละเอียดรอบคอบของฟิสิกส์ (Digman. 1989 : 195-214 ; citing Fiske. 1949) ที่ได้พิสูจน์ความจริงให้เป็นที่ประจักษ์ถึงองค์ประกอบสำคัญ "5 องค์ประกอบ" (The Big Five) เป็นคนแรกจากการใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ และใช้วิธีการประเมินค่าโดยกลุ่มเพื่อผู้ประเมินอาชีพหรือครูต่างให้ผลที่เชื่อมั่นได้ เช่นเดียวกัน นับว่าเป็นประวัติการพัฒนาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทางบุคลิกภาพของบุคคลที่สำคัญ ทำให้มีผู้สนใจมากขึ้น เช่น โกลด์เบิร์ก (Digman. 1989 : 195-214 ; citing Goldberg. 1981) โฮแกน (Digman. 1989 : 195-214 ; citing Hogan. 1983) และ แบรินด (Digman. 1989 : 195-214 ; citing Brand. 1984) ได้พยายามนำเอาผลงานของบุคคลที่มีชื่อเสียง จำนวน 13 ท่าน มาจัดระบบหรือโครงสร้าง พื้นฐานทางบุคลิกภาพของบุคคลให้อยู่ภายใน 5 องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ นอกจากนี้แล้วยังมี นักการศึกษาใหม่ ๆ ที่สนับสนุนผลการศึกษาครั้งนี้ เช่น ลอร์และแมนนิง (Digman. 1989 : 195-214 ; citing Lorr and Manning. 1978) แมคเคอร์ และคอสตา (Digman. 1989 : 195-214 ; citing McCrae and Costa. 1978) เป็นต้น

การศึกษาเกี่ยวกับห้าองค์ประกอบสำคัญนี้ ดิกแมนกล่าวว่า เป็นการศึกษาซ้ำกับการศึกษาของแคทเทล และคาน (Cattell and Coan. 1957) จากเรื่อง Cattell Multiple Factor Model of personlity ซึ่ง แฮมมอนด์ (Hammond. 1997) โฮเวิร์ท (Howarth. 1976) ดิกแมนและเทคโมโท - โคก (Digman and Takemoto - Chook. 1981) ต่างกล่าวถึงความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ครั้งนี้ของแคทเทลว่า การศึกษาเกี่ยวกับการประเมินค่าเหล่านี้ไม่สามารถสนับสนุนองค์ประกอบต่าง ๆ มากกว่า 7 องค์ประกอบ และ องค์ประกอบบางประการใน 16 องค์ประกอบของบุคลิกภาพนี้ อาจเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นและเป็นผลที่ไม่เหมาะสมของการใช้วิธีการคำนวณแบบเก่าที่แคทเทลใช้ในเวลานั้น ทำให้ดิกแมน (Digman. 1990 : 417- 440.) ได้ติดตาม และศึกษาต่อมาเป็นลำดับ พบว่าเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของลักษณะนิสัยที่ได้จากพฤติกรรมของบุคคล จะพบว่าคุณลักษณะบุคลิกภาพที่จะใช้ประเมินบุคคลจะเกิดจากองค์ประกอบ 5 ประการเสมอ

จนได้รับการยอมรับว่าเป็นห้าองค์ประกอบที่สำคัญ (The Big Five) และมีผู้สนใจและศึกษาต่อมาโดยมีทั้งการใช้ คำคุณศัพท์ในลักษณะพฤติกรรมทางบวกและทางลบซึ่งเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันในองค์กรต่าง ๆ ด้วย

3. แมคเคอร์ และคอस्ता (วัลภา สบายยิ่ง. 2542 : อ้างอิงจาก Licbert & Spiegle. 1995 *Personality Strategies and Issue* ; citing Costa & Mc Crae. 1992 *Revised NEO Personality Inventory (NEO PI-R) and NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI)*). ได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่เรียกว่า NEO Personality Inventory (NEO-PI) ในปี 1985 และต่อมาได้ปรับปรุงใหม่เรียกว่า NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI) โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็นห้าองค์ประกอบ ดังนี้

3.1 บุคลิกภาพหวั่นไหว (Neuroticism) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวล หวาดกลัว มีความรู้สึกซึมเศร้า มีความท้อแท้ง่าย คำนึงถึงแต่ตนเอง รู้สึกไม่สบายใจและไวต่อการแสดงออกที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง หรือรู้สึกกังวลกับการเข้าสังคม มีแรงกระตุ้นในตนเองสูง ไม่สามารถจะควบคุมแรงกระตุ้นและความต้องการของตนเองได้ มีอารมณ์แปรปรวน ตื่นตระหนกเมื่อประสบกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

3.2 บุคลิกภาพแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความอบอุ่น มีความรักผู้อื่นอย่างแท้จริง ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นหมู่คณะ กล้าแสดงออกแบบตรงไปตรงมา มีความว่องไว และชอบทำกิจกรรมอยู่เสมอ ชอบแสวงหาความตื่นเต้น มีความสนุกสนาน มีความหวังมองโลกในแง่ดี

3.3 บุคลิกภาพเปิดกว้าง (Openness) หมายถึง เป็นผู้ที่มีชีวิตที่เต็มไปด้วยจินตนาการ และความฝัน มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบความแปลกใหม่ มีเหตุผล มีความยอมรับในค่านิยมต่าง ๆ

3.4 บุคลิกภาพอ่อนโยน (Agreeableness) หมายถึง เป็นผู้ que เชื่อว่า ผู้อื่นมีความซื่อสัตย์และเจตนาดี มีความตรงไปตรงมา มีความรู้สึกเอื้อเฟื้อชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนโยนตอบสนองการกระทำของผู้อื่นอย่างสุชุม มีความถ่อมตน มีจิตใจที่อ่อนโยน

3.5 บุคลิกภาพมีสติ (Conscientiousness) หมายถึง เป็นผู้ที่สามารถจัดการกับชีวิตของตนเองได้ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัยในตนเอง มีความระมัดระวังในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

4. บีเนต และวอลล์เลอร์ (Benet & Waller. 1995 : 701 – 718) ยังได้ทำการศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ที่เป็นแบบทดสอบรายการเช็คคำคุณศัพท์ (Adjective Check List : ACL) จำนวน 43 ข้อที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการคือ

องค์ประกอบที่ 1 การแสดงตัว / การเก็บตัว

องค์ประกอบที่ 2 สุภาพอ่อนโยน

องค์ประกอบที่ 3 มโนธรรมหรือความกลัวบาป

องค์ประกอบที่ 4 อารมณ์แปรปรวน

องค์ประกอบที่ 5 ด้านปัญญาหรือความคิด

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโกลด์เบิร์ก (1992.) ในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
ห้าองค์ประกอบสำคัญ เป็นแบบทดสอบรายการเช็คค่าคุณศัพท์เช่นกัน

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่เป็นผล
จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำทฤษฎีของ
ดิกแมนมาประยุกต์ใช้โดยใช้คำคุณศัพท์ ในมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญเพื่อ
เหมาะสมกับโครงสร้างพื้นฐานทางบุคลิกภาพสภาพแวดล้อมวัฒนธรรม เพื่อกระตุ้นให้เยาวชน
ไทยเห็นความสำคัญในบุคลิกภาพของตนเองมากยิ่งขึ้น

ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

สถิติ วงศ์สวรรค์ (2523 : 262) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
ดังนี้

1. แบบทดสอบให้รายงานตัวเอง (Self Report Test of Questionnaires) หรือเรียก
ว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพ ประกอบด้วยชุดของข้อคำถาม หรือมีข้อความให้ผู้รับการทดสอบ
ต้องอ่านแล้วเขียนข้อความเพื่อแสดงบุคลิกภาพของตนออกมาเป็นการรายงานลักษณะของ
ตนเอง จำแนกออกเป็นชนิดต่าง ๆ ตามรูปแบบของการถาม คือแบบสำรวจรายการ
(Checklists) แบบสำรวจ (Inventory) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ดังต่อไปนี้

1.1 แบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นชุดของข้อความที่ทำเป็นบัญชีรายการ
เกี่ยวกับบุคลิกภาพหรือการกระทำเกี่ยวกับบุคคลเรียงเอาไว้ให้ผู้ตอบตรวจสอบตัวเองดูว่า
ลักษณะตรงกับข้อใดในรายการนั้นบ้าง ถ้ามีความรู้สึกข้อความใดตรงกับบุคลิกภาพลักษณะ
ของตนก็ทำเครื่องหมายลงที่ข้อความนั้น ตัวอย่าง เช่น แบบตรวจสอบปัญหาของ มูนนี่
(The Mooney Problem Checklists) (บุญส่ง นิลแก้ว. 2519 : 217 - 220 ; อ้างอิงจาก
Mooney & Gordon. 1950.) เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแก่บุคคลแบ่งเป็น
4 ระดับ คือ ระดับมัธยมต้น, มัธยมปลาย, วิทยาลัย และระดับผู้ใหญ่

1.2 แบบสำรวจ (Inventory) เป็นชุดของข้อความที่มีคำตอบให้เลือกตอบได้
2 ตัวเลือก เช่น จริง - ไม่จริง ใช่ - ไม่ใช่ อาจจะมี 3 ตัวเลือกบ้าง เช่น เพิ่มคำว่าตัดสินใจไม่ได้
และในบางแบบสำรวจสร้างในรูปของบังคับให้ตอบ (Force Choice) โดยจัดข้อความไว้เป็นคู่ ๆ

เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละคู่ว่าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนมากที่สุด ซึ่งผู้ตอบจะต้องเลือกเอาข้อความใดข้อความหนึ่งถึงแม้ว่าข้อความทั้งคู่ไม่ตรงกับลักษณะของเขาก็ต้องเลือกข้อความที่ไม่ตรงกับเขาน้อยที่สุด ตัวอย่างเช่นแบบสำรวจบุคลิกภาพของมินเนโซตา (Minnesota Multiphasic Personality Inventory - 2 : MMPI -2)(Carducci. 1998 : 37 - 38) แบบสำรวจนี้ใช้วัดพฤติกรรมที่ผิดปกติของบุคคลมีจำนวน 567 ข้อ โดยข้อความประกอบด้วย 10 ลักษณะ คือ ความรู้สึกซึมเศร้า (Depression : D) ความหวาดระแวง (Paranoid : Pa) การเก็บตัวจากสังคม (Social Introversion : Si)

1.3 แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็นแบบที่ดัดแปลงมาจากแบบตรวจสอบรายการโดยดัดแปลงรูปแบบคำตอบที่ให้ออกเพียง ใช่ - ไม่ใช่ ชอบ - ไม่ชอบ จริง - ไม่จริง มาเป็นคำตอบที่มีน้ำหนักของการตอบ โดยมีการจำแนกความมากน้อยในการแสดงพฤติกรรมของตนได้ เช่น แบบสำรวจลักษณะนิสัยและเจตคติทางการเรียนของบราวน์และฮอลล์แมน (Brown and Hollzman. 1976) หรือแบบสำรวจนิสัยและเจตคติในการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitude : SSHA)

2. แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือกลวิธีให้บุคคลระบายความในใจ (Projective Technique) เป็นวิธีทดสอบเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลโดยใช้เครื่องกระตุ้นหรือเร้นให้บุคคลระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมาแล้วแปลความหมายจากคำตอบโดยจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

2.1 ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) คือ สมมุติสถานการณ์ขึ้นให้ผู้ถูกทดสอบอธิบายออกมาตามที่ตนเห็นเป็นสิ่งที่เร้นที่ไม่ให้ความหมายแจ่มแจ้ง อาจจะจินตนาการไปได้นานาประการ อาจจะแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกทดสอบแสดงออกซึ่งความรู้สึกและสิ่งต่างๆ ออกมานั้นเป็นการแสดงให้เห็นบุคลิกลักษณะของเขา ตัวอย่างเช่น (Carducci. 1998 : 41- 44)

2.1.1 แบบทดสอบหยดหมึกของโรชาร์ท (The Rorschach Ink Blot Test) ประกอบด้วยภาพหยดหมึกหลายภาพรวมเป็นชุด แบ่งเป็นภาพสี 5 ภาพ ภาพขาวดำ 5 ภาพ ซึ่งจะให้ผู้ถูกทดสอบดูแล้วบอกว่าเขาเห็นเป็นอย่างไร

2.1.2 แบบทดสอบการเล่าเรื่องหรือการบรรยายภาพที่มองเห็นของเมอร์เรย์ ที่เรียกย่อว่า TAT (Thematic Apperception Test) มีลักษณะเป็นแผ่นภาพขาวดำ จำนวน 19 ใบ และแผ่นเปล่า 1 ใบโดยให้ผู้ถูกทดสอบดูภาพแล้วเล่าหรือผูกเป็นเรื่อง

2.2 ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบ และตอบปากเปล่า ที่ใช้ภาษาโดยตรงมี 2 ชนิด

2.2.1 ชนิดของคำสัมพันธ์ (Free Association) คือ การให้คำมา 1 คำ และให้ผู้ตอบ หาคำมาสัมพันธ์กับคำ ๑ นั้น โดยคำที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นคำนาม เช่น ต้นไม้ เพื่อน โต๊ะ เกลียด ฯลฯ

2.2.2 ชนิดเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) เป็นการเขียนประโยคที่ยังไม่ครบข้อความให้ได้ใจความสมบูรณ์

2.3 ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expression Technique) คือ การให้ผู้ถูกวัดแสดงออกในรูปของการวาดรูป การเล่น หรือการแสดงละคร

3. แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Situation Test) แบบทดสอบประเภทนี้นักจิตวิทยาหลายท่านจัดรวมในประเภทที่สอง คือ แบบการฉายภาพ (Projective Technique) แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลหลายท่านให้เหตุผลว่า แบบทดสอบประเภทฉายภาพเป็นกลวิธีที่ให้ผู้ถูกทดสอบบรรยายภาพ และข้อความที่คลุมเครือภาพต่าง ๆ ก็มีแต่ฉายเฉย ๆ ไม่มีความหมายชัดเจน ผู้ตอบต้องจินตนาการและสามารถแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) แต่แบบทดสอบที่วัดจากสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นเป็นการกำหนดสถานการณ์ และตัวละคร ให้ผู้ถูกทดสอบอ่านแล้ววัดโดยให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่า ภายใต้สถานการณ์นั้นเขามีความรู้สึกเช่นไร โดยที่เขาตอบในฐานะบุคคลที่ปรากฏในเรื่องมี 2 ชนิด ดังนี้

3.1 สถานการณ์แบบรูปภาพ เป็นการกำหนดตัวละครในรูปภาพ อาจมีคำพูด หรือการบรรยายภาพประกอบบ้างเล็กน้อย แต่จะไม่เล่าเรื่องหรือบรรยายภาพทั้งหมด

3.2 สถานการณ์แบบข้อความเป็นการกำหนดตัวละคร โดยการเขียนบรรยาย หรือเขียนเล่าเรื่องอย่างสั้น ๆ เป็นการให้ภาษาเขียนหรือตัวหนังสือ

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของบุคลิกภาพสรุปได้ว่า แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือกลวิธีให้บุคคลระบายความในใจ (Projective Technique) นิยมใช้ทางด้านจิตวิทยา ส่วนแบบทดสอบให้รายงานตัวเอง (Self Report Test of Questionnaires) และแบบทดสอบให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Situation Test) นิยมใช้ทางการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยหลักการสร้างที่แตกต่างกัน พรศิริ กองนวล (2539 : 21) ได้กล่าวถึง วิธีการสำคัญที่ใช้กันมากในปัจจุบันคือ วิธีที่ได้จากการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation) การใช้การตรวจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Criterion) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Theoretical Personality) การบังคับให้เลือกตอบ (Forced – Choice Technique) ซึ่งตามทฤษฎีแล้ววิธีการทั้งหมดนี้ อาจจะนำมาผสมกันได้เนื่องจากไม่ใช่เทคนิคโดยเฉพาะแต่ในทางปฏิบัติแล้วแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพจำนวนมากก็ได้ใช้วิธีการเหล่านี้ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543 : 250 – 254 : อ้างอิงจาก Lanyon and Goodstein. 1971.) กล่าวถึงเครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพว่ามีอยู่หลายแบบเช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง การจิตนาการ การศึกษาประวัติ และการวัดทางสรีระวิทยา เป็นต้น ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึง การวัดแบบรายงานตนเอง ซึ่งมีวิธีการสร้างดังนี้

1. โดยยึดทฤษฎีเป็นฐาน (Rational – Theoretical Approaches) วิธีนี้มีการเรียกชื่อหลายอย่าง เช่น Content – based, Rational, Intuitive, Face – Value หรือ Theoretical เป็นต้น วิธีนี้จะต้องเริ่มจากการนิยามบุคลิกภาพให้ชัดเจนตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่ยึดถือ หรือเป็นแนวคิดที่เกิดจากการสังเคราะห์ของตนเองก็ได้ สิ่งที่ดีอาจมาจากแหล่งต่างๆ เช่น สามัญสำนึก ผลของการวิจัย จากทฤษฎีบุคลิกภาพต่างๆ ผสมผสานกัน เมื่อนิยามบุคลิกภาพที่จะวัดชัดเจนแล้วสามารถเขียนข้อสอบ หรือหาตัวเร้าตามที่นิยามไว้ อาจจะสร้างเป็นข้อความ เป็นสถานการณ์ หรือรูปภาพก็ได้ เป็นการแสดงพฤติกรรมการกระทำหรือความรู้สึก เพื่อให้ผู้ตอบตอบว่า ตนเองมีพฤติกรรมนั้นอยู่หรือไม่ การวัดแบบนี้จึงมีข้อดกลง (Assumption) ว่าผู้ตอบต้องพิจารณาตัดสินใจตอบด้วยความเป็นจริง ไม่ว่าจะตอบแทนข้อเขียน หรือตอบแบบตอบด้วยปากเปล่าแบบสัมภาษณ์ ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างที่สร้างตามวิธีนี้ได้แก่

วูดเวิร์ท เพอร์ซันนอล ดาตา ชีท (Woodworth Personal Data Sheet) ซึ่งได้พัฒนาขึ้นใช้ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะปรับปรุงการสัมภาษณ์ทางจิตเวชให้ได้มาตรฐาน และดัดแปลงวิธีการเพื่อใช้ทดสอบคนเป็นกลุ่ม โดยเน้นความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากเอกสารทางจิตเวชและจากการประชุมของจิตแพทย์เป็นข้อความ

มูนี พรอบเลม เชคลิสต์ (Mooney Problem Checklist) สร้างขึ้นจากปัญหาต่างๆ ที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม หรือจากคำปรึกษาแนะนำเป็นรายบุคคล จากการเขียนปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย บันทึกการสัมภาษณ์เวลาให้คำปรึกษาแนะแนว และแหล่งอื่นๆ ที่คล้ายกัน ซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่ไม่มีการให้คะแนน โดยเน้นอยู่ที่ข้อความที่คาดว่าเป็นปัญหาที่ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตรงกับปัญหาของตนเอง

เอส ที เอส ยูธ อินเวนทอรี (STS Youth Inventory) เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความต้องการ และปัญหาที่ใช้สำหรับนักเรียนเกรด 7 ถึง 12 โดยวิธีตอบของแบบทดสอบนี้คือให้ผู้ตอบแสดงความมากน้อยของแต่ละปัญหา แล้วให้กาเครื่องหมายลงในรูป สีเหลี่ยมที่มีขนาดต่างกัน

2. โดยยึดเกณฑ์จำแนกสิ่งที่รู้ได้ (Empirical Approach) วิธีนี้เป็นลักษณะเดียวกันกับ External, Group – Contrast, Criterion – Group, Criterion – Validated หรือ Criterion – Keyed เข้าเกณฑ์เป็นสมมติฐานในการสร้างว่า จะวัดอะไร อิงทฤษฎีหรือความเชื่อใด และจะเป็นรูปแบบใด แต่ต้องนำศึกษาเกณฑ์แต่ละข้อว่า จำแนกได้เด่นชัดหรือไม่ ซึ่งอาจหาโดยวิธีทดสอบความแตกต่างหรือหาสหสัมพันธ์ก็ได้ ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ได้แก่

เดอะ มินเนโซตา มัลติเฟสติก เพอร์ซันนอลลิตี อินเวนทอรี (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) เป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วยทางโรคจิต

แคลิฟอร์เนีย ไซโคโลจิคอล อินเวนทอรี (Californic Psychological Inventory) เป็นแบบทดสอบที่ได้ดึงเอาข้อความต่างๆ จาก MMPI มาประมาณครึ่งหนึ่ง มาสร้างเป็นแบบทดสอบอีกฉบับหนึ่ง เพื่อใช้สำหรับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปี

3. โดยยึดการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor – Analytic Approach) วิธีนี้บางทีเรียกว่า แบบสร้างความคงเส้นคงวภายใน (Internal Consistency) หรือ Clustering หรือ Itemetric ในการสร้างต้องสร้างตามนิยามของบุคลิกลักษณะ สร้างข้อความหรือ ข้อคำถามหลายๆ ข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อแยกว่า อยู่ในกลุ่มหรือองค์ประกอบใด การวิเคราะห์องค์ประกอบจะชี้ให้เห็นว่า มีข้อใดบ้างที่วัดองค์ประกอบเดียวกัน ในการวัดบุคลิกลักษณะห้าองค์ประกอบใหญ่ (The Big Five) อันเกิดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบจากแบบทดสอบวัดบุคลิกลักษณะต่างๆ กัน ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างโดยวิธีนี้ได้แก่

กิลฟอร์ด – ซิมเมอร์แมน เทมเพอราเมนต์ เซอร์เวย์ (Guilford – Zimmerman Temperament Survey)

ซิกทีน เพอร์ซันนอลลิตี แฟคเตอร์ ควิสชันแนร์ (Sixteen Personality Factor Questionnaire)

4. โดยยึดตามลักษณะการบังคับตอบ วิธีนี้จะ เป็นบุคลิกลักษณะประเภทให้รายงานตัวเอง จึงมักจะมีการเสแสร้งหรือแสร้งตอบ ข้อความส่วนมากในแบบทดสอบจะเห็นว่า มีลักษณะที่ฟังปรารภนา หรือเป็นที่ยอมรับทางสังคมมากกว่าผู้ตอบอาจมีแรงจูงใจให้แสร้งทำดีหรือเลือกคำตอบที่ก่อให้เกิดความประทับใจ ในสถานการณ์จำนวนไม่น้อยที่คำสั่งในแบบทดสอบและความรู้สึกเป็นกันเอง อาจจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ตอบตอบอย่างตรงๆ ได้ อย่างไรก็ตามวิธีการนี้จะไม่ส่งผลต่อการตอบชนิดที่มีลักษณะเป็นที่ฟังปรารภนาของสังคม ถ้าผู้ตอบนั้นไม่รู้ตัว วิธีการแก้ปัญหาอื่นๆ การใช้เทคนิคการบังคับให้เลือกตอบ โดยกำหนดให้ผู้ตอบเลือกกระหว่างข้อความ

2 ข้อความ ซึ่งอาจเป็นที่พึงปรารถนาทั้งคู่ หรือไม่พึงปรารถนาทั้งคู่ ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างขึ้นได้แก่ กอร์ดอน เพอร์ซันนอลโปรไฟล์ (Gordon Personal Profile)

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมีหลายวิธีอันได้แก่ การยึดทฤษฎีเป็นฐาน การยึดเกณฑ์จำแนกสิ่งที่รู้ชัด การยึดการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ การยึดตามลักษณะการบังคับตอบ และการยึดตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพก็ได้

การวัดบุคลิกภาพ

ในการวัดบุคลิกภาพนั้น เฟอร์กูสัน (เชดส์คัตต์ โฆวาสิษฐ์. 2520:5; อ้างอิงจาก Ferguson. 1976:2.16) กล่าวว่าไว้ว่าจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพมีอยู่ สามประการคือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมรายกลุ่ม
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่ม

มอริส (จูทา บุรีภักดี. 2533 : 20 ; อ้างอิงจาก Morris. 1973) มอริสได้กล่าวถึงวิธีวัดบุคลิกภาพเป็น 4 วิธี คือ

1. การสัมภาษณ์ (Interview) คือ การสนทนาระหว่างผู้สัมภาษณ์กับบุคคลอื่น เพื่อหาข้อมูลและประเมินบุคคลนั้นๆ ในเรื่องต่างๆ ไป ภายในเวลาที่กำหนด การสัมภาษณ์จะเปิดโอกาสให้สังเกตบางแง่มุมของพฤติกรรมของบุคคล
2. การสังเกต (Observation) คือ วิธีการที่จะทราบถึงพฤติกรรมที่บุคคลมักจะแสดงในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อสังเกตการตอบสนองต่อสถานการณ์
3. แบบทดสอบออฟเจกทีฟ (Objective Test) เป็นการใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดเป็นลักษณะ Paper – pencil test คือ ผู้ถูกทดสอบ ทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ตามคำชี้แจงในการทดสอบอาจจะเป็นการตอบถูกผิด ใช่/ไม่ใช่ หรือจากตัวเลือก ผู้ทดสอบมีหน้าที่ในการให้คะแนนและแปลผลตามคู่มือของแบบทดสอบ
4. แบบทดสอบโปรเจกทีฟ (Projective Test) เป็นการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้เครื่องมือที่ไม่มีโครงสร้าง และไม่สามารถกำหนดขอบเขตของการตอบสนองได้ โดยการเสนอสิ่งที่มีความหมายเป็นนัย หรือรูปแบบที่ไม่ชัดเจนคลุมเครือให้ผู้ถูกทดสอบดู และให้ผู้ถูกทดสอบบอกเล่า อธิบายเหตุการณ์ หรือให้ผู้ถูกทดสอบต่อคำพูดหรือเติมประโยคให้สมบูรณ์ซึ่งเชื่อว่า ผู้ถูกทดสอบจะแสดงบุคลิกภาพที่แท้จริงของเขาออกมา โดยการตีความหมายจากคำตอบ

บุญส่ง นิลแก้ว (2519 : 145 – 146) ได้แบ่งวิธีวัดบุคลิกภาพเป็น 3 วิธี คือ

1. วิธีการสังเกต (Observation) เป็นการเฝ้าดูพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาในสถานการณ์หนึ่งในระยะเวลาหนึ่ง และทำการจดบันทึกพฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลนั้นแสดงออกมาให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ การสังเกตพฤติกรรมนี้อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์เข้าร่วมด้วยหรือการสร้างสถานการณ์ต่างๆ ให้บุคคลได้เผชิญ

2. วิธีประเมินค่า (Rating) โดยการใช้ชุดของคำถามให้บุคคลอื่นกระทำ การประเมินตัดสินลักษณะพฤติกรรมของคนหนึ่งๆ ตามข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งให้ผู้ประเมินนั้นพิจารณาบุคลิกของบุคคลนั้น แล้วทำการเช็คลงไปในสเกล (scale) ของข้อความแต่ละข้อความ ตามปกติแล้วสเกลข้อความหนึ่งๆ จะจัดสเกลได้ 5 – 7 สเกล วิธีการนี้จะได้ผลเป็นที่น่าเชื่อถือได้ถ้าใช้ผู้พิจารณาหลายๆ คน

3. การทดสอบ (Testing) เป็นการให้แบบทดสอบให้บุคคลตอบเพื่อที่จะแสดงบุคลิกภาพของตน โดยแบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพแบ่งได้เป็นสองชนิดคือ ชนิดที่เป็นแบบสำรวจที่ประกอบด้วยข้อปัญหาหรือข้อความย่อยๆ หลายข้อ แล้วให้ผู้ได้รับการทดสอบบรรยายสภาพตัวของเขาออกมา โดยการเขียนตามข้อความเหล่านั้น และอีกชนิดหนึ่งเป็นการผู้ตอบบรรยายหรือสร้างเรื่องราวจากแผ่นภาพที่เห็นได้อย่างอิสระเสรี ซึ่งเชื่อว่า ผู้รับการทดสอบจะสร้างเรื่องราวจากพฤติกรรมซ่อนเร้นอันเป็นเบื้องหลังของเขา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 258 - 284) ได้เสนอรูปแบบการวัดบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดหมาย การวัดบุคลิกภาพโดยการสังเกตจะเป็นบุคลิกภาพลักษณะเดียวกัน และเนื่องจากการสังเกตมีเวลาจำกัดดังนั้นจึงต้องนิยามพฤติกรรมนั้นๆ ให้แน่ชัด แล้วเลือกพฤติกรรมที่เป็นตัวแทน แล้วนำมาเขียนเป็นรายการไว้ตรวจสอบเช็ค แต่การสังเกตที่ดีไม่ควรให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว และเฝ้าดูพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ดี

2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูด การถาม ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ก็ต้องมีลักษณะเปิดเผยตรงไปตรงมา และการสัมภาษณ์จะต้องแสดงความเป็นกันเองด้วยจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

3. การเขียนตอบ หรือ การรายงานตนเอง (Self – Report) เป็นการวัดบุคลิกภาพที่ต้องมีตัวเรา อาจเป็นข้อความหรือข้อคำถามหรือสถานการณ์ภาพหรือสถานการณ์เป็นภาษา เมื่อแต่ละคนจะได้รับตัวเราแล้ว เขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ก็จะตอบออกมาด้วยตัวของเขาเอง

4. การใช้จิตนาการ (Projective Techniques) เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ เพื่อให้ผู้ตอบจิตนาการตามความรู้สึกส่วนลึกในตัวของแต่ละบุคคล ว่าสิ่งเร้านั้นมีความหมายอย่างไร

ต่อเขา ซึ่งชนิดของแบบทดสอบจินตนาการที่นิยมสร้าง เช่น คำสัมผัส การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การเติมเต็มเรื่องราวการแปลผลจากภาพที่กำหนดให้

5. การใช้อุปกรณ์วัดทางกายภาพ (Physiological Measures) เป็นการวัดบุคลิกภาพที่มีความเชื่อว่า การแสดงบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเกิดมาจากระบบของฮอร์โมน (Hormones) ระบบของต่อมและระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomic Nervous System) เช่น การตกใจ อาจทำให้ส่วนผสมของเลือดเปลี่ยนแปลง หรือแม้แต่อัตราการหายใจยังสามารถวัดความเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ได้

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการวัดบุคลิกภาพสรุปได้ว่า การวัดบุคลิกภาพทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัด และสิ่งที่วัดหรือศึกษา ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี ได้แก่ วิธีการสังเกต การทดสอบ รายงานตนเอง การฉายภาพ

คุณภาพของแบบทดสอบ

คุณภาพของแบบทดสอบทางจิตวิทยานั้นส่วนใหญ่แล้วมักคำนึงถึงคุณภาพดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539.)

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบนั้นสามารถแทนสิ่งที่เราให้อินทรีย์ตอบสนองตามที่คุณลักษณะ (Traits) นั้นกำหนดให้ตอบสนองหรือไม่
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ผลของการวัดนั้นสามารถบอกระดับหรือความเข้มของคุณลักษณะนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงใด มีความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการวัดมากน้อยเพียงใด
3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายความว่า เครื่องมือหรือแบบทดสอบนั้นมีความชัดเจนในตัวเองของมันเองมากน้อยเพียงใดในการที่จะเป็นสื่อ หรือจะเราให้อินทรีย์ตอบสนองได้ตามความต้องการของผู้สร้างแบบทดสอบตลอดจนระบบของการให้คะแนน หรือสัญลักษณ์ที่จะแทนความเข้มของคุณลักษณะเป็นที่น่าเชื่อถือและนำไปใช้ได้ทั่ว ๆ ไปหรือไม่ในการแปลความหมาย

นอกจากคุณภาพดังกล่าวแล้ว แบบทดสอบทางจิตวิทยายังประเภทอาจต้องการคุณภาพด้านอื่นๆ อีก เช่น อำนาจการจำแนกการนำแบบทดสอบไปใช้หรือประโยชน์ของแบบทดสอบมีมากน้อยเพียงใด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่น

ความหมายของความเชื่อมั่น

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของ “ความเชื่อมั่น” ไว้ต่าง ๆ กันดังนี้
 นันแนลลี (Nunnally. 1964:59) กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง สัดส่วนระหว่าง
 ความแปรปรวนของคะแนนจริงกับความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

ลอร์ด และ โนวิค (Lord and Novick. 1968: 198) กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง
 ความคงที่ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบซ้ำ และคะแนนที่ได้จากการตอบแบบ
 ทดสอบทั้งสองครั้งเป็นอิสระไม่ขึ้นกับความคลาดเคลื่อนของการวัดใด ๆ

อนาสตาซิ (Anastasi. 1968:105) กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ความคงที่ของ
 คะแนนที่ได้จากการสอบบุคคลเดียวกันแต่ต่างเวลาและต่างโอกาสกัน

กรอนลันด์ (Gronlund. 1976:105) กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ความคงที่ของ
 คะแนนในการทดสอบหรือความคงที่จากการประเมินครั้งแรกและครั้งอื่น ๆ

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2527:269) กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ความคงที่
 แน่นนอนของคะแนนที่ได้จากการวัดนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน
 หลาย ๆ ครั้ง หรือด้วยแบบทดสอบสองฉบับที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือภายใต้เงื่อนไขของ
 ตัวแปรอื่น ๆ ในการวัดนั้น

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2529 : 35) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หมายถึง
 ความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถให้คะแนนได้คงที่ กล่าวคือ ถ้านำแบบทดสอบวัดกับ
 นักเรียนคนเดิม คะแนนจากการวัดทั้งสองครั้งควรจะสัมพันธ์กันดี ควรได้คะแนนคงที่
 เหมือนเดิม

สวัสดิ์ ประทุมราช (2531 : 72) กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ผลการวัดซ้ำที่มีความ
 คงเส้นคงวา ไม่ว่าจะวัดซ้ำกี่ครั้ง หรือสอบด้วยแบบทดสอบที่คู่ขนานกัน ผลการวัดไม่ควรจะ
 แตกต่างกันโดยเฉพาะลำดับที่ของผู้เรียนไม่ควรแตกต่างกันมากนัก

จากความหมายของความเชื่อมั่นที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง
 ความคงที่ของคะแนนในการสอบทุกครั้ง จากผู้สอบกลุ่มเดียวกันด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน
 หรือ แบบทดสอบที่มีลักษณะเหมือนกันหลาย ๆ ครั้ง

ทฤษฎีความเชื่อมั่น

ทฤษฎีความเชื่อมั่นสามารถอธิบายโดยเริ่มจากคะแนนที่สังเกตได้ สำหรับคะแนนที่สังเกตได้ (Observed Score) นี้จะประกอบด้วย คะแนนจริง (True Scores) และคะแนนความคลาดเคลื่อน (Error Score) ดังสมการ

$$X = T + E$$

เมื่อ X แทน คะแนนที่สังเกตได้

T แทน คะแนนจริง

E แทน คะแนนความคลาดเคลื่อน

คะแนนจริง (True Score) หมายถึง คะแนนที่ผู้สอบได้จากการวัดด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพสูง ปราศจากความคลาดเคลื่อน หรือ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้สอบ ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบฉบับเดิมหลาย ๆ ครั้งโดยมีข้อตกลงว่า จะต้องไม่มีอิทธิพลจากการฝึกฝน ความเมื่อยล้าและการเรียนรู้ในการทดสอบซ้ำ

คะแนนความคลาดเคลื่อน (Error Score) หมายถึง คะแนนที่เกิดจากความคลาดเคลื่อนในการวัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสุ่ม (Random Error) กับความคลาดเคลื่อนอย่างมีระบบ (Systematic Error) สำหรับความคลาดเคลื่อนประเภทหลัง จะไม่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ส่วนความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสุ่มจะมีค่าทั้งทางบวกและทางลบ จึงหักล้างกันหมด และเนื่องจากความคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนจริงหรือคะแนนอื่นๆ จึงสามารถเขียนสมการความแปรปรวนของแบบทดสอบได้คือ

$$S^2_X = S^2_T + S^2_E$$

เมื่อ S^2_X แทน ความแปรปรวนของคะแนนสอบ

S^2_T แทน ความแปรปรวนของคะแนนจริง

S^2_E แทน ความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อน

จากทฤษฎีความเชื่อมั่น ($r_{xx'}$) คือ อัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนจริงกับความแปรปรวนของคะแนนที่สังเกตได้

$$R_{xx'} = \frac{S^2_T}{S^2_X}$$

จากสมการจะได้สมการพื้นฐานในการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อมั่นดังนี้

$$R_{xx'} = 1 - \frac{S^2_E}{S^2_X}$$

(Mehrens and Lehmann. 1984: 268-269)

วิธีการประมาณค่าความเชื่อมั่น

เมห์เรนส์ และเลห์แมน (Mehrens and Lehmann. 1984 : 271 – 272) กล่าวถึงวิธีการประมาณ ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. วิธีวัดความคงตัว (Measures of Stability)
2. วิธีวัดความสมมูล (Measures of Equivalence)
3. วิธีวัดความสมมูล และความคงตัว (Measures of Equivalence and Stability)
4. วิธีวัดความสอดคล้องภายใน (Measures of Internal - Consistency)
 - 4.1 วิธีแบ่งครึ่งแบบทดสอบ (Split - half)
 - 4.2 วิธีของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Estimates)
 - 4.3 วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha)
 - 4.4 วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt 's Analysis of Variance

Procedure)

5. ความเชื่อมั่นของผู้ให้คะแนน (Score Judge Reliability)

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2537 : 12 - 46) ได้สรุปแนวคิดในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบไว้ 2 แนวคิด คือ

1. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการวัดหลาย ๆ ครั้ง จากการสอบซ้ำด้วยแบบทดสอบ

ฟอร์มเดียวกัน หรือ ฟอร์มที่คู่ขนานกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับความแปรปรวนของคะแนนจริงหารด้วยความแปรปรวนของคะแนนที่สอบได้ โดยเรียกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณจากคะแนนที่ได้จากการสอบด้วยข้อสอบฉบับเดียวกันสองครั้งในเวลาที่ต่างกันว่า สัมประสิทธิ์ของความคงตัว (Coefficient of Stability) และเรียกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณจากคะแนนที่ได้จากการสอบด้วยข้อสอบคู่ขนาน (Parallel test) หรือ

แบบสลับฟอร์ม (Alternate Form) ที่สอบติดต่อกันทันที หรือสอบทิ้งช่วงเวลากว่า สัมประสิทธิ์ของความสมมูล (Coefficient of Equivalent)

2. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ วิธีนี้จะใช้แบบทดสอบฉบับเดียวและสอบครั้งเดียว แล้วคำนวณหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ (Coefficient of Internal Contistency) จากความแปรปรวนของคะแนนสอบภายในฉบับจากส่วนย่อยแต่ละตอนและส่วนรวมทั้งฉบับ

นักทฤษฎีทางการวัดผล ได้เสนอเทคนิคในการประมาณค่าความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ไว้หลายเทคนิคโดยมีข้อสันนิษฐานเบื้องต้น (Presumptions) ว่าแบบทดสอบฉบับรวมสามารถแบ่งเป็นส่วน ๆ เช่น สองส่วน สามส่วน สี่ส่วน หรือหลาย ๆ ส่วนและเมื่อใช้ระดับของความคู่ขนานของการวัด (Degree of Measurement Parallelism) ในแต่ละส่วนเป็นเกณฑ์แล้ว การประมาณค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการสอบเพียงครั้งเดียวด้วยข้อสอบเพียงฉบับเดียว สามารถจัดกลุ่มตามข้อตกลงของระดับความคู่ขนานได้ 3 กลุ่ม (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2537 : 9 - 46) ดังนี้

1. แบบจำลองความคู่ขนานแบบมาตรฐานเดิม (Classical Parallel Parts) เป็นการประมาณค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบแต่ละส่วนมีความคู่ขนานแบบมาตรฐานเดิมที่มีข้อตกลงอย่างเคร่งครัด 6 ข้อคือ

1.1 มีความเป็นเอกพันธ์ในเนื้อหา หรือวัดคุณลักษณะเดียวกัน

1.2 มีคะแนนจริงเท่ากัน ($T_{11} = T_{12} = T_{13} = \dots$) มีความแปรปรวนคลาดเคลื่อนเท่ากัน

$$(S_{E1} = S_{E2} = S_{E3} = \dots)$$

1.3 มีคะแนนสอบ (X) เฉลี่ยเท่ากัน ($\mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \dots$)

1.4 มีความแปรปรวนของคะแนนสอบ (X) เท่ากัน ($S_{12} = S_{22} = S_{32} = \dots$)

1.5 มีความแปรปรวนร่วมของคะแนนสอบ (X) กับคะแนนสอบส่วนอื่น ๆ เท่ากัน ($S_{12} = S_{13} = \dots = S_{23} = \dots$)

1.6 มีความแปรปรวนร่วมของคะแนนสอบ (X) กับคะแนนเกณฑ์ภายนอกเท่ากัน ($S_{1y} = S_{2y} = S_{3y} = \dots$)

2. แบบจำลองคะแนนจริงจำเป็นต้องสมมูล (Essentially Tau - Equivalent Parts) วิธีนี้เป็นการประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยผ่อนปรนเงื่อนไข ข้อ 2, 3 และ 4 ของแบบจำลองความคู่ขนานแบบมาตรฐานเดิมให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น เนื่องจากในทางปฏิบัติแทบไม่สามารถสร้างแบบทดสอบให้แต่ละส่วนมีความคู่ขนานตามแบบมาตรฐานเดิมได้ จึงได้มีการพัฒนาเทคนิคที่เหมาะสมขึ้นมาใหม่ ดังนี้

2.1 คะแนนจริงแต่ละส่วนไม่จำเป็นต้องเท่ากันแต่ยอมให้ต่างกันได้เท่ากับความยาวที่ต่างกันในแต่ละส่วน นั่นคือคะแนนจริงส่วนที่หนึ่งเท่ากับคะแนนจริงส่วนที่สองรวมกับค่าคงที่ค่าหนึ่ง ดังนี้

$T_{ig} = T_{ih} + C_{gh}$ เมื่อ $g = h = 1, \dots, k$ และ C_{gh} ไม่จำเป็นต้องเท่ากับ ศูนย์เสมอไป

2.2 แต่ละส่วนมีคะแนนสอบ (X) เฉลี่ยต่างกัน

2.3 ความแปรปรวนของคะแนนสอบ (X) ต่างกันเล็กน้อย

นักทฤษฎี ที่เสนอเทคนิคสำหรับการประมาณค่าความเชื่อมั่นตามกลุ่มนี้ ได้แก่ ฟลานาแกน (Flanagan) รูลอน (Rulon) กัตแมน (Guttman) เฟลด์ต์ และ เบรนนอน (Feldt & Brennan) และครอนบาค (Cronbach)

3. ความคู่ขนานตามแบบจำลองคะแนนจริงสัมพันธ์ (Congeneric Model) เป็นการประมาณค่า

ความเชื่อมั่นที่ผ่านปรนเงื่อนไขต่าง ๆ โดยคงไว้เฉพาะเงื่อนไขข้อ 1 ที่ว่าแต่ละส่วนของแบบทดสอบเนื้อหาต้องเป็นเอกพันธ์หรือคุณลักษณะเดียวกัน (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2536.12 ; อ้างอิงจาก Kristof.1974 : 492)

ลักษณะสำคัญของความคู่ขนานตามแบบจำลองคะแนนจริงสัมพันธ์ คือ การแบ่งแบบทดสอบออกเป็น ส่วน ๆ ที่มีขนาดความยาวไม่เท่ากัน หรือมีขนาดความเท่ากันแต่มีการกระจายของคะแนนในแต่ละส่วนแตกต่างกันมาก การประมาณค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีนี้ เนื่องจากในทางปฏิบัติจริงบางครั้งต้องแบ่งส่วนให้เหมาะสมตามลักษณะของแบบทดสอบ ทำให้แต่ละส่วนมีจำนวนข้อไม่เท่ากัน ซึ่งส่งผลต่อเงื่อนไขข้อ 5 และ 6 จึงได้มีการพัฒนาเทคนิคที่มีการผ่านปรนมากที่สุดโดยคงไว้เฉพาะเงื่อนไขข้อ 1 เท่านั้น

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในครั้งนี้นำให้ผู้วิจัยได้เห็นแนวคิดของนักทฤษฎีทางการวัดผลที่ได้คิดค้นทฤษฎีความเชื่อมั่นของมาตรวัดไว้หลายแบบจำลองสำหรับใช้ประมาณค่าความเชื่อมั่นของคะแนนมาตรวัดที่ได้จากคะแนนส่วนย่อยประกอบรวมกันหรือคะแนนส่วนย่อยที่ได้จากตัวแปรย่อย ๆ รวมกันโดยจำแนกเป็นรายข้อ เพื่อให้ได้ค่าความเชื่อมั่นซึ่งเป็นค่าความสอดคล้องภายในของมาตรวัดอย่างแท้จริงซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) และมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ไปทดสอบกับนักเรียนแบบละคน ๆ ละฉบับแล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของเฟลด์ต์ (Feldt) เนื่องจากแบ่งมาตรวัดออกเป็น K ส่วน และมีการทดสอบเพียงครั้งเดียว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรวัด

ความหมายของมาตรวัด

ในการวัดหรือตัดสินคุณค่าของสิ่งใดก็ตามถ้าหากได้ผลออกมาในเชิงปริมาณจะช่วยให้เห็นความแตกต่างของสิ่งที่เราต้องการจะวัดหรือตัดสินคุณค่าได้อย่างชัดเจนกว่าผลที่ออกมาในเชิงคุณภาพ ซึ่งมีความยากลำบากในการตีความและสรุปผลจึงได้มีการพัฒนาเครื่องมือที่ให้ผู้ประเมินตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการลงบนสเกล (Scale) ที่กำหนดไว้แล้วเรียกเครื่องมือชนิดนี้ว่ามาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของมาตรวัดแบบประเมินค่าไว้ต่าง ๆ ดังนี้

กิลฟอร์ด (Guilford. 1954 : 263) กล่าวว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึง วิธีการวัดทางจิตวิทยา (Psychological – measurement) ที่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้ประเมินในการประเมินพฤติกรรมบุคลิกลักษณะหรือผลผลิต

กู๊ด (Good. 1973 : 469) กล่าวว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึง สิ่งที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินผลผลิต เจตคติ หรือบุคลิกลักษณะของบุคคล ผลการวัดจะได้ค่าตัวเลขที่แสดงปริมาณของลักษณะที่ถูกวัด

กรอนลันด์ (Gronlund. 1981 : 441) กล่าวว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อที่จะให้ได้ซึ่งผลการตัดสินให้คุณค่าของผู้สังเกต ซึ่งมาตรวัดแบบประเมินค่าประกอบด้วยคุณลักษณะหรือคุณภาพของสิ่งที่ประเมินค่า และระดับคุณค่าของสิ่งที่ปรากฏ

ภัทรา นิคมานนท์ (2532 : 27) กล่าวว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึง การพิจารณาเรียงอันดับปริมาณ หรือคุณภาพอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเปรียบเทียบกับบุคคล หรือสิ่งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 73) กล่าวว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึง แบบทดสอบที่มีข้อคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะให้ผู้ตอบพิจารณา พร้อมกับมีคำตอบที่แสดงความมาเข้มของความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 143) กล่าวว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินค่าของสถานการณ์หรือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขโดยตรงได้ เมื่อจะวัดต้องแปลงแต่ละลักษณะออกมาเป็นระดับต่าง ๆ กัน อาจจะออกมาเป็นคุณลักษณะของสิ่งนั้นหรือออกมาเป็นระดับตัวเลข

จากความหมายของมาตรวัดแบบประเมินค่าที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า มาตรวัดแบบประเมินค่า หมายถึงรูปแบบลักษณะหนึ่งของแบบทดสอบที่ใช้สำหรับประเมินคุณลักษณะทางจิตวิทยาออกมาเป็นค่าตัวเลขเพื่อแสดงระดับความเข้มของพฤติกรรมที่แทนคุณลักษณะนั้น ๆ

ประเภทของมาตรวัดแบบประเมินค่า

มาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สร้างได้ไม่ยากนักใช้บประมาณในการสร้างน้อย สะดวกต่อการนำไปใช้ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย ดังนั้นมาตรวัดแบบประเมินค่าจึงเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการวิจัย (Turney and Robb. 1976 : 136) ซึ่งในบรรดาวิธีการวัดทางจิตวิทยาทั้งหลายที่อาศัยการตัดสินใจของคนซึ่งมาตรวัดแบบประเมินค่าจัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ได้รับการนิยมใช้มากที่สุด (Guilford. 1954 : 263) ยังผลให้รูปแบบของมาตรวัดแบบประเมินค่าได้รับการพัฒนา และปรับปรุงให้แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจใช้วิธีการกำหนดสเกลเป็นตัวเลข ตัวอักษร คำบรรยาย หรือคำคุณศัพท์มาให้เลือกก็ได้

1. กิลฟอร์ด (Guilford. 1954 : 263 – 275) ได้แบ่งประเภทของมาตรวัดแบบประเมินค่าเป็น 5 ชนิด คือ

1.1 มาตรวัดแบบตัวเลข (Numerical Scales) กำหนดตัวเลขพร้อมกับนิยามหรือคำบรรยายไว้ให้ผู้สังเกต ดังตัวอย่างมาตรวัดที่ใช้ในการประเมินค่าของสีและกลิ่นต่อไปนี้

10. พอใจมากอย่างยิ่งที่สุด (Most Pleasant Imaginable)
9. พอใจมากอย่างยิ่ง (Most Pleasant)
8. พอใจอย่างยิ่ง (Extremely Pleasant)
7. พอใจพอสมควร (Moderately Pleasant)
6. พอใจปานกลาง (Mildly Pleasant)
5. ไม่พอใจ (Indifferent)
4. ไม่พอใจปานกลาง (Mildly Unpleasant)
3. ไม่พอใจพอสมควร (Moderately Unpleasant)
2. ไม่พอใจมากอย่างยิ่ง (Most Unpleasant)
1. ไม่พอใจมากอย่างยิ่งที่สุด (Most Unpleasant Imaginable)

ในบางครั้งอาจไม่มีตัวเลขให้ มีแต่เพียงข้อความ (Descriptive Cues) ดังนี้

หนักมากที่สุด (Very Heavy)

หนักมาก (Heavy)

หน้าปานกลาง (Medium)

ហេតុ (Light)

เบาที่สุด (Very Light)

1.2 มาตรวัดแบบกราฟฟิก (Graphic Scale) เป็นแบบที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางมากที่สุด มีได้หลายรูปแบบเนื่องจากมีวิธีจัดเส้นตรงเข้ากับข้อความอยู่หลายวิธี เส้นตรงอาจถูกแบ่งเป็นส่วน ๆ หรืออาจต่อเนื่องกันตลอด ดังตัวอย่าง

(1) ในวงสนทนาคุณเป็นอย่างไร

ช่างพูด พูดบ่อย พูดเมื่อ ชอบฟัง ไม่พูดเลข
จำเป็น มากกว่า

(1) เขาคิดได้ช้าหรือเร็ว

ช้ามาก ค่อยๆคิด ธรรมดา ว่องไว รวดเร็วมาก

ถ้าข้อความหรือคำบรรยายที่ใช้มีความยาวมาก ๆ อาจจัดให้เส้นตรงอยู่ในแนวตั้ง
แทนแนวนอนก็ได้

1.3 มาตรวัดแบบมาตรฐาน (Standard Scales) เป็นแบบนี้ได้กำหนดมาตราไว้ให้เป็นชุดมาตรฐาน ผู้ประเมินต้องนำสิ่งที่ต้องการประมาณค่าไปเปรียบเทียบกับชุดมาตรฐานของสิ่งเดียวกันที่จัดลำดับไว้แล้ว การจัดทำมาตรวัดแบบนี้ทำได้ลำบาก ต้องนำวิธีการจัดมาตรวัด (Scaling Method) เช่นวิธีการเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ (Fair Comparison) มาใช้ ทำให้วิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร ที่ใช้กันได้แก่การเปรียบเทียบคล้ายมือ เป็นต้น

1.4 มาตรฐานแบบแต้มสะสม (Rating by Cumulative Points) แตกต่างจากแบบอื่นที่วิธีการให้คะแนน วิธีการตรวจรายการ (Check-List) เป็นตัวอย่างหนึ่งของวิธีนี้ ได้มีผู้ใช้วิธีตรวจรายการในการประเมินคุณลักษณะของเด็ก โดยกำหนดรายการที่มีทั้งคุณลักษณะที่ดีมาให้เลือก เช่น ให้ความร่วมมือ ช่างคิด อดทน เห็นแก่ตัว เป็นต้น ผู้ประเมินแต่ละคนจะเลือกทุก ๆ คุณลักษณะที่ตรงกับเด็กคนนี้ คะแนนของแต่ละคนจะเป็นผลรวมของคะแนนทั้งหมด ซึ่งได้กำหนดคะแนนโดยใช้ +1 สำหรับทุกลักษณะที่ดี และ -1 สำหรับทุกลักษณะที่ไม่ดี

1.5 มาตรการวัดแบบชนิดบังคับให้เลือก(Forced-choice Ratings)เป็นแบบพัฒนาขึ้นเพื่อประเมินบุคคลผู้ประเมินจะถูกบังคับให้เปรียบเทียบลักษณะเป็นคู่ ๆ แล้วบอกว่ามีลักษณะใดมากกว่า

ดังตัวอย่าง

- เลินเล่อ
- เอาใจใส่
- ขะมักเขม้น
- วางภูมิ หิวสูง

2. เซ็งแวร์ และพาเรตแวจ (Tzeng Ware and Bharadwaj 1991 : 681 - 690) ได้แบ่งมาตรการวัดประเมินค่าไว้ 2 รูปแบบดังนี้

2.1 มาตรการวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ในแต่ละข้อจะมีข้อคำถามที่เป็นข้อความเดียว มีสเกลให้ผู้ตอบทำเครื่องหมายในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมที่เป็นจริง

ข้าพเจ้าชอบการสังสรรค์

7	6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---	---

2.2 มาตรการวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ในแต่ละข้อจะมีข้อคำถามอยู่สองข้อความซึ่งมีลักษณะที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ ๆ ให้ผู้ตอบเลือกตอบลงบนสเกลทางใดทางหนึ่งที่ตรงกับระดับพฤติกรรมที่เป็นจริง

ข้าพเจ้าชอบการสังสรรค์

3	2	1	0	-1	-2	-3
---	---	---	---	----	----	----

ข้าพเจ้าชอบการอยู่คนเดียว

3. ทอลล์และฮอว์กินส์ (Tull and Hawkins. 1993 : 373 – 389) ได้แบ่งมาตรการวัดประเมินค่าออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้คือ

3.1 แบบไม่มีเกณฑ์เปรียบเทียบให้ (Noncomparative Rating Scales) แบบนี้ผู้ตอบจะประเมินสิ่งเร้านั้นตามความรู้สึกนึกคิดของตนเปรียบเทียบกับเกณฑ์อะไรก็ได้ ที่ผู้ตอบแต่ละคนจะเห็นว่าเหมาะสม ต่างคนต่างกำหนดเอง ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แบ่งได้ 2 ชนิด ได้แก่

3.1.1 มาตรการวัดประเมินค่าแบบกราฟิก (Graphic Rating Scales) ชนิดนี้พยายามทำให้การประเมินมีลักษณะต่อเนื่อง โดยให้ผู้ตอบประเมินสิ่งเร้าด้วยการทำเครื่องหมายลงบนเส้นกราฟ มี 2 ลักษณะคือ แบบเป็นเส้นกราฟตรงและมีเฉพาะตัวหนังสือ

บรรยายคุณลักษณะกำกับหัวท้ายเท่านั้น กับแบบเป็นเส้นกราฟตรง มีตัวหนังสือบรรยายคุณลักษณะกำกับไว้ เป็นระยะ ๆ ดังตัวอย่าง

นักเรียนสามารถพูดจูงใจผู้อื่นได้ดีเพียงใด

ดีมาก _____ แย่มาก

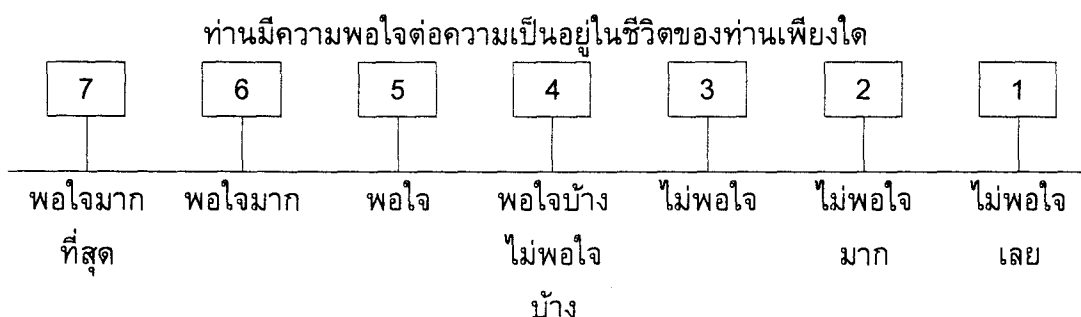
นักเรียนสามารถพูดจูงใจผู้อื่นได้ดีเพียงใด

ดีที่สุด ดีมาก ไม่ดีไม่แย่มาก ไม่ดีเลย แย่มาก

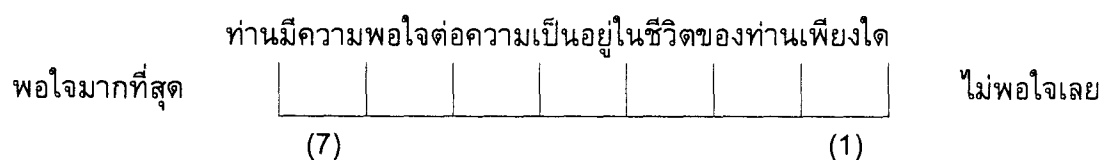
มาตรวัดประเมินค่าด้วยเส้นกราฟนี้ เส้นตรงที่กำหนดให้ในทุกข้อจะต้องมีความยาวเท่ากัน และไม่มีการแบ่งช่วงบนเส้นไว้ให้ก่อน ผู้ตอบจะเลือกกาทลงบนเส้นกราฟ ณ จุดใดก็ได้ ตามแต่ผู้ตอบจะคาดคะเนเอาเอง

3.2 มาตรวัดประเมินค่าด้วยคำตอบจำกัด (Itemized Rating Scales) ชนิดนี้เป็นแบบกำหนดข้อความ คำ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ไว้เป็นคำตอบให้เลือกแน่นอน มี 3 ลักษณะได้แก่

3.2.1 แบบกำหนดคำตอบเป็นข้อความ ลักษณะนี้จะเลือกคำหรือข้อความที่มีลักษณะการเปรียบเทียบกันมาเรียงตามลำดับมากน้อยไว้ให้เลือกตอบ ดังตัวอย่าง

3.2.2 แบบกำหนดคำตอบเป็นเส้นกราฟ ลักษณะนี้กำหนดเป็นกราฟเส้นมีคำบรรยายกำกับหัวท้าย แต่เส้นกราฟนั้นแบ่งเป็นคำตอบกำหนดไว้แน่นอนและจะมีตัวเลขกำกับไว้ด้วยก็ได้ ดังตัวอย่าง

สำหรับเส้นกราฟนั้นอาจจะใช้เส้นกราฟที่ไม่ต่อกันก็ได้ ดังตัวอย่าง

พอใจมากที่สุด	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	ไม่พอใจเลย
	(7)							(1)

3.2.3 แบบกำหนดคำตอบเป็นร้อยละ ลักษณะนี้กำหนดปริมาณคำตอบไว้เป็นร้อยละโดยประมาณ โดยแบ่ง 100% เป็นช่วงๆ เท่าๆ กัน และมีข้อความหรือคำกำกับหัวท้าย ดังตัวอย่าง

ท่านมีความพอใจต่อความเป็นอยู่ในชีวิตของท่านเพียงใด										
100%	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0%
พอใจมาก									ไม่พอใจ	

2 แบบมีเกณฑ์เปรียบเทียบ (Comparative Rating Scales) แบบนี้จะกำหนดเกณฑ์ไว้ให้เปรียบเทียบ ผู้ตอบทุกคนต้องใช้เกณฑ์เปรียบเทียบเดียวกัน แบ่งเป็น 4 ชนิด ได้แก่

2.1 มาตรวัดประเมินค่าแบบกราฟิก และคำตอบจำกัดในลักษณะเปรียบเทียบ (Graphic and Itemized Comparative Rating Scales) ชนิดนี้ก็คือ แบบที่ไม่มีเกณฑ์เปรียบเทียบให้แน่นอน เพียงแต่เพิ่มเกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบมาให้ด้วยเท่านั้น ดังตัวอย่าง
กิจกรรมวันไหว้ครูเป็นอย่างไร เมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัด
ชอบมากกว่ามากๆ _____ ชอบน้อยกว่ามากๆ

นักเรียนชอบกิจกรรมวันไหว้ครูมากเพียงใด เมื่อเทียบกับกิจกรรมกีฬา

ชอบมากกว่า มากๆ	ชอบมากกว่า	ชอบพอๆ กัน	ชอบน้อยกว่า	ชอบน้อยกว่า มากๆ
--------------------	------------	------------	-------------	---------------------

2.2 มาตรวัดประเมินค่าแบบเปรียบเทียบรายคู่ (Paired Comparisons) แบบนี้เป็นวิธีการเปรียบเทียบของ 2 สิ่งในเวลาเดียวกัน และผู้ตอบจะต้องเลือกเห็นด้วยกับข้อความใดข้อความหนึ่ง ดังนั้นคำตอบที่กำหนดให้จะต้องเป็นไปตามจริง เช่น

จากข้อความ ก กับ ข นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความใดมากกว่า

วิชาคณิตศาสตร์มีความสำคัญมากกว่าวิชาสังคมศึกษา

วิชาสังคมศึกษามีความสำคัญมากกว่าวิชาคณิตศาสตร์

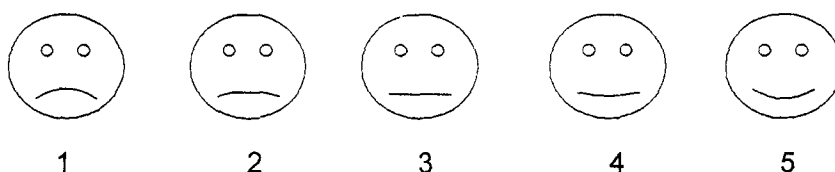
ในบางกรณี หากต้องการเปรียบเทียบมากกว่า 2 สิ่ง เช่นต้องการเปรียบเทียบถึง 5 วิชา ($n = 5$) ก็จะมีข้อความให้เลือกถึง 10 คู่ ดังนั้นการเปรียบเทียบรายคู่จึงมีข้อจำกัดว่าจะเปรียบเทียบแค่ 2 – 3 สิ่งเท่านั้น

2.3 มาตรวัดประเมินค่าแบบจัดอันดับ (Rank Order Rating Scales) แบบนี้คล้ายกับการเปรียบเทียบรายคู่ เพียงแต่ให้เปรียบเทียบพร้อมกันทั้งหมด เช่น

ในการซื้อรถยนต์ท่านจะคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง เรียงตามลำดับความสำคัญด้วยการให้หมายเลข 1 – 5

ก. ความชอบ	_____
ข. ความประหยัด	_____
ค. ความปลอดภัย	_____
ง. ความสบาย	_____
จ. รูปแบบ	_____

2.4 มาตรวัดประเมินค่าแบบรอยยิ้ม (Smiling Face Scales) แบบนี้จะเหมาะสำหรับเด็กอายุประมาณ 5 ขวบ โดยจะมีรูปใบหน้าแสดงอาการต่างๆ กำหนดให้ จากนั้นครูจะอธิบายวิธีปฏิบัติและถามคำถาม ดังตัวอย่าง

บอกครูว่า นักเรียนชอบมาโรงเรียนมากแค่ไหน โดยชี้ที่รูปภาพ ถ้านักเรียนไม่ชอบมาโรงเรียนเลยให้ชี้รูปที่ 1 ถ้าชอบมาโรงเรียนมากๆ ให้ชี้รูปที่ 5 นักเรียนชอบมาโรงเรียนมากแค่ไหน

1.4. โวคเคิลส์ (Vockell. E. L. and William 1995 : 143) ได้ให้ตัวอย่างของมาตรวัดประเมินค่าไว้ดังต่อไปนี้

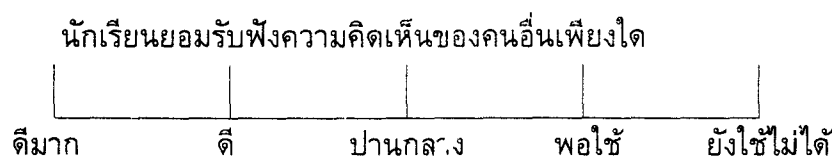
แบบที่ 1 ให้เขียนตัวเลขลงในช่องว่างหน้าพฤติกรรมที่กำหนดมาให้ เช่น ให้แสดงระดับการกระทำของนักเรียน โดยใช้สเกลต่อไปนี้

5 หมายถึง	ดีมาก
4 หมายถึง	ดี
3 หมายถึง	ปานกลาง
2 หมายถึง	พอใช้
1 หมายถึง	ยังใช้ไม่ได้
_____	ฟังการบรรยายอย่างตั้งใจ
_____	ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

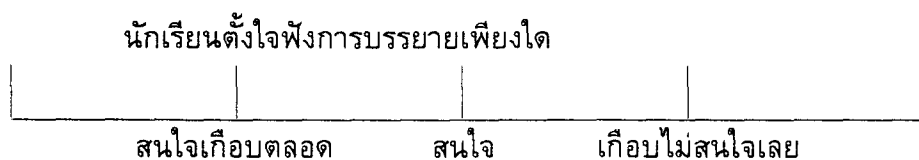
แบบที่ 2 เป็นแบบธรรมดา เช่นเดียวกับแบบแรก แต่ให้ผู้ประเมินเลือกตัวเลขจากที่ให้ไว้ดังนี้

ฟังการบรรยายอย่างตั้งใจ	1	2	3	4	5
ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	1	2	3	4	5

แบบที่ 3 เป็นแบบกราฟิก ให้วงกลมล้อมรอบข้อความที่ต้องการ ดังตัวอย่าง

แบบที่ 4 เป็นกราฟิกเช่นกัน แต่ให้ทำเครื่องหมายลงบนส่วนใดก็ได้ของเส้นตรง ดังตัวอย่าง

1.5. วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 73 – 74) ได้แบ่งรูปแบบของมาตรวัดแบบประเมินค่าเป็น 3 รูปแบบ คือ

1.5.1 แบบมาตราตัวเลข (Numerical Scales) เป็นการกำหนดความหนักเบา หรือระดับของความเห็นตัวเลข เพื่อให้สะดวกในการตอบ เช่น

กำหนดให้

- 5 แทน เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 แทน เห็นด้วย
- 3 แทน เฉย ๆ
- 2 แทน ไม่เห็นด้วย
- 1 แทน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- (0) รัฐบาลควรพิจารณาเพิ่มเงินเดือนให้แก่ข้าราชการโดยเร็ว
- (00) การควบคุมราคาสินค้าบางชนิดเป็นสิ่งจำเป็น

5	4	3	2	1

1.5.2 แบบมาตราเส้นกราฟ (Graphic Scales) ใช้เส้นแสดงทิศทาง และความคิดเห็นบนกราฟที่แสดงทิศทางและระดับของความเห็นแทน เช่น ในการให้ประเมินตนเอง

- (0) ในการสนทนาโดยทั่ว ๆ ไปท่านจัดอยู่ในระดับใด

.....

ช้ามาก ค่อนข้างช้า ปกติ ค่อนข้างเร็ว เร็วมาก

1.5.3 แบบมาตรามาตรฐาน (Standard Scales) เป็นแบบที่อาศัยการวิเคราะห์การตอบจากการทดลองใช้ หรือจากการนำแบบสอบถามไปใช้มาแล้ว เพื่อกำหนดว่าการเห็นด้วยกับข้อความแต่ละข้อนั้นจะมีคะแนนเท่าใด เรียกคะแนนว่า “ค่าประจำข้อ” ใครตอบข้อใดจะได้คะแนนเท่ากับค่าประจำข้อนั้น

1.6. ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 143 – 145) แบ่งมาตรวัดแบบประเมินค่าได้เป็น 5 ชนิด คือ

1.6.1 มาตรวัดแบบประเมินค่าด้วยบรรยาย (Descriptive Rating Scale) เป็นมาตรของการประเมินค่าในแต่ละระดับ ในรูปของการบรรยายทางภาษา แต่ละขั้นตอนเขียนคำบรรยายไว้ด้วย ตามปกติจะแบ่งออกเป็น 3 – 7 ขั้น เมื่อเลือกขั้นใดขั้นหนึ่งแล้วก็ต้องทำบันทึกลงไปบนขั้นที่เลือกนั้น โดยกาเครื่องหมายเอาไว้ เครื่องมือแบบนี้ใช้จัดอันดับพฤติกรรมเด็ก (Behavior Descriptive) อาจจะสร้างไว้วัดในเรื่องความรับผิดชอบและความน่าเชื่อถือ ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ อิทธิพลต่างๆ ทางจิตใจ ฯลฯ

1.6.2 มาตรวัดแบบประเมินค่าด้วยตัวเลข (Numerical Rating Scale) มาตรวัดแบบนี้ทำขึ้นโดยให้รหัสตัวเลขสำหรับวัดลักษณะต่างๆ ของแต่ละบุคคล รหัสตัวเลขจัดทำขึ้นแทนคำบรรยาย เช่น ใช้ 1 หรือ 0 แทนสิ่งที่ไม่เกิดขึ้นเลย 2 นานๆ ถึงจะเกิดขึ้นสักครั้ง 3 เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว 4 เกิดขึ้นบ่อยๆ 5 เกิดขึ้นเป็นประจำ นอกจากนี้อาจจะอยู่ในรูปการถามความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วแปลงตัวหนังสือออกมาเป็นตัวเลขคือ ชอบมากที่สุด คือ 5 ชอบคือ 4 ปานกลางคือ 3 ไม่ชอบคือ 2 ไม่ชอบที่สุดคือ 1

1.6.3 มาตรวัดแบบประเมินค่าด้วยกราฟ (Graphic Rating Scale) เป็นการจัดอันดับคุณภาพในแนวเส้นตรง จะอยู่ในแนวนอนหรือในแนวตั้งก็ได้ แต่ที่นิยมคือ ในแนวนอน เวลาจัดอันดับก็ให้ทำเครื่องหมายลงบนเส้นตรง

1.6.4 มาตรฐานวัดประเมินค่าเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Rating Scale) การจัดอันดับคุณภาพในรูปแบบนี้จะมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วเอาสิ่งที่จะวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ว่าแตกต่างจากเกณฑ์ภายนอกมากน้อยเพียงใด เช่น วัดการคัดลายมือของนักเรียนจะมีเกณฑ์การคัดลายมืออยู่แล้ว แล้วเอาผลงานการคัดลายมือของนักเรียนแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์นี้ ถ้าใครคัดลายมือแตกต่างจากเกณฑ์นี้น้อยก็ได้คะแนนมาก และถ้าแตกต่างจากเกณฑ์นี้มากก็ได้คะแนนน้อย

1.6.5 การจัดอันดับ (Ranking) การจัดอันดับคุณภาพประเภทนี้เป็นการเอาคุณลักษณะสิ่งที่จะจัดอันดับนี้มาเปรียบเทียบกับกันโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มก่อน เป็นกลุ่มดี ปานกลาง และเลว จากนั้นในแต่ละกลุ่มจึงนำมาเปรียบเทียบและเรียงอันดับกันใหม่เฉพาะภายในกลุ่ม เสร็จแล้วจึงเอาอันดับของแต่ละกลุ่มมาเรียงเชื่อมต่อกัน เช่น การจัดอันดับภาพวาด 10 ภาพ เอาแต่ละภาพมาเปรียบเทียบกับกันก่อนว่า ภาพไหนจะอยู่กลุ่มสวย ปานกลาง ไม่สวย ถ้ากลุ่มสวยมี 3 ภาพ ปานกลางมี 5 ภาพ กลุ่มไม่สวยมี 2 ภาพ ในกลุ่มสวยก็จัดเรียงอันดับความสวยใหม่เป็นอันดับ 1, 2, 3 ในกลุ่มปานกลางก็นำมาเปรียบเทียบความสวยใหม่แล้วจัดเรียงลำดับเป็น 4, 5, 6, 7, 8 ส่วนกลุ่มไม่สวยก็นำมาเปรียบเทียบความสวยใหม่แล้วเรียงเป็น 9, 10 เมื่อจัดเรียงลำดับในแต่ละกลุ่มเสร็จแล้วก็นำมาเชื่อมต่อกันก็จะได้การจัดอันดับภาพทั้ง 10 ภาพนี้ ตั้งแต่ภาพสวยเป็นอันดับที่ 1 ถึงอันดับที่ 10 ต่อจากนั้นหาดำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ หรือ คะแนนมาตรฐานได้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ต่อไป

จากแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ของมาตรฐานวัดประเมินค่าสรุปได้ว่า รูปแบบของมาตรฐานวัดมีความแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้สร้างในเรื่องของวิธีการจัดตำแหน่ง ชนิดของจำนวนสเกล และความละเอียดของระดับ จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่ว่า ถ้าใช้มาตรฐานวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่ให้ผู้ตอบเขียนตัวเลขลงในช่องว่างโดยกำหนดให้เลือกข้อความที่มีลักษณะการเปรียบเทียบกันมาเรียงตามลำดับมากน้อยไว้ให้เลือกตอบ กับมาตรฐานวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบลงบนสเกลทางใดทางหนึ่งที่ตรงกับระดับพฤติกรรมที่เป็นจริงแล้วรูปแบบของมาตรฐานวัดนี้จะส่งผลต่อค่าความเชื่อมั่นหรือไม่ อย่างไร

ความยาวของมาตรวัด

ความยาวของมาตรวัด ก็คือจำนวนข้อของมาตรวัด กรอนลันด์ (Grolund. 1976:117) กล่าวว่า การเพิ่มจำนวนข้อสอบจะทำให้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสูตรของ สเปียร์แมน-บราวน์ นอกจากนี้ แมกนัสสัน (Magnusson.1967:68-74) ได้กล่าวว่า การเพิ่มความยาวของแบบทดสอบ ด้วยการรวมแบบทดสอบที่ขนานกันหลายๆ แบบทดสอบเข้าด้วยกัน ทำให้ค่าความคาดเคลื่อนต่างๆ ถูกขจัดออกไปหมดจนแต่คะแนนจริง ซึ่งทำให้ค่าความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นนั่นเอง

ดังนั้นเมื่อรวมมาตรวัดที่ขนานกันเข้าเป็นมาตรวัดฉบับเดียวจำนวนมากๆ ถ้าแบบทดสอบมีความยาวเป็นอนันต์(infinity) แล้วค่าความเชื่อมั่นจะเป็น 1.00 อย่างไรก็ตามการเพิ่มจำนวนข้อสอบเพื่อให้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้น จะต้องขึ้นอยู่กับจำนวนข้อที่เพิ่มขึ้น จะต้องมีความเหมาะสมเหมือนข้อสอบเดิมและการเพิ่มนั้นก็จะต้องให้เหมาะสมกับเวลาด้วย อัดัมส์ (Adams.1964:97) ส่วน อนันต์ ศรีโสภ (2525:170-171) กล่าวว่า การที่จะทำให้แบบทดสอบมีความเชื่อมั่นสูงขึ้นอาจทำได้โดย การเพิ่มจำนวนข้อสอบ แต่ถ้าเพิ่มข้อสอบแล้วไม่ทำให้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้น อาจมาจากสาเหตุ 3 ประการคือ

1. ข้อสอบต่างๆ จาก Domain มีสหสัมพันธ์ระหว่างกันต่ำมาก
2. ข้อสอบเกาะกันเป็นกลุ่มๆ (Cluster) คือแต่ละข้อภายในกลุ่มมีสหสัมพันธ์กันสูง แต่มีสหสัมพันธ์กับข้อในกลุ่มอื่นต่ำ ทำให้สหสัมพันธ์กับคะแนนรวมต่ำ
3. ข้อสอบบางข้อมีสหสัมพันธ์อย่างสูงกับบางข้อแต่มีสหสัมพันธ์กับข้ออื่นๆ เกือบเท่ากับศูนย์

ในทางปฏิบัติจะเห็นว่าการที่เราเพิ่มข้อสอบเข้าไปไม่ทำให้ค่าความเชื่อมั่นสูงมักมีสาเหตุหลายประการเช่นข้อสอบที่เพิ่มเข้าไปต้องมีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกเหมือนข้อสอบเดิมนอกจากนั้นความลำเอียงของกลุ่มตัวอย่างก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบต่ำจากปัญหา ดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงความยาวของมาตรวัดที่มีต่อค่าความเชื่อมั่นโดยการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญเมื่อลดจำนวนค่าคุณศัพท์ในแต่ละองค์ประกอบลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยภายในประเทศ

วิมลพร พันธมนตรี (2534 : 230) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของกอร์ดอน สำหรับใช้ในการศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คือ การแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์และสติปัญญา ในกรุงเทพมหานครในการทดสอบครั้งนี้ได้ใช้ แบบทดสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ในแต่ละข้อประกอบด้วย ข้อความที่คาดว่าจะจะเป็นลักษณะพฤติกรรมของผู้ตอบรวม 5 ข้อความ เพื่อให้เลือกว่า ข้อความใดมีลักษณะตรงกับผู้ตอบมากที่สุดหรือใกล้เคียงมากที่สุดเพียง 1 ข้อความ แล้วขีดทึบลงในช่อง : : ที่ตรงกับคำว่า “มากที่สุด” ต่อจากนั้น ให้เลือกอีกครั้งว่า ข้อความใดมีลักษณะตรงกับผู้ตอบน้อยที่สุด หรือไม่ตรงเลยอีก 1 ข้อความ แล้วขีดทึบลงในช่อง : : ที่ตรงกับคำว่า “น้อยที่สุด” นอกนั้นไม่ต้องทำนำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 929 คน พบว่า แบบทดสอบฉบับนี้ มีข้อที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของนักเรียนได้ชัดเจนทุกองค์ประกอบจำนวน 11 ข้อ เป็นข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.50 ทุกคู่ (10 คู่) นอกนั้นเป็นข้อที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของนักเรียนได้ชัดเจน แต่ไม่ทุกองค์ประกอบ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ ระหว่าง 0.438 ถึง 0.679 ค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพ คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการสอบกับการประเมินของอาจารย์ประจำชั้นและเพื่อนนักเรียน พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกองค์ประกอบ แต่ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีการใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้ชัด คำนวณโดยสูตร t-test พบว่า อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกองค์ประกอบ

รสรินทร์ ฉายแก้ว (2536 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ แบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาว่าองค์ประกอบของบุคลิกภาพและแบบการเรียนรู้ใดบ้างที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ และแบบวัดแบบการเรียนรู้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวนอย่างละ 50 ข้อ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ แต่ละองค์ประกอบกับแบบเรียนแต่ละแบบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ ยกเว้นบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์กับแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง และ

บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ กับแบบการเรียนแบบแข่งขัน มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ กับแบบการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บุคลิกภาพด้านความสุภาพอ่อนโยน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ และแบบการเรียนแต่ละแบบ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ แต่ละองค์ประกอบ กับแบบการเรียนแต่ละแบบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อนงค์ พรหมจักร (2538 : 66) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และศึกษาคำนำหนักความสำคัญของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ ที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ขงโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 505 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ (Big – Five) เป็นข้อความหรือสถานการณ์สมมติ มี 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเกณฑ์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า โดยตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์สูงสุดคือ ความซื่อตรงต่อหน้าที่ และองค์ประกอบของบุคลิกภาพบางองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า บุคลิกภาพด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่และด้านสติปัญญา ส่งผลต่อตัวเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.8193 สามารถพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้ 66.48% ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 33.3427

พรศิริ กองนวล (2539 : 90) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์และสติปัญญา ที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครนายก จำนวน 950 คน ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และศึกษาความลำเอียงของแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ องค์ประกอบละ 10 ข้อความ รวมทั้งฉบับ 50 ข้อ ให้เลือกตอบชนิดที่มีตัวเลือก 2 ตัวเลือก โดยแต่ละตัวเลือกจะเป็นตัวแทนขององค์ประกอบ ประกอบด้วยข้อความที่อาจจะเป็นที่พึงปรารถนาหรือไม่พึงปรารถนาก็ได้ ผลการศึกษา พบว่า ความลำเอียงของข้อความ ซึ่งใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ทุกองค์ประกอบมีข้อความที่มีความลำเอียงต่อ เพศ และสถานที่

ตั้งของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับเกณฑ์ปกติที่ใช้บอกความหมายของคะแนนมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T19 ถึง T79

มณฑิรา เกศแก้วกมล (2544). ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ห้าองค์ประกอบด้านการแสดงตัว ด้านความสุภาพอ่อนโยน ด้านมโนธรรม ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านสติปัญญา กับทักษะปฏิบัติการพยาบาล และศึกษาคำนำหนักความสำคัญของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในแต่ละด้านที่ส่งผลต่อทักษะปฏิบัติการพยาบาล

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2543 ในเขตภาคกลางจำนวน 190 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมเอส พี เอส เอส ผลการวิจัยสรุปดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับ ทักษะปฏิบัติการพยาบาลด้านการวัดความดันโลหิต และด้านการฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อมีค่าเท่ากับ 0.728 และ 0.668 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

2. คำนำหนักความสำคัญของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบทุกด้าน ส่งผลต่อ ทักษะปฏิบัติการพยาบาลด้านการฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อ และด้านการวัดความดันโลหิต มีค่าตั้งแต่ 0.105 ถึง 0.560 ซึ่งส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ (2516:42-43) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของข้อสอบที่เพิ่มความยาว โดยให้ความคิดว่า ถ้าขยายข้อสอบให้ยาวขึ้นความเชื่อมั่นจะสูงขึ้นผลการวิจัยพบว่าข้อสอบบางฉบับเมื่อเพิ่มความยาวขึ้นแล้วมีค่าความเชื่อมั่นต่ำลง

วิเชียร เกตุสิงห์ (2523 : 240 – 243) ได้ทำการทดลองเพื่อลดจำนวนข้อในแบบทดสอบให้น้อยลง โดยนำแบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียน 5 ฉบับคือ ภาษา (คำศัพท์) คณิตศาสตร์ เหตุผล (ภาษา) เหตุผล (รูป) มิติสัมพันธ์ รวมจำนวนข้อสอบเกือบ 200 ข้อ ใช้เวลานานกว่า 2 ชั่วโมง (แบบทดสอบทั้ง 5 ฉบับได้ผ่านการวิเคราะห์รายข้อ และผ่านการคัดเลือกมาแล้ว) มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นรายฉบับ แล้วนำผลการวิเคราะห์นั้นมาพิจารณาเลือกข้อสอบด้วยวิธีต่างๆ กัน คือ

วิธีที่ 1 พิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ มีข้อสอบใดบ้างที่มีคำนำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) สูงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แล้วเลือกข้อเหล่านั้นมาทุกข้อ

วิธีที่ 2 ในแต่ละองค์ประกอบ เลือกเฉพาะข้อที่มีคำนำหนักองค์ประกอบสูงสุดมาเพียงข้อเดียว เพื่อเป็นตัวแทนขององค์ประกอบนั้นๆ

วิธีที่ 3 ในแต่ละองค์ประกอบ เลือกข้อสอบที่มีคำนำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า 0.50 มาทุกข้อ ส่วนข้อที่มีคำนำหนักองค์ประกอบสูงกว่า 0.50 เลือกที่มีค่าสูงสุดมาเพียงข้อเดียว

นำมาตรวจให้คะแนนใหม่แล้วคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ความเชื่อมั่น และหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างวิธีต่างๆ ทั้ง 3 วิธี กับคะแนนรวมทั้งฉบับที่ไม่ได้เลือกบางข้อออกจากการทดลองพบว่า วิธีที่ 1 และวิธีที่ 3 ให้ผลใกล้เคียงกันมาก ถ้าพิจารณาในแง่ของความสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งหมดโดยไม่มีการเลือกข้อสอบออก ส่วนค่าความเชื่อมั่น บางฉบับใกล้เคียงกัน ทั้งสองวิธีคือ ฉบับภาษาและเหตุผล (ภาษา) นอกนั้นให้ค่าความเชื่อมั่นแตกต่างกัน คือ ฉบับที่มีข้อมากจะมีความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีจำนวนข้อน้อย ส่วนสัมประสิทธิ์ของความแปรผัน (C.V.) วิธีที่ 1 ให้ผลใกล้เคียงกับการใช้ข้อสอบทุกข้อมากที่สุด

จากการทดลอง ถ้ามีความจำเป็นจะต้องใช้ข้อสอบน้อยข้อ เพื่อประหยัดทั้งเวลา ค่าใช้จ่ายวิธีการนี้ก็จะเป็นวิธีที่จะใช้ได้เพราะสามารถลดข้อสอบจากเดิมเหลือ 65% ของข้อสอบที่มีคุณภาพที่มีอยู่ทั้งหมด

ยศอารีย์ รวยธนพานิช (2534:56-58) ได้เปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบวิชาคณิตศาสตร์ที่มีความยากแตกต่างกันคือ .40-.60, .30-.70 และ .20-.80 และเปรียบเทียบ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อต่างกันคือ 30,40 และ 50 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบที่มีช่วงความยากต่างกันเมื่อมีจำนวนข้อเท่ากันมีความเชื่อมั่นไม่ต่างกัน และแบบทดสอบที่มีความยาวต่างกันเมื่อมีช่วงความยากเท่ากัน มีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่างกัน ยกเว้นที่มีช่วงความยาก .40-.60 แบบทดสอบที่มี 50,40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบทดสอบที่มี 30 ข้อ ส่วนแบบทดสอบที่มี 50 และ 40 ข้อ มี ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่างกัน

อรนุช ธิติรักษ์พานิชย์ (2538: 91-94) ได้เปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัด บุคลิกภาพเยาวชนไทย เมื่อลดความยาวให้สั้นลงโดยมีความยาว 300 ข้อ และลดความยาวลงเหลือ 210, 180,150, และ 120 ข้อ นั้นความยาวของแบบทดสอบควรเป็นเท่าใดจึงจะเหมาะสมหรือยังมีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างไปจากฉบับเดิม ผลการศึกษาพบว่าแบบทดสอบที่ลดความยาวลงเหลือ 120 ข้อ มีความเชื่อมั่นแตกต่างไปจากเดิม และความยาวของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเยาวชนไทยที่เหมาะสมคือ 150 ข้อ

พิมพ์อุษา เจริญยศ (2539 : 51 – 54) ได้เปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเลือกตอบ เมื่อลดจำนวนข้อโดยใช้เกณฑ์ค่าสถิติกับใช้เกณฑ์พินิจของครู โดยมีแบบทดสอบ 40 ข้อ แล้วลดลงเหลือ 35, 30, 25, 20 และ 15 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ค่าสถิติพิจารณาพบว่า แบบทดสอบที่มีจำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด ส่วนแบบทดสอบที่มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด และจากการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับ พบว่าแบบทดสอบที่มีจำนวน 35 ข้อ และ 15 ข้อ แตกต่างไปจากแบบทดสอบที่มีจำนวน 40 ข้อ ส่วนที่เหลือไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบระหว่างฉบับที่มีจำนวน 40 ข้อ กับฉบับที่ลดจำนวนข้อลงเหลือ 35, 30, 25, 20 และ 15 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ดุลพินิจของครูพิจารณา แบบทดสอบที่มีจำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด ส่วน

แบบทดสอบที่มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด และจากการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่มีจำนวน 25 ข้อ เพียงฉบับเดียวเท่านั้นที่ให้ค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างไปจากแบบทดสอบที่มีจำนวน 40 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ลดจำนวนข้อลง โดยใช้เกณฑ์ค่าสถิติกับใช้เกณฑ์ดุลพินิจของครูที่มีจำนวนข้อเท่ากัน พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกคู่ โดยสรุปแล้วแบบทดสอบเลือกตอบวิชาคณิตศาสตร์ ฉบับโจทย์ปัญหาที่มีจำนวน 40 ข้อ สามารถลดจำนวนข้อลงเหลือเป็น 25 ข้อได้ โดยยังคงค่าความเชื่อมั่นไม่เปลี่ยนแปลง

ประภัสสร สุขชื่น (2539 : 51 – 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง ที่มีรูปแบบมาตราต่างกัน 2 รูปแบบ คือ ชนิดทางเลือกเดียว (Unipolar) และชนิดทางเลือกสองทาง (Bipolar) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 750 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่น ในตนเอง ระหว่างรูปแบบมาตราชนิดทางเลือกทางเดียว (Unipolar) และชนิดทางเลือกสองทาง (Bipolar) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

งานวิจัยในต่างประเทศ

โกลด์เบิร์ก (Goldberg. 1992 : 26 - 28) ได้ศึกษาและทำการเปรียบเทียบมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) และมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ใช้ค่าคุณศัพท์ช่วงมาตรวัดการประมาณค่า 9 ช่วง โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ชุดคือ ชุดที่ 1 มีความยาว 100 ข้อ ในมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ๆ ละ 20 ข้อ ชุดที่ 2 มีความยาว 50 ข้อ ในมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความหมายหรือลักษณะพฤติกรรมในทางบวก ชุดที่ 3 มีความยาว 50 ข้อ ในมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ผลการวิเคราะห์พบว่าเมื่อนำข้อมูลชุดที่ 1 และ 2 มาเปรียบเทียบสหสัมพันธ์ในแต่ละองค์ประกอบได้ 0.998 , 0.988 , 0.995 , 0.987 และ 0.991 ตามลำดับ ซึ่งแนวโน้มของข้อมูลชุดที่ 1 มีความยาว 100 ข้อ ในมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) เป็นไปแนวทางเดียวกันเช่นเดียวกับชุดที่ 2 ที่มีความยาว 50 ข้อ ในมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ดังนั้นจึงสามารถนำชุดที่ 2 ที่มีความยาว 50 ข้อ ในมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ไปเปรียบเทียบกับ ชุดที่ 3 มีความยาว 50 ข้อ ในมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ได้ ซึ่งผลที่ได้ มีค่าเท่ากับ 0.86 , 0.63 , 0.79 , 0.70 และ 0.69 สรุปได้ว่ามาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ให้ความชัดเจนได้ดีกว่ามาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.82 – 0.97

ซอเซียร์ (Saucier. 1994 : 506 - 516) ได้ศึกษาและพัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญของโกลด์เบิร์ก(1992). ซึ่งเป็นมาตรวัดที่ใช้คำคุณศัพท์ ซึ่งมีความยาว 100 ข้อ แล้วทำการลดความยาวของมาตรวัดให้เหลือ 40 ข้อ โดยทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 5 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ใช้นักศึกษาของวิทยาลัยจำนวน 489 คนแล้วทำการแยกเป็นกลุ่มตัวอย่างย่อยประกอบด้วยเพศหญิง 282 คน และเพศชาย 207 คน โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจะใช้ประมาณค่าที่มีช่วงการประมาณค่า 9 ช่วง

กลุ่มที่ 2 ใช้นักศึกษาของวิทยาลัยสหศึกษา 132 คน โดยใช้มาตรวัดอย่างเดียวกักับกลุ่มแรก

กลุ่มที่ 3 ใช้นักศึกษาซึ่งทราบลักษณะต่างๆ ที่เป็นรูปแบบเดียวกัน เช่น อายุ, เพศ เป็นต้น จำนวน 320 คน โดยใช้มาตรวัด แบบ Self-rating ที่มีระดับช่วงมาตรวัด 7 ช่วง คือ จาก -3 ถึง 3

กลุ่มที่ 4 ใ้การสุ่มนักศึกษาในลักษณะรูปแบบต่างๆ กันจำนวน 205 คน ซึ่งใช้มาตรวัดแบบเดียวกันกับกลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 5 ใช้นักศึกษาจำนวน 187 คน โดยใช้ช่วงการประมาณค่า 8 ช่วง

จากการเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าการแยกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 5 ชุดกลุ่มตัวอย่าง และจากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างต้นแบบซึ่งก็มีเก็บข้อมูลของมาตรวัดไว้ในรูปของคะแนนมาตรฐาน Z ทั้งหมด 7 ชุด ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่นำมาศึกษาจะเท่ากับ 12 ชุด จากผลการวิจัยพบว่า คำนำนักองค์ประกอบที่สูงที่สุดในด้านที่คาดหวังไว้ของแต่ละคำคุณศัพท์ นอกจากการพิจารณากรณีของคำนำนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงในด้านที่คาดหวังแล้วก็ทำการพิจารณาต่อไปว่า นำนักองค์ประกอบในด้านดังกล่าวมีค่าสูงกว่าน่านักด้านอื่นๆ เป็นอย่างน้อย 2 เท่าของด้านที่เหลือ จากการวิจัยพบว่าจำนวนของชุดข้อมูลที่เป็นไปตามนิยามดังกล่าวเท่ากับ 838 กรณี จากทั้งหมด 1,198 กรณี หรือ 70 % ในการลดจำนวนคำคุณศัพท์จะใช้หลักข้างต้นเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ดีก็มีการนำหลักอื่นมาช่วยในการลดด้วยได้แก่ กรณี 1 พยายามลดคำที่ไม่ค่อยจะคุ้นเคยซึ่งในงานวิจัยดังกล่าวก็ได้แก่คำที่ขึ้นต้นด้วย -un เป็นต้น กรณี 2 พยายามลดคำที่มีลักษณะคู่ของคำตรงข้ามที่มีรากศัพท์มาจากคำเดียวกัน เช่น kind-unkind เป็นต้น กรณี 3 พยายามเพิ่มคำที่มีสัทสัมพันธ์ภายในของมาตรวัดที่สูง ผลที่ได้จากลดจำนวนข้อให้เหลือ 40 ข้อ พบว่าค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัด 40 ข้อเมื่อเปรียบเทียบกับชุดต้นแบบของโกลด์เบิร์ก 100 ข้อ พบว่าค่าสัทสัมพันธ์ภายในระหว่างข้อของมาตรวัด 40 ข้อ จะมีค่าสูงกว่า แบบ 100 ข้อ (ต่างกันประมาณ .05-.1 เป็นส่วนใหญ่) ในขณะที่ค่าความเชื่อมั่นแบบแอลฟาจะมีค่าต่ำกว่า (ต่างกันประมาณ .05-0.1เป็นส่วนใหญ่)

ฮิวส์แมน นีมานิค และมันซ์ (Huelsenman, Nemanick & Munz. 1998 : 804 - 819) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของมาตราวัดผลของอารมณ์ 4 ลักษณะ (The Four Dimensional Mood Scale : 4D MS) ได้แก่ผลของอารมณ์ทางบวกสูง ทางบวกต่ำ ทางลบสูง และทางลบต่ำ โดยวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนงานในโรงพยาบาลจำนวน 473 คน ลักษณะมาตราวัดเป็นแบบคำคุณศัพท์ จำนวน 60 คำ ผลจากการวิเคราะห์หองค์ประกอบใน 4 ด้าน พบว่าแต่ละด้านมีคุณลักษณะดังนี้ ด้านผลทางบวกสูงมี 4 ตัวแปร ด้านผลทางบวกต่ำมี 5 ตัวแปร ด้านผลทางลบสูงมี 6 ตัวแปร ด้านผลทางลบต่ำมี 5 ตัวแปร โดยมีความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบในแต่ละด้านดังนี้

ด้านผลทางบวกสูง	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.61	-	.82
ด้านผลทางบวกต่ำ	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.72	-	.94
ด้านผลทางลบสูง	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.71	-	.88
ด้านผลทางลบต่ำ	มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่	.71	-	.89

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ (Big Five) เกี่ยวกับความเชื่อมั่น ความยาวและรูปแบบของมาตราวัดทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่ว่าถ้าจะลดความยาวของมาตราวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญโดยใช้แบบขั้วเดียว(Unipolar) และแบบสองขั้ว(Bipolar) ค่าความเชื่อมั่นของมาตราวัดจะแตกต่างกันหรือไม่ ด้วยเหตุผลที่ว่ามาตราวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ ฉบับที่มีความยาวมากอาจมีข้อบกพร่อง อันเนื่องมาจากนักเรียนเองที่ไม่ตั้งใจจึงตอบเพื่อให้การสอบเสร็จสิ้นโดยเร็ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตราวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว(Unipolar)และแบบสองขั้ว(Bipolar)ที่มีความยาวต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้ คือ

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการสร้างมาตรวัด
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวนนักเรียนทั้งหมด 4,793 คน จากโรงเรียน 19 โรงเรียน 122 ห้องเรียน โดยแบ่งเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน 81 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 3,421 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน 25 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 926 คน โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน 14 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 411 คน โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,728 คน จาก 12 โรงเรียน 43 ห้องเรียน ที่สุ่มจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เชื่อมั่นได้ 95 % เมื่อเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกใช้จากประชากรพบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 370 คน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 297 ; อ้างอิงจาก : Yamane. 1967 : 886 - 887) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 1,728 คน

ขั้นที่ 2 จำแนกโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก (โดยแบ่งตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา)จากการสำรวจมี โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน 81 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน 25 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน 14 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน 2 ห้องเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาดได้ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 5 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 3 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน

ขั้นที่ 4 สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนแต่ละขนาดได้ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 29 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 8 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 4 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 2 ห้องเรียน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนห้องเรียน (ห้องเรียน)	จำนวนนักเรียน (คน)
ใหญ่พิเศษ	บางบัวทอง	5	212
	ศรีบุญยานนท์	5	214
	วัดเขมาภิรตาราม	7	265
	สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	7	331
	นวมินทรราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี	5	233
ใหญ่	รัตนธิเบศร์	4	168
	นนทบุรีพิทยาคม	4	149
กลาง	ไทรน้อย	2	61
	ราษฎร์นิยม	1	20
	เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า นนทบุรี	1	40
เล็ก	นนทกิจประชาอุปถัมภ์	1	19
	มัธยมวัดเพลง นนทบุรี	1	16
รวม		43	1,728

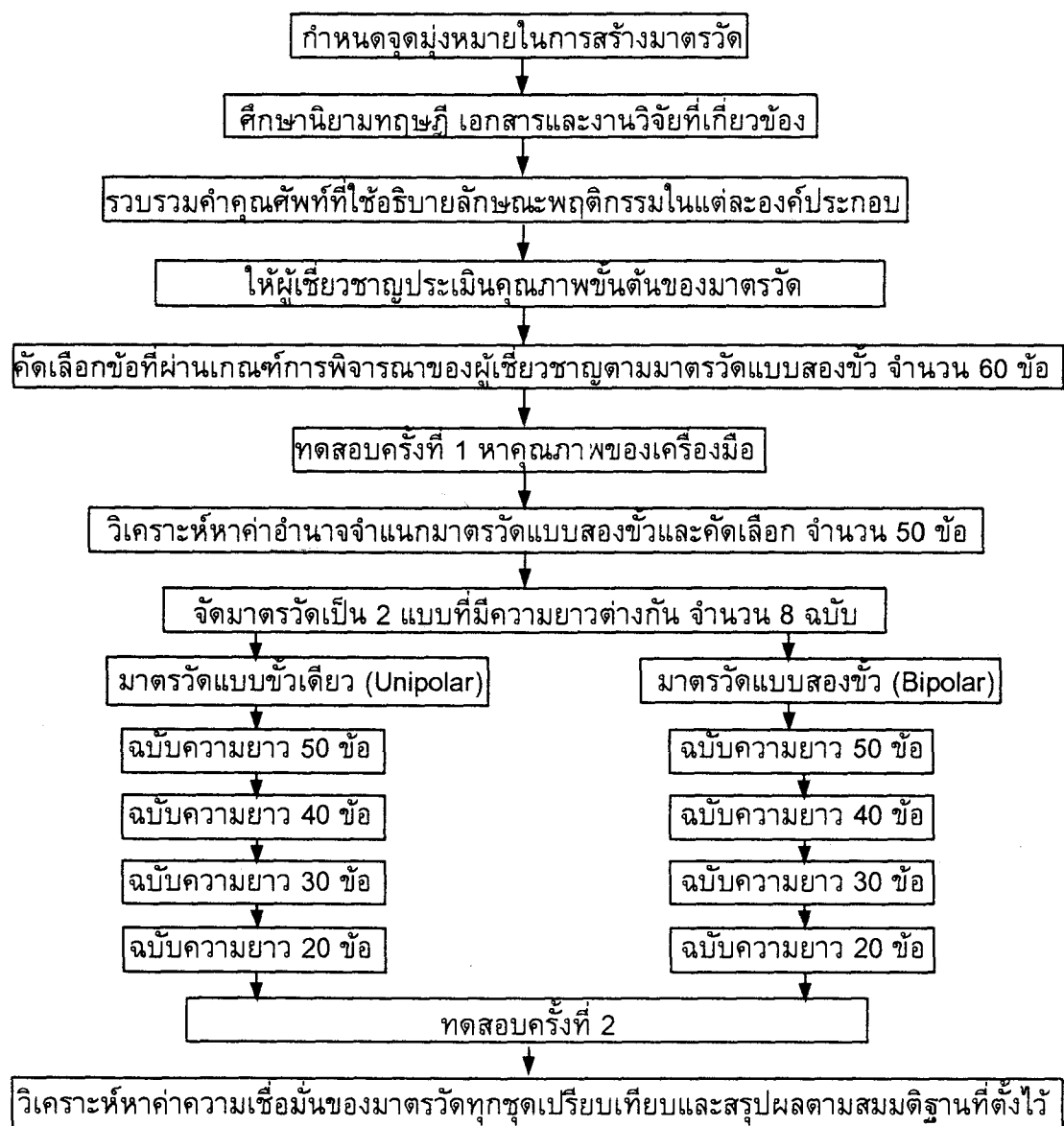
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ โดยใช้คำคุณศัพท์ในการอธิบายลักษณะพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ องค์ประกอบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญของดิกแมน (Digman. 1989 : 195-214) มี 2 แบบ ได้แก่ มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) โดยมาตรวัดแต่ละแบบ มีความยาว 50 ข้อ แล้วลดจำนวนข้อลงเหลือ 40 , 30 และ 20 ข้อได้ มาตรวัดแต่ละรูปแบบเป็นสี่ฟอร์ม ดังนี้

1. มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) จำนวน สี่ขนาดความยาว คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ
2. มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) จำนวน สี่ขนาดความยาว คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

วิธีดำเนินการสร้างมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

ในการสร้างมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญมีขั้นตอนการสร้าง
ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการสร้างมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

ขั้นตอนการสร้างมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างมาตรวัด

เพื่อสร้างมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ คือ การแสดงตัว ความสุภาพ อ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และสติปัญญา

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ และหา แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงมาตรวัดบุคลิกภาพทั้งห้าองค์ประกอบสำคัญโดยใช้ คำคุณศัพท์จากการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพทั้งห้าองค์ประกอบสำคัญของดิกแมน (Digman, 1989)

3. รวบรวมคำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายลักษณะพฤติกรรมในแต่ละองค์ประกอบ ตามนิยามปฏิบัติการของดิกแมนเพื่อใช้สำหรับการสร้างมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ สำคัญรูปแบบสองขั้ว(Bipolar) ที่ครอบคลุมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญทั้ง 5 องค์ประกอบ

4. ประเมินคุณภาพขั้นต้นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่ได้จาก ข้อ 3 ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเป็นผู้พิจารณาและผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจาก ค่า $IOC \geq 0.50$ มีจำนวนทั้งหมด 125 ข้อแบ่งเป็นองค์ประกอบละ 25 ข้อ แล้วคัดเลือกให้เหลือ 60 ข้อ จากองค์ประกอบละ 12 ข้อ ถ้าข้อใดในของแต่ละองค์ประกอบมี คำซ้ำกันให้พิจารณาเลือกข้อใดข้อหนึ่งไว้และข้อนั้นจะต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1 (ดังแสดงรายละเอียดในภาคผนวก)

5. นำมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว(Bipolar) ที่มีความยาว จำนวน 60 ข้อไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 215 คน

6. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนน มาตรวัดแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแต่ละองค์ประกอบของมาตรวัด (Item – total Correlation) เพื่อให้ได้ มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar)ที่มีความยาวจำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.1587 ถึง 0.5212

7. นำมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) จำนวน 50 ข้อ ในข้อที่ 6 มาดำเนินการดังนี้

7.1 จัดทำมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) สี่ขนาดความยาวด้วยการลดความยาว ของมาตรวัดโดยวิธีการสุ่มออกสามรอบ โดยรอบแรก สุ่มข้อออกองค์ประกอบละ 2 ข้อ ส่วนรอบ ที่สองและรอบที่สาม สุ่มออกองค์ประกอบละ 4 และ 6 ข้อ ตามลำดับ แล้วจัดทำมาตรวัดแบบ สองขั้ว (Bipolar) ทั้งหมดจำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

7.2 จัดทำมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) สืบหาความยาวด้วยการคัดเลือกข้อของมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) โดยทำการสุ่มพฤติกรรมออกมาข้อละหนึ่งลักษณะพฤติกรรม แล้วจัดทำมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ทั้งหมดจำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

7.3 ลดความยาวของมาตรวัดโดยวิธีการสุ่มออกสามรอบ โดยรอบแรก สุ่มข้อออกองค์ประกอบละ 2 ข้อ ส่วนรอบที่สองและรอบที่สาม สุ่มออกองค์ประกอบละ 4 และ 6 ข้อตามลำดับ แล้วจัดทำมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ทั้งหมดจำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

8. นำมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญทั้ง 8 ฉบับไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวนโรงเรียน 12 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 43 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 1,728 คน โดยให้นักเรียนทำมาตรวัดคนละ 1 ฉบับเท่านั้น

9. นำมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแต่ละฉบับที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหา ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่น และทำการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดสองแบบที่ความยาวต่างกัน

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ คือ การแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และสติปัญญา โดยแบ่งช่วงการวัดเป็น 9 ช่วง ในแบบขั้วเดียว (Unipolar) จำนวน 4 ฉบับ แบบสองขั้ว (Bipolar) จำนวน 4 ฉบับ รวมเป็น 8 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๑ 10 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 50 ข้อ

ฉบับที่ 2 มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๑ 8 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 40 ข้อ

ฉบับที่ 3 มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๑ 6 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 4 มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๑ 4 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 5 มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๑ 20 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 50 ข้อ

ฉบับที่ 6 มาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar)
ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๆ 16 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 40 ข้อ

ฉบับที่ 7 มาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar)
ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๆ 12 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 8 มาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar)
ที่ใช้คำคุณศัพท์เป็นตัวแทนของแต่ละองค์ประกอบละ ๆ 8 ลักษณะพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ

ตัวอย่างของมาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว

คำชี้แจง

- มาตรฐานฉบับนี้มีทั้งหมด 50 ข้อ

- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและเติมตัวเลขลงข้างหลังคำเพียงตัวเลขเดียว
ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ลักษณะพฤติกรรมไม่ตรงกับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรมตรงกับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9

องค์ประกอบที่ 1 การแสดงตัว (Extraversion)

1. คล่องแคล่ว _____

2. ขี้อาย _____

องค์ประกอบที่ 2 ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness)

* 1. เรียบร้อย _____

2. แข็งกระด้าง _____

องค์ประกอบที่ 3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness)

1. ซื่อสัตย์ _____

2. สะเพร่า _____

องค์ประกอบที่ 4 ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)

1. ใจดี _____

2. วู่วาม _____

องค์ประกอบที่ 5 สติปัญญา (Intellect)

1. ฉลาด _____

2. เลียนแบบ _____

เกณฑ์การให้คะแนน มาตรฐานแบบขั้วเดียว (Unipolar)

- เลือกตอบ 9 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด
ให้ 9 คะแนน
- เลือกตอบ 8 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก
ให้ 8 คะแนน
- เลือกตอบ 7 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย
ให้ 7 คะแนน
- เลือกตอบ 6 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด
ให้ 6 คะแนน
- เลือกตอบ 5 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่
ให้ 5 คะแนน
- เลือกตอบ 4 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นไม่ตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด
ให้ 4 คะแนน
- เลือกตอบ 3 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นไม่ตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย
ให้ 3 คะแนน
- เลือกตอบ 2 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นไม่ตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก
ให้ 2 คะแนน
- เลือกตอบ 1 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นไม่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด
ให้ 1 คะแนน

ตัวอย่างของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 50 ข้อ

- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อ และขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

องค์ประกอบที่ 1 การแสดงตัว (Extraversion)

0.	เฉื่อยชา	4	3	2	1	0	1	2	3	4	คล่องแคล่ว
0.	กล้าแสดง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ขี้อาย

องค์ประกอบที่ 2 ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness)

0.	อ่อนโยน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	แข็งกระด้าง
0.	กระโดดกระเดก	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เรียบร้อย

องค์ประกอบที่ 3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่ (Conscientiousness)

0.	คดโกง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ซื่อสัตย์
0.	รอบคอบ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	สะเพร่า

องค์ประกอบที่ 4 ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)

0.	ใจร้าย	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ใจดี
0.	สุขุม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	วุ่นวาย

องค์ประกอบที่ 5 สติปัญญา (Intellect)

0.	โง่	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ฉลาด
0.	สร้างสรรค์	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เลียนแบบ

เกณฑ์การให้คะแนน แบบมาตรวัดสองขั้ว (Bipolar)

เลือกตอบ 4	ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด	ให้ 9 คะแนน
เลือกตอบ 3	ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก	ให้ 8 คะแนน
เลือกตอบ 2	ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย	ให้ 7 คะแนน
เลือกตอบ 1	ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด	ให้ 6 คะแนน
เลือกตอบ 0	ไม่แน่ใจว่าลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่	ให้ 5 คะแนน
เลือกตอบ 1	ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด	ให้ 4 คะแนน
เลือกตอบ 2	ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย	ให้ 3 คะแนน
เลือกตอบ 3	ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก	ให้ 2 คะแนน
เลือกตอบ 4	ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด	ให้ 1 คะแนน

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ติดต่อกับโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนเพื่อกำหนดวัน เวลาในการทดสอบ
3. นำมาตรวัดไปดำเนินการทดสอบตามโรงเรียนที่ทำการขออนุญาตไว้โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง โดยให้นักเรียนแต่ละคนทำมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ คนละ 1 ฉบับเท่านั้น และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำมาตรวัดและวิธีการตอบแต่ละฉบับก่อนที่จะเริ่มทำ
4. นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติและทำการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดทุกฉบับที่สร้างขึ้น
2. หาค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดทุกฉบับ
3. เปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน คือ
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
 - 1.3 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV)
2. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัด คำนวณได้จากสูตรของเฟลด์ต์ Feldt. 1975.
(บุญเชิด ภิญโญนนัดพงษ์. 2533:30)

$$r_{xx} = \frac{1}{[1 - \sum \lambda_i^2]} \times \frac{[S_x^2 - \sum S_i^2]}{S_x^2}$$

$$\lambda_i = \frac{S_{x_1x_1} + S_{x_1x_2} + \dots + S_{x_1x_i}^2 + \dots + S_{x_1x_k}}{S_x^2}$$

เมื่อ

- r_{xx} แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
- λ_i แทน สัดส่วนของจำนวนข้อแต่ละส่วนย่อย
- S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละฉบับย่อย
- S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
- $S_{x_1x_k}$ แทน ความแปรปรวนร่วมของคะแนนแต่ละส่วนย่อย

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าความเชื่อมั่นและทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าความเชื่อมั่นรายคู่ โดยใช้สูตร UX₁ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2537 : 57 อ้างอิงจาก Wooddruff and Feldt. 1986 : 393-413) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม ALPHATEST

$$UX_1 = \sum_{i=1}^m \frac{(U_i - \bar{U})^2}{S_u^2 - C_u}$$

$$\bar{U} = \sum_{i=1}^m \frac{U_i}{m}$$

$$U_i = \frac{1}{(1 - r_i)^{(1/3)}}$$

$$S_u^2 = \frac{2}{9m(N_c - 1)} \sum_{i=1}^m U_i^2$$

$$C_u = \frac{4}{9m(m-1)(N_c - 1)} \sum_{i=2}^m \sum_{j=1}^{i-1} r_{ij}^2 U_i U_j$$

$$N_c = N \left[\frac{\bar{n}_h - 1}{\bar{n}_h + 1} \right]$$

$$\bar{n}_h = \frac{M}{\sum (1/n_i)}$$

เมื่อ

UX ₁	แทน	สถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบ χ^2 df = m-1
r	แทน	ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้
r _{ij}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
S _u ²	แทน	ค่าความแปรปรวนของ U _i
C _u	แทน	ความแปรปรวนร่วมของ U _i
$\bar{U}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน U _i
M	แทน	จำนวนค่าความเชื่อมั่น
N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทดสอบ
$\bar{n}_h$	แทน	จำนวนข้อสอบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	ความยาวของมาตรวัด
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
CV	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
r_{xx}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัด
UX_1	แทน	สถิติทดสอบที่มีการแจกแจงแบบ χ^2
P	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

ตอนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลการทดสอบของมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,728 คน มาคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ปรากฏผลดังแสดงใน ตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

รูปแบบ	n	N	$\bar{X}$	S	CV
มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar)	50	216	287.6296	41.1775	14.3162
	40	216	237.8009	32.4024	13.6259
	30	216	179.0417	25.9612	14.5001
	20	216	122.2176	16.5705	13.5582
มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar)	50	216	330.9028	59.1129	17.8641
	40	216	266.6296	35.8514	13.4461
	30	216	184.1389	37.4903	20.3598
	20	216	125.2037	22.7914	18.2035

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อมีค่าเฉลี่ยดังนี้ 287.6296 , 237.8009 , 179.0417 และ 122.2176 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 41.1775 , 32.4024 , 25.9612 และ 16.5705 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 30 ข้อ (14.5001) รองลงมาคือ ฉบับความยาว 50 ข้อ (14.3126) ฉบับความยาว 40 ข้อ (13.6259) และ ฉบับความยาว 20 ข้อ (13.5582)

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ยดังนี้ 330.9028 , 266.6296 , 184.1389 และ 125.2037 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 50 ข้อ

(59.1129) รองลงมาคือ ฉบับความยาว 30 ข้อ (37.4903) ฉบับความยาว 40 ข้อ (35.8514) และ ฉบับความยาว 20 ข้อ (22.7914) ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 30 ข้อ (20.3598) รองลงมาคือฉบับความยาว 20 ข้อ (18.2035) ฉบับความยาว 50 ข้อ (17.8641) และ ฉบับความยาว 40 ข้อ (13.4461) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลการทดสอบของมาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับมาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) ของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละฉบับมาแบ่งเป็น 5 ส่วน แล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดแต่ละฉบับโดยใช้สูตรของ เฟลด์ต์ ปรากูผล ดังแสดงใน ตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

รูปแบบ	n	N	r_{xx}
มาตรวัดแบบขั้วเดียว	50	216	0.7482
	40	216	0.6842
	30	216	0.6801
	20	216	0.6204
มาตรวัดแบบสองขั้ว	50	216	0.8471
	40	216	0.7161
	30	216	0.8519
	20	216	0.8415

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นดังนี้ 0.7482 , 0.6842 , 0.6801 , 0.6204 ตามลำดับ

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) มีค่าความเชื่อมั่นเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 30 ข้อ (0.8519) รองลงมาคือ ฉบับความยาว 50 ข้อ (0.8471) ฉบับความยาว 20 ข้อ (0.8415) และ ฉบับความยาว 40 ข้อ (0.7161) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ
สำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพ
ห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 40 , 30 , และ 20 ข้อไป
เปรียบเทียบกับมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มี
ความยาว 50 ข้อ โดยใช้สูตร UX_1 ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม ALPHATEST ปรากฏผล
ดังแสดงใน ตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

n	N	r_{xx}	UX_1	P
50	216	0.7482	7.4920**	.00632
40	216	0.6842		
50	216	0.7482	8.3065**	.00426
30	216	0.6801		
50	216	0.7482	24.1512**	.00002
20	216	0.6204		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว
40 , 30 และ 20 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ
สำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพ
ห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ฉบับที่มีความยาว 40 , 30 , และ 20 ข้อมไปเปรียบ
เทียบกับ มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (bipolar) ฉบับที่มีความยาว
50 ข้อม โดยใช้สูตร UX_1 ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม ALPHATEST ปรากฏผล ดังแสดงใน
ตาราง 6

ตาราง 6 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

n	N	r_{xx}	UX_1	P
50	216	0.8471	55.1498**	.00000
40	216	0.7161		
50	216	0.8471	0.1477	.66956
30	216	0.8519		
50	216	0.8471	0.1863	.64992
20	216	0.8415		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบสองขั้ว (bipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 ข้อม มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว
40 ข้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และฉบับที่มีความยาว 50 ข้อมกับฉบับที่มีความยาว
30 ข้อมและฉบับที่มีความยาว 50 ข้อมกับฉบับที่มีความยาว 20 ข้อมมีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่าง
กัน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อไปเปรียบเทียบกับ ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน โดยใช้สูตร UX_1 ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม ALPHATEST ปรากฏผลดังแสดงใน ตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน

รูปแบบ	n	N	r_{xx}	UX_1	P
มาตรวัดแบบขั้วเดียว	50	216	0.7482	36.2819**	.00000
มาตรวัดแบบสองขั้ว	50	216	0.8471		
มาตรวัดแบบขั้วเดียว	40	216	0.6842	1.6457	.19651
มาตรวัดแบบสองขั้ว	40	216	0.7161		
มาตรวัดแบบขั้วเดียว	30	216	0.6801	82.5040**	.00000
มาตรวัดแบบสองขั้ว	30	216	0.8519		
มาตรวัดแบบขั้วเดียว	20	216	0.6204	103.6272**	.00000
มาตรวัดแบบสองขั้ว	20	216	0.8415		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนฉบับที่มีความยาว 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพ
ห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียวและแบบสองขั้วที่มีความยาวต่างกัน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้
ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษารูปแบบการวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar)
และแบบสองขั้ว (Bipolar) ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่ลดจำนวนข้อลง
จากเดิมจะมีผลต่อค่าความเชื่อมั่นอย่างไร โดยกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ กับความยาวเดิม 50 ข้อ
2. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ กับความยาวเดิม 50 ข้อ
3. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน คือ 50 , 40 , 30 และ
20 ข้อ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบขั้วเดียว
(Unipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่าที่มี
ความยาวเดิม 50 ข้อ
2. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบสองขั้ว
(Bipolar) ที่มีความยาวลดลงเป็น 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่าที่มี
ความยาวเดิม 50 ข้อ
3. มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ แบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ
แบบสองขั้ว (Bipolar) มีค่าความเชื่อมั่นต่างกันที่ทุกขนาดความยาว

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวนนักเรียนทั้งหมด 4,793 คน จากโรงเรียน 19 โรงเรียน 122 ห้องเรียน โดยแบ่งเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน 81 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 3,421 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน 25 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 926 คน โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน 14 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 411 คน โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,728 คน จาก 12 โรงเรียน 43 ห้องเรียน ที่สุ่มจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ โดยใช้คำคุณศัพท์ในการอธิบายลักษณะพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญของดิกแมน (Digman, 1989 : 195-214) มี 2 แบบ ได้แก่ มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) โดยมาตรวัดแต่ละแบบ มีความยาว 50 ข้อ แล้วลดจำนวนข้อลงเหลือ 40 , 30 และ 20 ข้อได้ มาตรวัดแต่ละรูปแบบเป็นสี่ฟอร์ม ดังนี้

1. มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) จำนวน สี่ขนาดความยาว คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ
2. มาตรวัดแบบสองขั้ว (Bipolar) จำนวน สี่ขนาดความยาว คือ ฉบับความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ติดต่อกับโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนเพื่อกำหนดวัน เวลาในการทดสอบ

3. นำมาตรวัดไปดำเนินการทดสอบตามโรงเรียนที่ทำการขออนุญาตไว้โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง โดยให้นักเรียนแต่ละคนทำมาตรวัดคนละ 1 ฉบับเท่านั้นและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำมาตรวัดและวิธีการตอบแต่ละแบบก่อนที่จะเริ่มทำ

4. นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติและทำการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดทุกฉบับที่สร้างขึ้น
2. หาค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดทุกฉบับ
3. เปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อมีค่าเฉลี่ยดังนี้ 287.6296 , 237.8009 , 179.0417 และ 122.2176 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 41.1775 , 32.4024 , 25.9612 และ 16.5705 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 30 ข้อ (14.5001) มีการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ ฉบับความยาว 50 ข้อ (14.3126) ฉบับความยาว 40 ข้อ (13.6259) และ ฉบับความยาว 20 ข้อ (13.5582) มีการกระจายต่ำสุด ตามลำดับ

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ยดังนี้ 330.9028 , 266.6296 , 184.1389 และ 125.2037 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 50 ข้อ (59.1129) รองลงมาคือ ฉบับความยาว 30 ข้อ (37.4903) ฉบับความยาว 40 ข้อ (35.8514) และ ฉบับความยาว 20 ข้อ (22.7914) ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 30 ข้อ (20.3598) มีการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ ฉบับความยาว 20 ข้อ (18.2035) ฉบับความยาว 50 ข้อ (17.8641) และ ฉบับความยาว 40 ข้อ (13.4461) มีการกระจายต่ำสุด ตามลำดับ

โดยสรุปแล้วมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) มีค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย สูงกว่ามาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ทุกฉบับ ยกเว้นฉบับที่มีความยาว 40 ข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำกว่า

2. ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 40 , 30 และ 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นดังนี้ 0.7482 , 0.6842 , 0.6801 , 0.6204 ตามลำดับ

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) มีค่าความเชื่อมั่นเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฉบับความยาว 30 ข้อ (0.8519) รองลงมาคือ ฉบับความยาว 50 ข้อ (0.8471) ฉบับความยาว 20 ข้อ (0.8415) และฉบับความยาว 40 ข้อ (0.7161) ตามลำดับ

โดยสรุปแล้วมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบขั้วเดียว (Unipolar) ทุกฉบับ

3. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

โดยสรุปแล้วมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว 40 , 30 และ 20 ข้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน

โดยสรุปแล้วมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (bipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว 40 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นฉบับที่มีความยาว 50 ข้อกับ ฉบับที่มีความยาว 30 ข้อและฉบับที่มีความยาว 50 ข้อกับ ฉบับที่มีความยาว 20 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน

โดยสรุปแล้วมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ฉบับที่มีความยาว 50 , 30 และ 20 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นฉบับที่มีความยาว 40 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษารูปแบบการวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) และแบบสองขั้ว (Bipolar) ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่ลดจำนวนข้อลงจากเดิมจะมีผลต่อค่าความเชื่อมั่นอย่างไร ซึ่งสามารถอภิปรายตามสมมติฐานดังนี้

1. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกัน พบว่าฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว 40 , 30 และ 20 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายที่ใกล้เคียงกันมากซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 แสดงว่า มาตรวัดแบบขั้วเดียว (Unipolar) ที่มีความยาวต่างกันมีผลต่อค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยศอารีย์ รวยธนพานิช (2534 : 56-58) ได้ศึกษาพบว่ามาตรวัดที่มีความยาวต่างกันมีผลต่อค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดซึ่งสอดคล้องกับที่ กรอนลันด์ (Gronlund. 1976 : 117) และเมห์เรนส์และเลห์แมนน์ (Mehrens and Lehmann. 1984 : 278-279) กล่าวไว้ว่า มาตรวัดที่มีจำนวนข้อมากจะมีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่ามาตรวัดที่มีจำนวนข้อน้อย

2. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวต่างกัน พบว่า ฉบับที่มีความยาว 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าฉบับที่มีความยาว 40 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมาตรวัดที่มีความยาวสั้นกว่าจะมีผลทำให้ค่าความเชื่อมั่นแตกต่างไปจากมาตรวัดที่มีความยาวมากซึ่งเป็นไปตามหลักการของการวัดผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ (2516 : 42-43) พบว่า การเพิ่มความยาวของมาตรวัดกลับทำให้ค่าความเชื่อมั่นต่ำลง ส่วนฉบับที่มีความยาว 50 ข้อกับ ฉบับที่มีความยาว 30 ข้อและฉบับที่มีความยาว 50 ข้อกับ ฉบับที่มีความยาว 20 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากการจำกัดเวลาในการตอบทำให้ส่งผลต่อความตั้งใจในการตอบและค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัด

3. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับแบบสองขั้ว (Bipolar) ที่มีความยาวเท่ากัน พบว่า ฉบับที่มีความยาว 50 , 30 และ 20 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความยาวของมาตรวัดพอ ๆ กันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร สุขชื่น (2539 : 51-54) เซ็ง แวร์ และพาเรตแวจ (Tzeng, Ware and Bharadwaj. 1991 : 688) ได้ศึกษาพบว่ารูปแบบมาตรชนิดทางเลือกสองทาง (Bipolar) มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่ารูปแบบมาตรชนิดทางเลือกเดียว (Unipolar) ส่วนฉบับที่มีความยาว 40 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายใกล้เคียงกันมากจึงทำให้ค่าความเชื่อมั่นที่สูงใกล้เคียงกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซอเซียร์ (Saucier. 1994 : 506-516) ได้ศึกษาพบว่า มาตรวัดความยาว 40 ข้อ เป็นความยาวที่มีความเหมาะสมมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้และในการวิจัยต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการนำมาตรวัดบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบสำคัญไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายควรใช้แบบสองขั้ว (Bipolar) เพราะให้ค่าความเชื่อมั่นที่สูงกว่าแบบขั้วเดียว (Unipolar)

1.2 ในการนำมาตรวัดบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบสำคัญควรใช้ความยาว 30 ข้อ ซึ่งจะให้ค่าความเชื่อมั่นที่สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษามาตรวัดในคุณภาพลักษณะอื่น เช่น ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและความยาวที่เหมาะสมของมาตรวัดอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบสำคัญ เช่น การวัดเจตคติ การวัดจริยธรรม เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับจำนวนสเกลและการจัดเรียงข้อคำถามของมาตรวัดแบบสองขั้วที่เหมาะสมเมื่อให้ข้อคำถามในแต่ละข้อมีความหมายทางบวกและทางลบสลับกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จิตรียา ไชยศรีพรหม. (2527). ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6) ใน กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จิรพร ปัทมะสุคนธ์. (2543). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพความเป็นทหารของนักเรียนทหาร. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผล การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑา บุรีภักดี. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สมเจตน์การพิมพ์.
- ฉวี วิชญเนติชัย. (2529). บุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- ชวาล แพร่ตกุล. (2509). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2516). เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เดโช สวานนท์. (2508, ตุลาคม). "บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน," วิทยาสาร. หน้า 22-23.
- ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สันภิบาล. (2517). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2534). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : บี แอนด์ บี พลัปปลิสซิง.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2519). การวัดผลทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2521). การวัดและการประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2525). การสร้างแบบทดสอบ 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2527). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2533, พฤษภาคม - สิงหาคม). "Congeneric part Reliability," วารสารการวัดผล การศึกษา. 12(34).
- _____. (2536, มกราคม - เมษายน). "เทคนิคการประเมินค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบที่ แบ่งส่วนย่อยตามแบบจำลองคะแนนจริงสัมพันธ์," วารสารการวัดผลการศึกษา. 14(42) หน้า 8-20.
- _____. (2537). การประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่แบ่งส่วนย่อยตามแบบจำลอง คะแนนจริงสัมพันธ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและการวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประภัสสร สุขชื่น. (2539). การศึกษาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นใน ตนเอง ระหว่างรูปแบบมาตรานิตทางเลือกทางเดียว (Unipolar) และมาตรานิตเลือก สองทาง (Bipolar). ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เปรมฤทัย เลิศบำรุงชัย. (2544). การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความถนัดทาง การเรียนคำนวณจากสูตร Ω , สูตร Ω_w , สูตร θ , และสูตร θ_k ที่ใช้การวิเคราะห์ องค์ประกอบต่างวิธีกัน ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์. (2516). "Reliability and Validity ของข้อสอบที่เขียนเพิ่มให้ยาวขึ้น," ในพัฒนาวัดผล 9. หน้า 42-43.
- พรทิพย์ เรียรไพสิฐ. (2542). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลกาชาดไทยตาม แนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- พรศิริ กองนวล. (2539). การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พินิดา ฟุ่งเกียรตินำสุข. (2540). การประมาณค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดแบบประเมินค่าที่มีรูปแบบการตอบแตกต่างกัน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์อุษา เจริญยศ. (2539). การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเลือกตอบ เมื่อลดจำนวนข้อโดยใช้เกณฑ์ค่าสถิติกับใช้เกณฑ์ดุลพินิจของครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2532). การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์วิทยาลัยครูจันทระเกษม อักษรพัฒนา.
- มณฑิรา เกศแก้วกมล. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับทักษะปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ยศ สันตสมบัติ และคนอื่นๆ. (2527). "บุคลิกภาพและวัฒนธรรมไทย : การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น," วารสาร ธรรมศาสตร์. 3(1).
- ยศอารีย์ รวยธนพานิช. (2534). การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบที่มีช่วงความยาวของแบบทดสอบต่างกันในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่3. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- รสรินทร์ ฉายแก้ว. (2536). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญแบบการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- ล้วน สายยศ. (2535, กันยายน - ธันวาคม). "เทคนิคการวัดบุคลิกภาพ," *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 14(41) หน้า 13-23.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). *การวัดจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันดี ระเจริญ. (2531). *ชื่อเรื่อง. บุคลิกภาพและการปรับตัว*. จันทบุรี : วิทยาลัยครูรำไพพรรณี.
- วัลภา สบายยิ่ง. (2542). *ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมาย การรับรู้ความสามารถของตนเอง และบุคลิกภาพ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้จำหน่ายตรง*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิมลพร พันธมนตรี. (2534). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของกอร์ดอน*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2523, มกราคม – กุมภาพันธ์). "วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบกับการเลือกข้อสอบ," *วารสารวิจัยการศึกษา*. 3(1).
- _____. (2530). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สวัสดิ์ ประทุมราช. (2517, สิงหาคม – กันยายน). "แนวการปรับปรุงการวัดผลและประเมินผลการศึกษา," *วารสารแนะแนว*. 8(34) หน้า 32-34.
- _____. (2531). *แนวคิดเชิงทฤษฎีการวิจัยและประเมินผล*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2529, มกราคม – เมษายน). "การพัฒนาทฤษฎีหาเรนทรทเพื่อการวิเคราะห์ข้อสอบ," *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 7(21) หน้า 41-68.
- สถิต วงศ์สวรรค์. (2523). *จิตวิทยาแนะแนว*. กรุงเทพฯ : พีระพัสนา.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2529). *ความรู้เบื้องต้นด้านจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อรนุช ธิติรักษพานิชย์. (2538). *การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพของเยาวชนไทย เมื่อลดความยาวให้สั้นลง*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อนงค์ พรหมจักร. (2538). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดขอนแก่น*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ ศรีโสภ. (2525). *ทฤษฎีการวัดและการทดสอบ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- Adams, Georgina S. (1964). *Measurement and Evaluation in Education Psychology and Guidance*. NewYork : Holt Rinehart and Winstone, Inc.
- Allport, Gordon W. (1961). *Pattern and Growth in personality*. New York : Holt, Rinchart and Winner.
- Anastasi, Anne. (1968). *PsychologyTesting*. New York : Mc Graw - Hill Book Company.
- Baron, Robert A. (1992). *Psychology*. 2 nd ed. Boston : Allyn & Bacon.
- Benet, Veřronica & Waller, Niels G. (1995). *Journal of Personality and Social Psychology*. 69(4) : 701-718.
- Brown, F.G. and Hallzman. (1976). *Principles of Educational and Psychological Testing*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Carducci, Bernardo J. (1998). *The Psychology of personality*. U.S.A. : Brooks / Cole Publishing.
- Carison, Neil R. (1990). *Psychology the science of behavior*. U.S.A. : A division Simon & Schuster.
- Cattell, Raymond B. (1970). *Personality and Motivation : Structure and Measurement*. New York : Harcourt, Brace, Word.
- Chaplin, William F. and Kathryn, Buckner E. (1988). Self-Ratings of Personality A naturalistic Comparison *Journal of Personality*. 3(56) : 509-530.

- Digman, John M. (1989). "Five Robust Trait Dimensions : Development, Stability and Utility," *Journal of Personality*. 2(57) : 195 – 214.
- _____. (1990). "Personality Structure : Emergence of The Five Factor Model," *Annual Review of Psychology*. : 417-440.
- Eysenck, J. Hans. (1970). *The Structure of Human Personality*. London : Barnes & Noble.
- Feist, Jess. (1990). *Theory of personality and Behaviors*. New York : Macmillan.
- Finn, R. H. (1972). "Effects of Some Variations in Rating Scale Characteristics on the Means and Reliabilities of Ratings," *Educational and Psychological Measurement*. 32(2) : 255– 265.
- Saucier. (1994). "Mini – Markers : A Brief Version of Goldberg 's Unipolar Big – Five Markers," *Journal of Personal of Personality Assessment*. 63(3) : 506 – 516.
- Goldberg, L.R. (1992). "The Development of markers for the Big-Five factor structure," *Psychology Assessment*. 4 : 26-42.
- Good, Carter Victor. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : Mc Graw – Hill.
- Gordon, Jesse E. (1963). *Personality and Behaviors*. New York : Macmillan.
- Gronlund, N. E. (1976). *Measurement and Evaluation in Teaching*. 3rd ed. New York : Macmillan.
- _____. (1981). *Measurement and Evaluation in Teaching*. 4th ed. New York : Macmillan.
- Guilford, J. P. (1954). *Psychometric Methods*. New York : McGraw-Hill Inc.
- Hilgard, Ernest R. (1962). *Introduction to Psychology*. 3rd ed. New York : Harcourt, Brace and World.
- Hjelle, Carry, A. & Ziegler, Daniel J. (1992). *Psychology Theories Basic Assumption, Research, Application*. 3rd nd. United States : Mc Graw – Hill.

- Huelsman, Timothy J., Nemanick, Richard C. & Munz, David C. (1998, October). "Scales to measure four dimensions of dispositional mood : Positive energy, tiredness, negative activation, and relaxation," *Educational and Psychological Measurement*, 58(5) : 804 – 819.
- Komorita, S.S. and Graham, William K. (1965). "Number of Scale Point and the Reliability of Scale," *Educational and Psychological Measurement*. 25(4) : 987 – 995.
- Lord, Frederic M. and Novick, Melvin R. (1968). *Statistical Theories of Mental Test Scores*. Reading,MA: Addison-Wesley.
- Magnusson, D. (1967). *Test Theory*. California : Addison – Wesley Publishing Company.
- Mc. Cannell, J.V. (1974). *Understanding Human Behavior*. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Mehrens, William A. and Lehmann, Irvin J. (1973). *Measurement and evaluation in Education and Psychology*. New York : Holt, Rinehart and Winaton, Inc.
- Mehrens, W. A. and Lehmann, Irvin J. (1984). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. 3rd ed. Japan : CBS College Publishing.
- Monte, Christopher F. (1995). *Beneath the Mask : An introduction to theories of personality*. U.S.A. : Harcourt Brace College.
- Morris, Charles G. (1996). *Understanding Psychology*. 3rd ed. New Jersey : Prentice – Hall.
- Nunnally, Jum C. (1964). *Education Measurement and Evaluation*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Samuel, William. (1981). *Personality : Searching for the sources of Human Behavior*. New York : McGraw-Hill.
- Schultz, Duane, & Schultz, Sydney Ellen. (1998). *Theories of Personality*. 6th ed. U.S.A. : Brooks / Cole.
- Tull, D.S. and Hawkins, D.I. (1993). *Marketing Research*. 3rd ed. New York : Macmillan.

- Turne, Billy L. and Robb, George P. (1976). *Research in Educational and introduction*. Illinois: The Dryden Press Inc.
- Tzeng, Oliver C. S., Ware, R. and Bharadwaj, Waina. (1991). "Relationship Between Continous Bipolar and Unipolar Ratings for the Myer-Briggs Type Indicator," *Educational and Psychological Measuremen*.
- Vockell, E. L. and William, J.A. (1995). *Educational Research*. New Jersey : Prentice – Hill Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง
ของมาตรฐานคุณลักษณะห้าองค์ประกอบสำคัญ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของ
มาตรฐานคุณลักษณะห้าองค์ประกอบสำคัญ**

1. อาจารย์ ดร.สุพร เข้มแข็ง	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ. ดร.นิคม ตั้งกะพิกพ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผศ.ระวีวรรณ พันธุ์พานิช	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ชาลิณี เกษรพิกุล	อาจารย์ 3 ระดับ 8 หมวดวิชา
ภาษาไทย โรงเรียนปากเกร็ด

ภาคผนวก ข

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)
ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ
ห้าองค์ประกอบสำคัญ

ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC
1	1*	26	1*	51	1*	76	1*	101	1*
2	0.8*	27	0.8*	52	1	77	0.8	102	0.6
3	0.2	28	1*	53	1	78	1*	103	1*
4	0.6*	29	1	54	1*	79	0.8*	104	0.6*
5	-0.2	30	0.4	55	1*	80	0.4	105	0.8*
6	0.6*	31	0.8	56	1	81	1*	106	1*
7	0.2	32	0.8*	57	1*	82	0.6	107	0.8*
8	0.8*	33	0.6	58	0.6	83	0.6*	108	0.4
9	0.2	34	-0.4	59	0.2	84	0.6	109	0
10	0.6	35	0.6*	60	0.4	85	0.6*	110	1*
11	1*	36	1*	61	0.2	86	0.6*	111	0.6
12	0.8*	37	0.8*	62	1	87	0.6*	112	1
13	0.6*	38	0.8*	63	1*	88	0.8*	113	1*
14	1*	39	0.2	64	0.2	89	0.8	114	0.6
15	0	40	0.4	65	0.6	90	1*	115	0.6
16	-0.6	41	0.4	66	1	91	0.4	116	0
17	-0.2	42	0.6	67	1*	92	0.4	117	0.2
18	0.8	43	0.6	68	1	93	0.8	118	1
19	0.6*	44	0.6	69	0.4	94	1	119	1*
20	0.6	45	1*	70	0.6*	95	0.6	120	0.6
21	0.6*	46	1*	71	0.6*	96	0.4	121	0.2
22	0.6*	47	0.4	72	1*	97	0.6	122	0.6
23	0.4	48	0.6	73	1*	98	0.6*	123	0.8*
24	0.8	49	0.6*	74	1*	99	0.8	124	1*
25	0.8*	50	0.6*	75	1*	100	1*	125	1*

หมายเหตุ * คือ ข้อที่คัดเลือกไว้ จำนวน 60 ข้อ

ภาคผนวก ค

มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการ TRY OUT

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและขีดเครื่องหมาย / ในช่องว่างเพียงช่องเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของคุณเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 0 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่าง

(0). แคล้วคล่อง	<table><tr><td>~~4~~</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	~~4~~	3	2	1	0	1	2	3	4	เฉื่อยชา
~~4~~	3	2	1	0	1	2	3	4			
(00). แปลกใหม่	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>~~3~~</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	~~3~~	4	ซ้ำซาก
4	3	2	1	0	1	2	~~3~~	4			

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 4 แสดงว่า แคล้วคล่อง ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางบวก ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

(00). เลือกตอบ 3 แสดงว่า ซ้ำซาก ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางลบ ตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

1. แคล้วคล่อง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เฉื่อยชา
2. กระฉับกระเฉง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	อ้วยอ้าย
3. กล้า	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กลัว
4. คึกคัก	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เฉย
5. หงิม ๆ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	จ้อ
6. ฉะฉาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เจียมเจียม
7. เฉียบขาด	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ยืดยุ่น
8. ใจกว้าง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ใจแคบ
9. ทะมัดทะแมง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แก้งก้าง
10. ปราดเปรียว	4 3 2 1 0 1 2 3 4	งุ่มง่าม
11. ปากหนัก	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ปากเบา
12. ฉับไว	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เอ้อระเหย
13. อ่อนโยน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แข็งกร้าว
14. เรียบร้อย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กระโดดกระเดก
15. นุ่มนวล	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ก้าวร้า
16. อ่อนหวาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	จัดจ้าน
17. แซ่ซ้อง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ลุกลี้ลุกลน
18. อ่อนน้อม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แข็งกร้าว
19. อ่อนหวาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โหดฮาก
20. ผึ่งผาย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เต๋อตำ
21. เรียบร้อย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ซุ่มซ่าม
22. สุภาพ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	หยาบคาย
23. หัวอ่อน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	หัวแข็ง
24. เฉย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โหดเหว
25. แจ่มแจ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กำกวม
26. ไวไว	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ระวาง
27. โจงแจ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เคลือบแฝง
28. จริงจ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ฉาบฉวย
29. ซื่อสัตย์	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ทุจริต
30. ซื่อตรง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ตลบตะแลง

31. บริสุทธิใจ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เล่ห์เหลี่ยม
32. โปร่งใส	4	3	2	1	0	1	2	3	4	มิดชิด
33. เป็นกลาง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เอนเอียง
34. รอบคอบ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	พลั้งเพลอ
35. รอบคอบ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	สะเพร่า
36. รัดกุม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ตุกติก
37. หนักแน่น	4	3	2	1	0	1	2	3	4	อ่อนไหว
38. เยือกเย็น	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ฉุนเฉียว
39. แจ่มใส	4	3	2	1	0	1	2	3	4	หงุดหงิด
40. สดใส	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ขุ่นมัว
41. สนุกสนาน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เครียด
42. ใจดี	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ใจร้าย
43. ใจแข็ง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ใจอ่อน
44. ใจร้อน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ใจเย็น
45. ใจหนักแน่น	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ใจเร็ว
46. สุขุม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	วู่วาม
47. เบิกบาน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	อับเฉา
48. มั่นคง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โลเล
49. ฉลาด	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โง่
50. ปราดเปรื่อง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โง่งม
51. แสนรู้	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ทึม
52. หลักแหลม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ทื่อ
53. อัจฉริยะ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ทึบ
54. แตกฉาน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	คลุมเครือ
55. ลึกซึ้ง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ผิวเผิน
56. ทันสมัย	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ล้าสมัย
57. สร้างสรรค์	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เลียนแบบ
58. แปลกใหม่	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ซ้ำซาก
59. มีเหตุผล	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ขาดเหตุผล
60. ริเริ่ม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	คล้อยตาม

ภาคผนวก ง

ตาราง 9 ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ
แต่ละข้อกับคะแนนรวมของแต่ละองค์ประกอบ (r)

ตาราง 9 ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญแต่ละข้อกับ
คะแนนรวมของแต่ละองค์ประกอบ

ข้อ	r_{xy}	หมายเหตุ	ข้อ	r_{xy}	หมายเหตุ
1	0.3455	คัดเลือกไว้	31	0.2766	ตัดออก
2	0.3373	คัดเลือกไว้	32	0.3911	คัดเลือกไว้
3	0.3646	คัดเลือกไว้	33	0.4018	คัดเลือกไว้
4	0.3141	คัดเลือกไว้	34	0.4324	คัดเลือกไว้
5	0.1214	ตัดออก	35	0.5212	คัดเลือกไว้
6	0.3334	คัดเลือกไว้	36	0.4199	คัดเลือกไว้
7	0.3877	คัดเลือกไว้	37	0.4391	คัดเลือกไว้
8	0.3038	ตัดออก	38	0.3978	คัดเลือกไว้
9	0.3994	คัดเลือกไว้	39	0.3910	คัดเลือกไว้
10	0.4192	คัดเลือกไว้	40	0.3399	คัดเลือกไว้
11	0.3317	คัดเลือกไว้	41	0.1436	ตัดออก
12	0.5129	คัดเลือกไว้	42	0.3229	คัดเลือกไว้
13	0.4414	คัดเลือกไว้	43	0.3626	คัดเลือกไว้
14	0.4342	คัดเลือกไว้	44	0.1400	ตัดออก
15	0.4212	คัดเลือกไว้	45	0.3010	คัดเลือกไว้
16	0.4362	คัดเลือกไว้	46	0.4774	คัดเลือกไว้
17	0.4180	คัดเลือกไว้	47	0.1587	คัดเลือกไว้
18	0.3957	คัดเลือกไว้	48	0.3676	คัดเลือกไว้
19	0.4425	คัดเลือกไว้	49	0.4294	คัดเลือกไว้
20	0.4444	คัดเลือกไว้	50	0.3616	คัดเลือกไว้
21	0.4592	คัดเลือกไว้	51	0.3825	คัดเลือกไว้
22	0.4176	คัดเลือกไว้	52	0.3660	คัดเลือกไว้
23	0.3750	ตัดออก	53	0.2786	ตัดออก
24	0.1967	ตัดออก	54	0.3713	คัดเลือกไว้
25	0.4188	คัดเลือกไว้	55	0.3856	คัดเลือกไว้
26	0.3808	คัดเลือกไว้	56	0.3440	คัดเลือกไว้
27	0.2682	ตัดออก	57	0.3668	คัดเลือกไว้
28	0.4733	คัดเลือกไว้	58	0.3042	ตัดออก
29	0.2936	คัดเลือกไว้	59	0.3667	คัดเลือกไว้
30	0.3743	คัดเลือกไว้	60	0.3826	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก จ

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 8 ฉบับ
แบบชั่วเดียวและแบบสองชั่วที่มีความยาวต่างกัน

มาตรฐานคุณลักษณะพึงประสงค์ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 1)

คำชี้แจง

- มาตรฐานฉบับนี้มีทั้งหมด 50 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อ และเติมตัวเลขลงข้างหลังคำ เพียงตัวเลขเดียว ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของตนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 9 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 8 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 7 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 6 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 5 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 4 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 2 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 1 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่าง

ลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9

0. แคล่วคล่อง 3

00. เรียบร้อย 9

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 3 แสดงว่า แคล่วคล่อง เป็นลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

(00). เลือกตอบ 9 แสดงว่า เรียบร้อย เป็นลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1. แค่วลัคล่อง		_____		26. ไปรังไร		_____	
	2. กระฉับกระเฉง		_____		27. เป็นกลาง		_____	
	3. กล้า		_____		28. รอบคอบ		_____	
	4. เฉย		_____		29. สะเพร่า		_____	
	5. ฉะฉาน		_____		30. รัติกุม		_____	
	6. ยึดหยุ่น		_____		31. อ่อนไหว		_____	
	7. ทะมัดทะแมง		_____		32. ฉุนเฉียว		_____	
	8. ปราดเปรียว		_____		33. แจ่มใส		_____	
	9. ปากเบา		_____		34. ชุนมัว		_____	
	10. ฉับไว		_____		35. ใจดี		_____	
	11. แข็งกร้าว		_____		36. ใจแข็ง		_____	
	12. เรียบร้อย		_____		37. ใจหนักแน่น		_____	
	13. ก้าวร้าว		_____		38. วู่วาม		_____	
	14. อ่อนหวาน		_____		39. เบิกบาน		_____	
	15. ลุกลี้ลุกลน		_____		40. โลเล		_____	
	16. อ่อนน้อม		_____		41. ฉลาด		_____	
	17. โหวกฮา		_____		42. โง่เง่า		_____	
	18. เต๋อดำ		_____		43. แสนรู้		_____	
	19. ชุ่มซำ		_____		44. ที่อ		_____	
	20. สุภาพ		_____		45. แตกฉาน		_____	
	21. ก้ากวม		_____		46. ลึกซึ้ง		_____	
	22. ระแวง		_____		47. หันสมัย		_____	
	23. จริงจัง		_____		48. สร้างสรรค์		_____	
	24. ซื่อสัตย์		_____		49. มีเหตุผล		_____	
	25. ซื่อตรง		_____		50. คล้อยตาม		_____	

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 2)

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ ใช้เวลา 9 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและเติมตัวเลขลงข้างหลังคำเพียงตัวเลขเดียวตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 9 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 8 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 7 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 6 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 5 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 4 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 2 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 1 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่าง

ลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9

0. แคล้วคล่อง 3

00. เรียบร้อย 9

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 3 แสดงว่า แคล้วคล่อง เป็นลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

(00). เลือกตอบ 9 แสดงว่า เรียบร้อย เป็นลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. แคล้วคล่อง	_____	21. เป็นกลาง	_____
2. กระฉับกระเฉง	_____	22. รอบคอบ	_____
3. กล้า	_____	23. สะเพร่า	_____
4. ฉะฉาน	_____	24. รัดกุม	_____
5. ยืดหยุ่น	_____	25. อ่อนไหว	_____
6. ทะมัดทะแมง	_____	26. จุนเจียว	_____
7. ปราดเปรียว	_____	27. แจ่มใส	_____
8. จับใจ	_____	28. ชุ่มฉ่ำ	_____
9. แข็งกร้าว	_____	29. ใจดี	_____
10. เรียบร้อย	_____	30. ใจแข็ง	_____
11. ก้าวร้าว	_____	31. วู่วาม	_____
12. อ่อนหวาน	_____	32. โลเล	_____
13. ลูกลี้ลูกลอน	_____	33. ฉลาด	_____
14. โสภกา	_____	34. แสนรู้	_____
15. เด็ดดำ	_____	35. ทื่อ	_____
16. ชุ่มช่ำ	_____	36. แตกฉาน	_____
17. ทำกวม	_____	37. ลึกซึ้ง	_____
18. ระแวง	_____	38. สร้างสรรค์	_____
19. จริงจัง	_____	39. มีเหตุผล	_____
20. ไปรุ่งใส	_____	40. คล้อยตาม	_____

มาตรวัดบุคลิกภาพห้วงศ์ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 3)

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 8 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและเติมตัวเลขลงข้างหลังคำเพียงตัวเลขเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 9 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 8 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 7 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 6 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 5 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 4 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 2 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 1 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่าง

ลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9

0. แค่วล่ล่ง 3

00. เรียบร้อย 9

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 3 แสดงว่า แค่วล่ล่ง เป็นลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

(00). เลือกตอบ 9 แสดงว่า เรียบร้อย เป็นลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

มาตรฐานคุณลักษณะห้วงศักระบอบสำคัญ

(ฉบับที่ 4)

คำชี้แจง

- มาตรฐานฉบับนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ ใช้เวลา 7 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและเติมตัวเลขลงข้างหลังคำเพียงตัวเลขเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 9 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 8 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 7 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 6 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 5 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 4 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน น้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 2 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 1 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้น ไม่ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่าง

ลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9

0. แคล้วคล่อง 3

00. เรียบร้อย 9

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 3 แสดงว่า แคล้วคล่อง เป็นลักษณะพฤติกรรม ไม่ตรง กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย

(00). เลือกตอบ 9 แสดงว่า เรียบร้อย เป็นลักษณะพฤติกรรม ตรง กับนักเรียน มากที่สุด

ลักษณะพฤติกรรมไม่ตรงกับนักเรียน				?	ลักษณะพฤติกรรมตรงกับนักเรียน			
มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ยึดหยุ่น					11. สะเพร่า			
2. ทะมัดทะแมง					12. รัดกุม			
3. ปราดเปรียว					13. อ่อนไหว			
4. จับใจ					14. จุนเจียว			
5. แข็งกร้าว					15. แจ่มใส			
6. โสภซาก					16. วู่วาม			
7. เต๋อดำ					17. ฉลาด			
8. ซุ่มซ่าม					18. แสนรู้			
9. จริงจัง					19. ลึกซึ้ง			
10. รอบคอบ					20. คล้อยตาม			

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 5)

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 50 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและขีดเครื่องหมาย / ในช่องว่างเพียงช่องเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรม ทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 0 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรม ทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรม ทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรม ทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรม ทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่าง

(0). แคล้วคล่อง

4	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

 เจื้อยชา

(00). แปลกใหม่

4	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

 ช้าซาก

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 4 แสดงว่า แคล้วคล่อง ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางบวก ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

(00). เลือกตอบ 3 แสดงว่า ช้าซาก ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางลบ ตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

1. แคล้วคล่อง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เฉื่อยชา
2. กระฉับกระเฉง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	อืดอ้าย
3. กล้า	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กลัว
4. คึกคัก	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เฉย
5. ฉะฉาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เจียมเจียม
6. เฉียบขาด	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ยืดหยุ่น
7. ทะมัดทะแมง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แก้งก้าง
8. ปราดเปรียว	4 3 2 1 0 1 2 3 4	งุ่มง่าม
9. ปากหนัก	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ปากเบา
10. ฉับไว	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เอ้อระเหย
11. อ่อนโยน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แข็งกร้าว
12. เรียบร้อย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กระโดดกระเดก
13. นุ่มนวล	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ก้าวร้าว
14. อ่อนหวาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	จัดจ้าน
15. แซ่ซ้อง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ลุกลี้ลุกลน
16. อ่อนน้อม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แข็งกร้าว
17. อ่อนหวาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โหยหาก
18. ผึ่งผาย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เต๋อเต๋อ
19. เรียบร้อย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ซุ่มซ่าม
20. สุภาพ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	หยาบคาย
21. แจ่มแจ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กำกวม
22. ไว้วางใจ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ระแวง
23. จริงจัง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ฉาบฉวย
24. ซื่อสัตย์	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ทุจริต
25. ซื่อตรง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ตลบตะแลง

26. ไปรังใส	4 3 2 1 0 1 2 3 4	มิดชิด
27. เป็นกลาง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เอนเอียง
28. รอบคอบ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	พลั้งเผลอ
29. รอบคอบ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	สะเพร่า
30. รัดกุม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ตุกติก
31. หนักแน่น	4 3 2 1 0 1 2 3 4	อ่อนไหว
32. เยือกเย็น	4 3 2 1 0 1 2 3 4	จุนเจียว
33. แจ่มใส	4 3 2 1 0 1 2 3 4	หงุดหงิด
34. สดใส	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ขุ่นมัว
35. ใจดี	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ใจร้าย
36. ใจแข็ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ใจอ่อน
37. ใจหนักแน่น	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ใจเร็ว
38. สุขุม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	วู่วาม
39. เบิกบาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	อับเฉา
40. มั่นคง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โลเล
41. ฉลาด	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โง่
42. ปราดเปรื่อง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โง่เง่า
43. แสนรู้	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ทึม
44. หลึกแหลม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ทื่อ
45. แตกฉาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	คลุมเครือ
46. ลึกซึ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ผิวเผิน
47. ทันสมัย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ล้าสมัย
48. สร้างสรรค์	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เลียนแบบ
49. มีเหตุผล	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ขาดเหตุผล
50. ริเริ่ม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	คล้อยตาม

มาตรวัดบุคลิกภาพห้องค้ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 6)

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ ใช้เวลา 9 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและขีดเครื่องหมาย / ในช่องว่างเพียงช่องเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 0 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่าง

(0). แคล่วคล่อง

/	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

เฉื่อยชา

(00). แปลกใหม่

4	3	2	1	0	1	2	/	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ซ้ำซาก

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 4 แสดงว่า แคล่วคล่อง ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางบวก ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

(00). เลือกตอบ 3 แสดงว่า ซ้ำซาก ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางลบ ตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

1. แคล้วคล่อง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เฉื่อยชา
2. กระฉับกระเฉง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	อ้วยอ้าย
3. กล้า	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กลัว
4. จะฉาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เจียมเจียม
5. เนียบขาด	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ยืดยุ่น
6. ทะมัดทะแมง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แก้งก้าง
7. ปราดเปรียว	4 3 2 1 0 1 2 3 4	งุ่มง่าม
8. จับใจ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เอื้อระเหย
9. อ่อนโยน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	แข็งกร้าว
10. เรียบร้อย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กระตือกระเต็ก
11. นุ่มนวล	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ก้าวร้าว
12. อ่อนหวาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	จัดจ้าน
13. แซ่ม้า	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ลูกลี้ลูกลอน
14. อ่อนหวาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โหดฮาก
15. ผึ่งผาย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เด๋อด๋า
16. เรียบร้อย	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ซุ่มซ่าม
17. แจ่มแจ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	กำกวม
18. ไวใจ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ระแวง
19. จริงจัง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ฉาบฉวย
20. โปรงใส	4 3 2 1 0 1 2 3 4	มิดชิด

21. เป็นกลาง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เอนเอียง
22. รอบคอบ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	พลังเพลอ
23. รอบคอบ	4 3 2 1 0 1 2 3 4	สะเพร่า
24. รัดกุม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ตุกติก
25. หนักแน่น	4 3 2 1 0 1 2 3 4	อ่อนไหว
26. เยือกเย็น	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ฉุนเฉียว
27. แจ่มใส	4 3 2 1 0 1 2 3 4	หงุดหงิด
28. สดใส	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ขุ่นมัว
29. ใจดี	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ใจร้าย
30. ใจแข็ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ใจอ่อน
31. สุขุม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	วู่วาม
32. มั่นคง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โลเล
33. ฉลาด	4 3 2 1 0 1 2 3 4	โง่
34. แสนรู้	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ทึ่ม
35. หลึกแหลม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ทื่อ
36. แตกฉาน	4 3 2 1 0 1 2 3 4	คลุมเครือ
37. ลึกซึ้ง	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ผิวเผิน
38. สร้างสรรค์	4 3 2 1 0 1 2 3 4	เลียนแบบ
39. มีเหตุผล	4 3 2 1 0 1 2 3 4	ขาดเหตุผล
40. ริเริ่ม	4 3 2 1 0 1 2 3 4	คล้อยตาม

มาตรวัดบุคลิกภาพห้องค้ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 7)

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 8 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาคำในแต่ละข้อและขีดเครื่องหมาย / ในช่องว่างเพียงช่องเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 0 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่าง

(0). แคล่วคล่อง

4	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

เฉื่อยชา

(00). แปลกใหม่

4	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ซ้ำซาก

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 4 แสดงว่า แคล่วคล่อง ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางบวก ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

(00). เลือกตอบ 3 แสดงว่า ซ้ำซาก ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางลบ ตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

1. แคล่วคล่อง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เฉื่อยชา
2. กล้า	4	3	2	1	0	1	2	3	4	กลัว
3. เนียบขาด	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ยืดยุ่น
4. ทะมัดทะแมง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	แก้งก้าง
5. ปราดเปรี้ยว	4	3	2	1	0	1	2	3	4	จุ่มจ๋าม
6. ฉับไว	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เอ้อระเหย
7. อ่อนโยน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	แข็งกร้าว
8. เรียบร้อย	4	3	2	1	0	1	2	3	4	กระโตกกระเดก
9. อ่อนหวาน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	จัดจ้าน
10. อ่อนหวาน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โศกฮาก
11. ผึ่งผาย	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เคื้อจ๋า
12. เรียบร้อย	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ชุ่มซำม
13. แจ่มแจ้ง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	กำกวม
14. จริงจัง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ฉาบฉวย
15. เป็นกลาง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เอนเอียง
16. รอบคอบ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	พลั้งเผลอ
17. รอบคอบ	4	3	2	1	0	1	2	3	4	สะเพร่า
18. รัดกุม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ตุกติก
19. หนักแน่น	4	3	2	1	0	1	2	3	4	อ่อนไหว
20. เยือกเย็น	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ฉุนเฉียว
21. แจ่มใส	4	3	2	1	0	1	2	3	4	หงุดหงิด
22. ใจแข็ง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ใจอ่อน
23. สุขุม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	วู่วาม
24. มั่นคง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โลเล
25. ฉลาด	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โง่
26. แสนรู้	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ทึ่ม
27. แตกฉาน	4	3	2	1	0	1	2	3	4	คลุ้มเครือ
28. ลึกซึ้ง	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ผิวเผิน
29. สร้างสรรค์	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เลียนแบบ
30. ริเริ่ม	4	3	2	1	0	1	2	3	4	คล้อยตาม

มาตรวัดบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบสำคัญ

(ฉบับที่ 8)

คำชี้แจง

- มาตรวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ ใช้เวลา 7 นาที
- ให้นักเรียนพิจารณาข้อในแต่ละข้อและขีดเครื่องหมาย / ในช่องว่างเพียงช่องเดียวให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเองมากที่สุด ซึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางบวก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 0 ไม่แน่ใจว่า ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนหรือไม่

ถ้าเลือกตอบ 1 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนน้อยที่สุด

ถ้าเลือกตอบ 2 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย

ถ้าเลือกตอบ 3 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

ถ้าเลือกตอบ 4 ในลักษณะพฤติกรรมทางลบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมนั้นตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่าง

(0). แคล้วคล่อง

4	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

เฉื่อยชา

(00). แปลกใหม่

4	3	2	1	0	1	2	3	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ซ้ำซาก

จากตัวอย่าง

(0). เลือกตอบ 4 แสดงว่า แคล้วคล่อง ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางบวก ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

(00). เลือกตอบ 3 แสดงว่า ซ้ำซาก ซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรม ทางลบ ตรงกับนักเรียนค่อนข้างมาก

1. เจียบขาด	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ยัดหยุ่น
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
2. ทะมัดทะแมง	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	แก้งก้าง
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
3. ปราบเปรี๊ยะ	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	งุ่มง่าม
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
4. จับไว	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เอ้อระเหย
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
5. อ่อนโยน	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	แข็งกร้าว
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
6. อ่อนหวาน	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โหยงฮาก
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
7. ผึ่งผาย	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	เต๋อดำ
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
8. เรียบร้อย	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ชุ่มช่ำ
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
9. จริงจัง	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ฉาบฉวย
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
10. รอบคอบ	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	พลั้งเพลอ
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
11. รอบคอบ	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	สะเพร่า
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
12. รัดกุม	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ตุกติก
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
13. หนักแน่น	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	อ่อนไหว
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
14. เขือกเย็น	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ฉุนเฉียว
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
15. แจ่มใส	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	หงุดหงิด
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
16. สุขุม	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	วู่วาม
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
17. ฉลาด	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	โง่
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
18. แสนรู้	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ทึ่ม
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
19. ลึกซึ้ง	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	ผิวเผิน
4	3	2	1	0	1	2	3	4			
20. ริเริ่ม	<table><tr><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table>	4	3	2	1	0	1	2	3	4	คล้อยตาม
4	3	2	1	0	1	2	3	4			

ภาคผนวก จ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 50 ข้อ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ
 ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 50 ข้อแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว
 (Bipolar)

ข้อ	แบบขั้วเดียว (Unipolar)		แบบสองขั้ว (Bipolar)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	6.0370	2.4301	7.3611	1.6703
2	5.9120	2.3931	7.1620	1.7379
3	6.2222	2.2756	6.8750	1.9501
4	4.8287	2.3434	6.9722	2.3226
5	5.4861	2.1108	6.3981	1.8348
6	5.8796	2.0333	6.2222	2.0813
7	6.0602	2.2269	6.6898	1.9508
8	5.9167	2.1829	6.5509	1.8991
9	4.5139	2.3087	5.6759	2.3101
10	6.0741	2.1532	6.5509	2.0271
11	4.8981	2.4168	6.6065	2.0658
12	5.8889	2.4009	6.2778	2.1987
13	3.9676	2.4158	6.4306	1.9565
14	5.4861	2.2925	6.1157	2.0977
15	4.6250	2.3690	5.2870	2.0733
16	6.2731	2.0218	6.7639	2.0742
17	4.7361	2.2057	6.2778	1.9922
18	4.1343	2.4486	5.9213	2.0181
19	4.8611	2.4795	5.9444	2.3441
20	6.1944	2.3025	6.9352	1.8963
21	4.6667	2.0551	6.5556	1.8867
22	5.1481	2.4393	6.8750	2.2574
23	6.6898	2.3290	7.4583	2.0019
24	6.7917	2.4434	7.7037	1.8262
25	6.8194	2.3703	7.4861	1.9600

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แบบขั้วเดียว (Unipolar)		แบบสองขั้ว (Bipolar)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
26	6.8472	2.0708	6.7593	2.0859
27	6.8611	1.9905	7.2037	1.8389
28	6.4491	2.0431	6.4167	2.0191
29	4.9306	2.2474	6.2269	1.9694
30	5.6944	1.9788	6.4537	1.8471
31	5.7130	2.2642	6.1435	2.3472
32	5.8241	2.3500	5.8426	2.3054
33	7.2315	2.1025	6.9722	2.3086
34	4.3796	2.3888	7.5833	1.9296
35	6.9167	2.0736	7.5093	1.8776
36	6.3148	2.2789	5.5880	2.6939
37	6.2361	2.1119	6.0231	2.3515
38	5.5741	2.2812	5.8704	2.2868
39	6.9861	2.2443	7.5972	1.9022
40	5.4259	2.3276	6.8066	2.1928
41	6.4398	1.9639	6.4907	1.9241
42	3.8426	2.3730	6.5139	1.9193
43	5.6296	2.1571	6.5833	1.9464
44	4.0972	2.4485	6.6806	1.7849
45	5.6204	2.1918	6.3843	1.9085
46	6.3426	2.1138	6.6806	2.0242
47	6.6944	2.1239	7.0741	1.9916
48	6.5602	2.1319	6.9306	2.0573
49	6.8657	2.1836	7.2130	2.0733
50	6.0417	2.3154	6.2593	2.3561

ภาคผนวก ข

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 40 ข้อ
แบบวัดขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ
 ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 40 ข้อแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว
 (Bipolar)

ข้อ	แบบขั้วเดียว (Unipolar)		แบบสองขั้ว (Bipolar)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	6.6019	2.0929	7.1667	1.7706
2	6.5185	1.9671	7.3194	1.4059
3	6.5093	1.9742	6.9167	1.7712
4	6.0741	2.0560	6.7731	1.6480
5	6.2500	2.0647	6.0648	2.2630
6	6.3565	1.9666	6.8102	1.8915
7	6.1759	1.9378	6.8935	1.6347
8	6.1944	1.98881	6.6343	1.9554
9	4.9306	2.4092	6.6620	1.9981
10	5.9722	2.1651	6.2407	2.2261
11	4.1806	2.4131	6.5556	1.7958
12	5.7500	2.2521	6.4074	1.7916
13	4.8056	2.3246	5.4491	1.8394
14	4.3056	2.4795	6.1713	1.8410
15	4.6759	2.4374	6.1574	1.8610
16	5.3194	2.5252	5.8056	2.3975
17	4.5185	2.1020	6.7593	1.7540
18	5.2222	2.3815	6.8611	2.3186
19	6.7917	2.2595	7.8102	1.6041
20	6.9676	2.0148	7.2685	1.9343

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	แบบขั้วเดียว (Unipolar)		แบบสองขั้ว (Bipolar)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
21	6.9537	1.9571	7.5000	1.8552
22	6.6019	1.8649	6.3241	2.0880
23	5.9028	2.0942	6.0787	2.1799
24	6.0139	1.7586	6.6065	1.8115
25	6.1620	2.2008	5.9676	2.4254
26	5.8194	2.2391	5.7685	2.4537
27	7.3981	1.9190	7.2037	2.2671
28	4.6620	2.4517	7.7083	1.8510
29	6.9167	2.0982	7.6944	1.6869
30	6.4722	2.2514	5.7731	2.5753
31	5.5417	2.3992	5.8333	2.2495
32	5.7731	2.1370	6.5880	2.2103
33	6.3750	1.9345	6.8565	1.7448
34	6.0509	1.9535	6.6157	1.6665
35	4.5602	2.4601	6.8658	1.5052
36	5.9120	1.7459	6.5046	1.6139
37	6.1341	1.8491	6.9306	1.6705
38	6.6620	1.9318	6.9120	1.9063
39	7.2454	1.7199	7.5093	1.7009
40	6.5231	2.0115	6.6620	2.0441

ภาคผนวก ข

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 30 ข้อ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ
 ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 30 ข้อแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว
 (Bipolar)

ข้อ	แบบขั้วเดียว (Unipolar)		แบบสองขั้ว (Bipolar)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	6.5741	2.0172	7.1157	1.7942
2	6.1389	2.1435	6.9028	1.8539
3	5.8241	1.8317	5.7917	2.1798
4	6.2269	1.9288	6.6759	1.7458
5	6.0880	2.0520	6.4491	1.9040
6	6.2639	1.9695	6.3796	2.0310
7	5.1713	2.4003	6.0648	2.2016
8	5.9907	2.2619	5.5694	2.3967
9	5.8287	2.1958	5.6620	2.1678
10	4.9306	2.2762	5.4769	2.1886
11	4.5324	2.4206	5.8287	2.0828
12	5.0694	2.4702	5.3472	2.3357
13	4.5694	2.3057	6.1111	2.0880
14	6.8241	2.3480	7.0139	1.9895
15	6.8333	2.1545	6.6389	2.2781
16	6.4306	2.0104	5.8796	2.1511
17	5.1713	2.1916	5.4352	2.1942
18	6.0093	1.9386	5.9398	2.0165
19	6.3796	2.0149	5.9676	2.3494
20	5.7454	2.2773	5.6713	2.2861
21	7.4630	1.9310	6.6250	2.3592
22	6.4907	2.0346	5.6019	2.5570
23	5.3565	2.3042	5.6435	2.2408
24	5.5556	2.2817	6.1065	2.3512
25	6.3889	2.0338	6.4444	2.0154
26	5.7083	2.2523	6.5694	1.7797
27	5.9861	1.7744	6.0093	2.0437
28	6.1435	2.0375	6.4259	2.1007
29	6.8472	1.7360	6.4630	2.2159
30	6.5000	2.1588	6.3287	2.3876

ภาคผนวก ฅ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
ของมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 20 ข้อ
แบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของมาตรวัดบุคลิกภาพ

ห้าองค์ประกอบสำคัญที่มีความยาว 20 ข้อแบบขั้วเดียว (Unipolar) กับ แบบสองขั้ว (Bipolar)

ข้อ	แบบขั้วเดียว (Unipolar)		แบบสองขั้ว (Bipolar)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	5.6944	1.6842	5.1570	2.4520
2	6.5370	1.7195	6.6991	1.7566
3	6.1574	1.7740	6.6944	1.6869
4	6.2546	17.347	6.3704	2.0396
5	4.9169	2.3213	6.5833	1.9678
6	4.7130	2.2080	6.9167	2.0804
7	4.4630	2.1347	5.6574	2.0820
8	5.3426	2.2440	5.5509	2.3678
9	7.3981	1.8246	7.1991	1.7894
10	6.6296	1.6655	6.2407	2.0179
11	5.1620	1.9992	5.7963	2.0720
12	6.0880	1.6273	5.1806	1.7836
13	6.5324	1.9622	5.5926	2.5263
14	6.0556	2.2633	5.7361	2.3723
15	8.0093	1.5035	7.5972	1.9265
16	6.0046	2.1031	5.9722	2.1672
17	6.7222	1.4838	6.6667	1.6023
18	6.1019	1.7006	6.7361	1.4499
19	6.8565	1.6769	6.8611	1.8348
20	6.5787	1.7609	5.9954	2.2277

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุภาภรณ์ ชาติดี
วันเดือนปีเกิด	3 กรกฎาคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอ ปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	ต. 4/28 กรมชลประทาน ต. บางตลาด อ. ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	ปวช. (สาขา เครื่องจักรกลงานไม้) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
พ.ศ. 2534	ปวส. (สาขา เครื่องจักรกลงานไม้) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
พ.ศ. 2539	คป. (จิตวิทยาและการแนะแนว) สถาบันราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2546	กศม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ